

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, márczius 5-én.

64. szám.

Erős várunk.

Minél közelebb jő az idő, amikor Ausztriában „valaminek történnie kell”, annál nagyobb aggodalommal tekintünk át a Lajthán tul, hol egy rémült miniszter nagy szorongatások közepette üveg görebben forralja, mint Goethe tudósa, azt a homunculust, aki velünk szóba fog állni az új egység megkötése céljából.

És ezalatt itthon nálunk, mint valóságos időkben mindig, nagyban járja az elvi feszegetés és találgatás, hogy mit kell értenünk az „alkotmányos Ausztria” fogalma alatt? hogy magában foglalja-e ez a kitétel egy központi törvényhozó testület létezését egyáltalán? hogy van-e nekünk hozzászólási jogunk az ily testület létrejöttének külső formáihoz? hogy kritika nélkül el kell-e fogadnunk azt a törvényhozó tényezőt, melyre Ausztria az egység megkötésének szerepét ráruházza? hogy „junctim”-mal vagy anélkül kell-e értenünk a bekövetkezendő tárgyalást és annak eredményét? stb.

Mind e dolgok iránt nagyon eltérők a nézetek. Vannak, akik szük alapon és szigorúan értelmezik a törvény szavait. Vannak viszont, kik engedékenyebbek a főmálló határozmányok magyarázataiban. És vannak végre olyanok is, kik nem törődnek a meglévővel és minden áron új állapotokat kívánnak. Van mindenféle, csak oly ember nincs, aki meg tudná mondani, hogy Ausztria népei között melyik az, amely velünk egyáltalán szóba akar állni?

Nézzünk csak kissé szét köztük.

A németek, azok nem akarják az egyezkedést. A németek, azon megmáshíthatatlan tényre szemben, hogy Ausztriában örökre elvesztették a politikai tulsulyt, melyet eddig élveztek, nem akarnak semmit. Sem egységet, sem parlamentáris kormányformát. Azoknak az abszolutizmus, mely mellett semmi nemzeti-séggel sem kell szóba állniok, sokkal kívánatosabbnak látszik minden egyéb kifejlési módnál. Hogy ebben igazuk van-e? nem keressük, nem lévén földadatunk velük vitatkozni vagy nekik tanácsolni. Egyszerűen följegyezzük vélekedésüket, amint az magatartásukból kiviláglik.

A csehek egyenes vonalban törnek céljukra, évek óta hangoztatott különleges államjoguk létesítésére. Azoknak számításában Magyarország egyáltalán nem numerál. Amennyiben pedig Magyarország létezése eszükbe jut, kaján kárörömmel nézik a nehézségeket, melyeket a magyar ügyek elintézése elé gördíteniök sikerült. Az irigység, melyben eddig titokban sárgultak és nyíltan fészkelődtek, a minden józan gondolkodás határain tulesapó önhítltség, mely lelküket duzzasztja, teljesen elvakította őket. Nekik a kiegyezés semmi; csak az a csillapító meglegedés valami, hogy gravamenjeikből most már dusan burjánóznak a bajok az eddig elégtül Magyarország számára is. Az ő kelyhükben kevés a méz; de máséban sok az üröm: nekik ez is elég.

A lengyelek egykedvűen, tétlenül nézik a történeteket. Nekik voltaképen semmi nyerni valójuk, semmi veszteni

valójuk nincs a dologban. Ők eléggé számosságosak arra, hogy nélkülök semmi se történhessék. A többség mindig azon a részen lesz, amelyhez ők hozzáállanak. És bármilyen történjék is, azt az egy kis petroleum-kedvezményt, melyet ők kívánnak, mindig ki fogják vihetni a rájuk szorult osztrák kormánytól ép úgy, mint az okos és jóindulatú magyar kormánytól. Mit kardoskodjanak tehát ők akár eme, akár ama terv mellett? Nekik mindegy. Gazdasági tekintetben nekik kevesebbjük nem lesz, mint eddig volt, bárhogy dőlnek is el a dolgok.

Galicziának, mely szintén agrikulturnális ország, előnyösebb, ha nincs Magyarországgal kiegyezés.

A szlovének abban biznak, hogy majd megsegítik őket a jóságos iker-szentek: Cyril és Method. Az olaszoknak csak akkor volna némi szavuk, ha a nap délről kelne. Addig, amíg ez meg nem történik, semmi érdekük abban, hogy megkérdezzék-e őket vagy nem?

Ily körülmények között azt kérdezzük magunkban, hogy ki akarja odaát az egyezkedést a magyarokkal?

A királyon kívül senki.

Ha tehát ama tudósurnak, aki most a tanácskozó testületet főzögeti, politikai chemiája üres fantazmagóriának bizonyul; ha görebje elpattan és vegyülni nem akaró kotyvaléka eloltja tüzhelyének erőtlén paraszát: kivel fogunk mi szemben állni?

A királylyal, azzal a fenkölt lelkű, nemes érzésű, magasztos gondolkodású jóságos királylyal, ki az ő hűség, bé-

Régi levelek, régi lányok.

(Reminiszczenzia.)

Egy angol nő, a negyvenes években, két esztendőig lakott rokonainál Erdélyben; onnan több levelet írt nővérenek Angolországba. Én bepillantottam ezekbe a levelekbe és közlök belőlük egyes helyeket a negyvenes évek erdélyi magyar társadalmának jellemzésére.

Miss Sinfort első két levele nővérehez Londonba.

I.

Gyeres, 184* július.

Nekem tetszik a magyarok fajnászkesége, hol találjal még egy másik civilizált európai társadalmat, melynek azok a tagjai, akik vagyoniukat elvesztették, ennek következtében pozíciójukat is ne vesztenék el a társadalomban?!

A pénz itt csak chiméra, a legszegényebb erdélyi magnás, mint vendég, végtelen nagyszámu rokonságainál tebben, vajban uszhat, lovakat, kocsit, cselédeket tarthat. Itt csaknem mindenki gróf vagy báró, azonban külső megjelenésére és műveltségére nézve inkább egy kisberlőhöz hasonlít, mint egy lordhoz. Sok család ősei közt vannak férfiak, akik egykor erdélyi fejedelmek voltak: ezek a családok nagyon büszkek erre. — Ezek a világ minden kincsért nem vállalnának olyan munkát, melyet rangjuk követeléseivel — mint „gavallérok” —

nem tudnának megegyeztetni; — például egy sincs köztük ügyvéd, orvos, mérnök, tanár vagy clergymán (protestans pap). De nem akarok rosszat mondani a jó magyarokról, akik szívemhez nőttek.

A magyarok nemesek, vendégszeretők, jószívűek, de könnyelműek, dologkerülő, kártyások; szeretnek inni és táncolni cigányzene kíséretében; de minden magyar hazafi.

Ez onnan van, mert gyermekesüktől kezdve Liviusból, Cornelius Neposból és Tacitusból tanulják a latin nyelvet, mert könyv nélkül tanulják Horatiust és Ovidiust, s éltük első husz évében semmi más nem hallanak, és nem olvasnak, minthogy minden magyarnak kötelessége vért és vagyont áldozni a hazáért. Megvallom, eleinte szerencsétlennék éreztem itt magamat.

Falusi lakásunk a legelőkelőbbek egyike az országban — egy főépületből és egy melléképületből áll. Pár lépcsőn felhaladva, a főépület nagy éttermébe jutunk.

Jobbra, balra van néhány szoba, összesen nyolcz: a melléképületben néhány vendégszoba és cselédszoba stb. Én az egyik legjobb vendégszobát lakom, ahol a padló és fal borzasztó állapotban van; ágyam szűk és kurta; a paplan egy gyermeknek is kicsi lenne, úgy, hogy lábaimat egy shawllal kell betakarnom; a mosdókészülék két palackból és egy csunya mosdótáblából áll.

Szerencsére, sejtettem mindezt s elláttam magamat a legszükségesebbekkel. Majdnem

minden hónapra esik egy családi ünnep, mikor aztán harmincz-negyven ember időz nálunk két napon át. A férfiakat a nagy ebédőben szállásolják el, ott állítanak fel számukra fekvőhelyeket is; a hölgyek a mellékszobákat lakják, valamint a szobalányok is.

Minden urnak vagy minden hölgynek megvan a maga inasa vagy szobalánya.

Az inasnak tulajdonképen semmi más dolga nincs, minthogy lehuzza az ura csizmáját; a szobalánynak meg nincs más dolga, minthogy egészen kis palackban vizet hord asszonyának.

Az urilak cselédségének viszont megvan a maga cselédsége, mely parasztyerköcözökből áll, jobbára cigányokból. És mindez emberek torkig laknak és henyelnek egész nap. A magyarok ezt úgy fejezik ki, hogy még a kutya is fánkot eszik.

Kávé után villásreggeli következik s aztán délután egy óraker nagy ebéd van, nyolcz-tíz-féle étellel, délután öt óraker oszonna (kávé, gyümölcs, tej, peccsenye stb.) és este kilenck óraker nagy vacsora négy-öt-félével. Azalatt, míg nem esznek, az éltesebb urak és és hölgyek kártyáznak, amazok hazard játékokat, az asszonyok l'hombre-t vagy whistet. A fiatal-ság pedig tánczol és nevet olyan hangosan, hogy az ablaktáblák reszketnek bele. A nők jó izléssel öltözködnek, egy pár divattal azonban hátra vannak. De legborzasztóbb volt nekem (míg hozzá nem szoktam) az, hogy mikép esznek itt az emberek.

külékeny, szilárd Magyarországot nem fogja elhagyni semmi körülmények között.

Ez a mi erősségünk; és ez a mi egyetlen erősségünk. Bizni csak királyunkban és magunkban tudunk.

És ez az egyszerű igazság fogja megadni irányát a magyar politikának ez egész válságos esztendőn végig. A kormány elő fogja terjeszteni a kiegyezési javaslatokat mielőbb. Hogy azonnal tárgyalhatók lesznek-e? az még kérdés, melyre a szabatos feleletet sok mindenféle oly körülmény fogja megadni, melynek létesítése és irányítása nem függ egészen tőlünk. Lehetséges tehát még az is, hogy a javaslatok csak őszkor lesznek döntés elé vihetők.

Addig az osztrákok vajudhatnak, civakodhatnak, küzdhetnek egymással. Ha megállapodásra jutnak; ha az alkotmányos kormányformát megmentik a maguk számára; ha a kiegyezést, melytől ma mindannyian idegenkedni látszanak, végül is akarják: szóba állunk velük, őszintén, utógondolat nélkül, azzal a rendíthetetlen loyaltással lelkünkben, mely a magyar nemzetnek történeti hagyománya.

Arra nézve pedig, hogy alkotmányos formájukat miként létesítik, nem igen lesz okszerű velük szemben tulságosan finnyáskodnunk.

Ha azonban az egyezkedést, mely nekünk cél, továbbra is lealacsonyítják azzá az eszközzé, melyvel százféle csoport-céljaiknak létesítését vélik kicsikarhatni, akkor a magyar nemzet nem fogja magát gyűlölettel telt ellenfelei által abba a lealacsonyító helyzetbe szoríttatni, hogy egyeségért könyörögjön azoknál, kik az egyeségre ép úgy rá vannak utalva, mint mi.

Megyünk szilárdan, rendületlenül minden félelem nélkül a magunk útján. S ez az út az önállóság útja. Nehéz megpróbáltatások várhatnak ránk, ijesztenek, hogy az út bizonytalan, de nem csüggedünk. Egy nemzet, amelynek férfias akarata és célja van és ahhoz kitarása, bátran indulhat egyedül is, önere-

jére számítva, egyetlen utavaló vaigével, melyet méltán lehetne ma odaírni a magyar czimerhez, a három halom és négy folyó alá, hogy: Éljen a király.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése lesz.

Interpelláció a Szalavszky-ügyben. A képviselőház holnapi ülésében, mint értesülünk, *Dániel Gábor* meg fogja interpellálni a kormányt a Szalavszky-ügyben.

A képviselőház munkarendje. A pénzügyminiszter valószínűleg már holnap a Ház elé-terjeszti a költségvetésről szóló törvényjavaslatot, melyet ebben az esetben a pénzügyi bizottság már hblnap délután tárgyalás alá vesz, úgy, hogy az előadó a hétfői ülésben beterjesztheti jelentését. Kedden és szerdán a Ház valószínűleg nem tart ülést s így a Ház a költségvetést csütörtökön kezdi el tárgyalni. A költségvetés és a többi — már előkészített — törvényjavaslatok elintézése után a Ház rövid szünetet tart, amely márczius utolsó napjaitól április első hetének végéig fog tartani.

A szélsőbal és az olasz parlament. A függetlenségi és negyvennyolcas párt utolsó értekezletéből tudvalevőleg üdvözlő táviratot küldött az olasz képviselőháznak az alkotmány félszázados jubileuma alkalmából. Erre az üdvözlőre ma az olasz képviselőház elnökétől a következő válasz érkezett:

Róma, 1898. márczius 4.

Kossuth képviselőnek, Budapest.

Az ön által tolmácsolt pártértekezleti határozat nemes kifejezése annak a baráti és testvéri érzésnek, melyet a közös szabadelvű hagyományok oltottak a két nemzet szívébe. A legmelegebb köszönetet küldöm önnek és ehhez csatolom legőszintébb kívánataimat a nagylelkű magyar nemzet boldogságáért.

Biancheri, a képviselőház elnöke.

A költségvetési törvény. A képviselőház pénzügyi bizottsága holnap, szombaton, délután öt órákor fogja tárgyalni az 1898. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

A nemzeti párt értekezlete. A nemzeti párt *Horánszky* Nándor elnöklése alatt ma este értekezletet tartott. Az elnök bejelentette, hogy a főváros polgárainak egy küldöttsége tudomására hozta, hogy a fővárosban márczius 15-ikének megünneplésére pártszínezet nélkül nagyobb ünnepeket fognak tartani s arra a küldöttség a nemzeti pártot meghívta. Az értekezlet a meghívást szíves tudomásul vette s felhívta a párt tagjait, hogy az ünnepen mentől nagyobb számban jelenjenek meg. Az elnök még bejelentette a budapesti újságírók egyesületének megkeresését, melyet a párthoz a sajtószabadság megvédése érdekében intézett. Az értekezlet, minthogy a párt vezére e kérdésben a párt álláspontját a képviselőházban kifejtette, kimondta, hogy minden felmerülő alkalmat fel fog használni arra, hogy a 48-iki sajtótörvény igaz értelmét, ennek az álláspontnak megfelelően érvényre juttassa. Ezután az értekezlet a Kiszájtóügyi eljárásról szóló 1881. 41. törvény-cikk kiegészítéséről, továbbá a konzuli illetékek szabályozásáról, valamint a postatakarékpénztár kamatozó betét-maximumának és tartalékalapjának felemeléséről szóló törvényjavaslatokat elfogadta. A 48-iki törvények megalkotása emlékének ünnepléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását elhalasztotta s abban állapodott meg, hogy ezt a törvényjavaslatot a képviselőházi bizottság jelentésének benyújtása után fogja tanácskozás alá venni.

A kérvényi bizottság ülése. A képviselőház kérvényi bizottsága ma ülést tartott *Radozsa János* elnöklése alatt. A kormány részéről jelen voltak: *Báró Bánffy* Dezső miniszterelnök, továbbá *Gränzenstein*, *Zsilinszky* és *Kiss Pál* államtitkárok. A bizottság a Házhoz érkezett feliratok és kérvények nyolcadik sorjegyének tárgyalta *báró Pefényi Zsigmond* előadása nyomán. Tizenhét törvényhatóságnak és a sárospataki református főiskola ifjúságának a negyvennyolcas alkotások 50 éves évfordulója megünneplésére vonatkozó felterjesztésre nézve annak javaslatba hozását határozta el a bizottság, hogy a miniszterelnök útján a kormánynak adassanak ki; ugyanezt határozta el a bizottság három törvényhatóságnak a szocialista izgatások meggátlása, illetőleg a sajtó- és büntető törvények megfelelő módosítása tárgyában benyújtott felirataira nézve is. A sorjegyekben foglalt többi felirat és kérvény az előadó javaslatai értelmében az illető szakminisztereknek adattak ki. A bizottság a letárgyalt feliratokra és kérvényekre vonatkozó jelentését holnap a Ház elé terjeszti.

A férfiak fonákul tartanak kezükben kést és villát, bepíszkolják az asztalkendőket, csámcsognak, tele szájjal isznak sít. Oly látvány ez, mely a legbátrabb angol nőt is visszariasztja az itt tartózkodástól. A nők is gyakran használják ujjaikat evőeszköz helyett; azonban a magyar nők általában véve műveltebbek, mint a férfiak. A nemes asszony, mint *özvegy*, sajtószerű tünényé a nővilágnak. Férfias erélyvel védi családjának jogait és érdekeit; férfi gyanánt intézkedik mindenben, anélkül, hogy azért megtagadná nőiségét.

A magyar nők előkelőbbek és bájosabbak, mint a németek.

II.

Julius végén meglátogattuk *özvegy gróf B. Venczelnét* szentkirályi birtokán, hol minden nyáron vig magyar élet folyik.

Az *özvegy grófné* unokái és eladó unokahugai a törzsvendégek, azonkívül minden nap új meg új látogatók érkeznek a rokonságból, ezek lovastól-szekeresztől (mint Erdélyben mondják) hetekig időznek az öreg grófné házában, kivált a fiatal urfiak, akik egyik-másik kisasszonyba beleszerettek.

De a három hónapig tartó sejour alatt az ur társaságban „*Biri néni*” a főszemély.

Ő a magyar vén leány típusa.

Ott voltam, mikor megérkezett.

Délután két órákor érkezett meg *Torda*

közlemben levő kis birtokáról, ahova elébe küldték a grófné kocsiját.

Már egy óra után kiszaladtak a gyermekek az udvar kapuján, hogy nem hallatszik-e már a csengelyű. Az öreg grófné nem tudta őket a szobában tartani; attól félt, hogy a kutyák majd megharapják a csintalan fiukat, azért a gyermekeket visszahívták és a kaput bezárták.

A férjhezadó kisasszonyok hasonlóképen várva-várták *Biri* néni, mert ő a szerelmi titkok őre és a szívbeteg hivatott orvosa volt. A cseledek is örültek, mert *Biri* néni igazságos; csak a szakács haragszik *Biri* néni, mert tudja, hogy ezentúl a körmére néznek, mert *Biri* néni fog kiadni a kamarából mindent.

Mikor aztán a ló csengetyűje mindjobban-jobban hallatszott, nem lehetett senkit sem a szobában tartani; kicsinyje, nagyja kiszaladt az udvarra; végre feltárult a kapu és megérkezett a drága *Biri* néni.

Alig hogy kissé magához tért a sok ülés és csók után, körülállták a gyermekek, hogy mit hozott, *Biri* néni?!

Persze, mindegyik kapott valamit, édeséget, vagy *Tordán* vásárolt játékszert.

Ebédnél is mindenki *Biri* néni fel foglalt; ebéd után meg, midőn bement a szalonba az egész társaság fekete kávéra, az öreg grófné csakhamar elszunnyadt, a gyermekek és a kisasszonyok, *Biri* néniel együtt, egyenesen kivonultak a verandára. (Erdélyben tornácznak nevezik.)

Biri néni már levélben értesült róla, hogy az egyik szép kisasszony, *Julie*, ugynevezett szerelmi bánatban szenved, azért az első csevegések után a beszélgetést *Bulwer* „*Alice és Maltraver*” című regényére és a szerelemre terelte s így szólt (udvariasságból németül beszélt, hogy én is értsem):

— Én az olyan nőt — mondta — aki egészen a szerelemnek él és szerelmi bánatban elcsügged s éjjel-nappal siránkozik, nem igen becsüöm; mert az élet küzdelemmel jár s meg kell szoknunk, hogy érzelmeinket elnyomjuk, ha kötelességeinkkel ellenkeznek. Itt vagyok én, élő példája ennek; én sem voltam mindig rut és vén. Volt idő, amikor én voltam Erdélyben a legjobb tánczosnó.

Az én időmben egész tüzzel-lélekkel jártuk a tánczot, nem olyan lanyhán, mint most. Mikor én és *Jenő* (nevezük így a gavallért), tánczra kerekedtünk, az egész közönség minket bámult.

Egy szép bálban aztán *Jenő* csak megkérte a kezemet.

— De hát az édesanyja — mondtam, — mit fog az szólni? Hisz maga katolikus, én meg református vagyok?

— Ha az anyám nem egyezik bele inkább szakítok vele.

Itt valaki közbeledett hozzánk és azon estén többé nem beszélhettem *Jenő*vel.

Másnap aztán mindent elmondtam apámnak, édesapám a fejét rázta:

Bizantinizmus. A Ház mai ülésében Rakovszky István felpanaszolta a Rábaszabályozás kölcsönének drágaságát, mire Széll Kálmán egy számokba vesző beszédet mondott a jelzálogbank eljárásáról. Eredeti lesz, ha az összes pénzügyi intézetek és üzletek bent a parlamentben fogják ügyeiket pertraktálni, mint azt Arányi tette tegnap s folytathatja holnap Bráza a fűszer és csemege-árakkal.

Széll Kálmán évtizedek óta meggyűjtött tekintélye nem kis dolog. Mikor híre ment, hogy ő beszél, akit a mai nemzedék még nem hallott beszélni, biztosra vette mindenki, hogy nagy, az országot mélyen érdeklő kérdés lehet az csak, mely őt, a nagyság padinájával bevont politikust, szólásra készíti, tudták a terembe s hallgatták kriptái csönben, mint egykor Deákot.

Széll ugyan nem beszélt országot mozgató kérdésben, hanem a bankja rábaszabályozási kölcsön-ügyét fejtette.

Szóval: egy olyan felszólalás volt, mely (kivált az Arányi tegnapi beszéde után) helyén való lehetett s olyan tiszteletreméltó férfinak, mint Széll Kálmán, meglehet bocsátani.

De nem volt olyan dolog, amin lelkesezni lehet. A Ház azonban mégis lelkesedett, hallgatta kriptái csönben, mély áhitattal, mint az emberi elme csudálatos revelációját és a végén megéljenzte. Őt-e, vagy a jelzálogbankot — nem tudni.

Mindezt pedig érdemes külön felemlíteni, mert két tanúságot lehet belőle levonni.

Egy örvendéset — hogy a tekintélyeket még nem döntötte le végképen a fin de siècle.

És egy szomorut, hogy a bizantinizmus annyira halad, hogy ha egyszer Széll Kálmán egy nemzeti ügyben való felszólalásra határozza el magát, azt már bizonyosan csak földre borulva lesz lehetséges meghallgatni.

Az igazságügyi tárcza.

— A képviselőház ülése. —

A néppárt nem jött el az ülés elejére. Nesztét vette, hogy a nemzeti párt a szélsőballal fog tartani és megszavazza Kossuth indítványát az olasz parlament üdvözlése tárgyában. Mivel pedig a néppárt a *pápa miatt*

— A te tiszta homlokodat — mondta az édesapám — ne fogadja az édesanya átka az új házban. Verd ki a fejedből ezt a gondolatot, édes lányom, sőt még jobb volna, ha egyenesen azt mondanád Jenőnek, hogy szívednek már van más választottja . . . Akkor tán ő is egyszer s mindenkorra kigyógyul a szerelemből . . .

Néhány hét múlva eijött hozzánk Jenő és megkért engem. Apám nem felelt, hanem azt mondta, hogy előbb beszéljen velem, mert a dologban félreértést sejt.

Apám behivatott a szobába és Jenővel egyedül hagyott.

— Jenő, én sohasem lehetek a felesége.

— Az anyámtól fél, ugye? Én anyámmal szakítok.

— Isten mentsen! Maga engem félreértett; én magát tisztelem és becsülöm, de nem szeretem, mert évek óta mást szeretek.

— Lehetetlen!

— Ugy van — mondtam — legyen, kéremkíméletes, ne kínozzon vallomásaival és kerjen az édesanyjától bocsánatot, ha én miattam talán megsértette . . .

Ez az én regényem, gyermekeim . . .

— Megvallom, bizony egy évig sokat szenvedtem éjjel-nappal, de végre is erőt vettem magamon.

A szerelmi bánatnak is az az orvossága, ami minden más lelki betegségé: a ügyelmet el kell vonni róla.

nem üdvözlőné a hivatalos Olaszországot, másrészt pedig a többi ellenzékétől elszakadva, a kormányval sem akarna egy hajóban evezni, — kibuvót keresett s így történt, hogy Mócsy ur, Major ur, Lepsényi ur és az egész tiszteletreméltó néppárt *elkésve* érkezett a képviselőházba.

Különben igazság szerint csak akkor vették észre távollétét, amikor szavazásra került a sor.

— Hol vannak a papok? — kiáltott ekkor Mesziény Lajos.

És a Ház kénytelen volt észrevenni, hogy a tiszteletreméltó és egyéb néppárti urak ninese nek jelen. Addig mély csönben figyelt a kised hallgatóság a Kossuth Ferenc ismeretes indítványának megokolására s arra a rövid nyilatkozatra, amelyvel báró Bánffy Dezső ezt az indítványt mellőzni kérte. Csönben párvialdal volt ez; Kossuth érzelmi motívumokkal támogatta a maga indítványát, a miniszterelnök pedig arra hivatkozott, hogy parlamentek ilyenforma üdvözlése nem szokásos, azonfelül pedig a mai olasz évforduló nem is az egységes Olaszország ünnepe.

S ezzel a többség akaratából az indítvány már le is került a napirendről. A szélsőballal ugyan a forma kedvéért egy kissé zuglódott a folyosón, de maga Kossuth nem titkolta, hogy indítványának ilyen sorsára el volt készülve és nem is hozta volna a parlament elé, ha erre párthatározat nem kötelezi. Mert ő is tudja, hogy e fajta üdvözlés szokatlan s az iniciatíva nem indulhat ki attól a magyar nemzettől, amelyet sokkal jelentősebb ünnepén, az ezredéves fennálláskor egyetlen parlament sem üdvözölt.

Máskülönben ott a folyosón mutogatta Kossuth Biancherinek, az olasz képviselőház elnökének a szélsőballal üdvözlőre küldött távirati köszönetét:

— Olvassátok!

Olvadni azonban nem igen tudták, mert kevesen tudnak olaszul. Maga Kossuth fordította le nekik s volt rá ideje, mert odabenn ezalatt lassan és unalmasan döcögött előre a pénzügyi vita kocsija. Az öreg Mócsy deklamált megint (nyomban előkerült, mi helyt az olaszokról nem esett több szó), majd Bolgár Ferenc beszélt röviden ha-

A napnak minden percét el kell foglalni; reggel a gazdasszonykodás betölt néhány órát; később, reggeli után, olyan himzömunkát kell kezdeni, mely a szemet és ujjakat egészen leköti; idegen nyelveket kell tanulni, például angolul és angol írónők regényeit kell olvasni. De főorvosság a séta; hegyen, völgyön, erdőn át — jó és rossz időben — sétálni kell rohanó léptekkel s addig járni, míg lábaink birják és össze nem roskadunk; az ilyen délutáni séta után éjjel jól fogunk aludni egész reggelig.

— De hát a téli esték? — szölt közbe Julie.

Rendes háznál mindig van valami dolog; jó, hogy eszembe jutott; menj, Julie, és mondd meg a gazdasszonynak, készítsen elő mindent — a befőtt csináláshoz. Ma este, mikor a többiek lefeküdtek — Julie és én, mi ketten, fenn maradunk és egész reggelig készítjük a friss gyümölcsből a beföttet.

Julie könyezve távozott.

— Lássátok, leányok — szölt Biri néni — mennyi mindenféle orvosság van a szerelmi bánat ellen — ezek közt nem utolsó a beföttcsinálás, mert amíg a kis üvegeket töltögeti, tényleg nem tud egyébre gondolni az ember.

— — — Jegyezd fel, kedves nővérem, a receptet, mert még szükségünk lehet rá mind a kettőnknek.

Hj. gróf Bethlen Miklós.

zafelé, aztán Olay Lajos kérdezett egyet-mást a minisztertől, (így kérdezte sorra valamennyi minisztert a budgetvitában) és végezetül Pichler Győző jelentette ki, hogy nem rokonszenvez az osztályorsjáték nevű intézménnyel, mert ez nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. (Haj, haj! — sóhajtottak többen is, akik szintén úgy vannak az osztályorsjáték nevű intézménnyel, hogy csalódtak benne.) Egyébként a miniszter mindenkinek megfelelt s a tétéleket változatlanul elfogadták.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső bemutatta a beérkezett kérvényeket s aztán a képviselőház határozata értelmében nyomban sor került a Kossuth-fele indítvány megokolására.

Az olaszok üdvözlése.

Kossuth Ferenc elfogadásra ajánlja indítványát, hogy a magyar törvényhozás üdvözlje az olasz parlamentet a piemonti alkotmány félszázados évfordulója alkalmából. Olaszország Magyarország szövetségese, az olasz király a magyar király barátja. A koronás főlk szövetsége csak akkor szilárd, ha a népek szívét köti össze. Igaz barát részt vesz a barát örömeiben, bujában. Illik, hogy mi most rész vegyünk Olaszország ünnepében. Ne feledje a Ház, hogy ez kötelessége is a magyar parlamentnek, mert pártatlan szíveséggel fogadta e Ház tagjait négy évvel ezelőtt Turinban. De a képviselőház már precedenst is alkotott erre, amidőn 1878. január 10-én, Viktor Emánuel halálakor, Helly Ignác indítványára egyhangulag elhatározta, hogy részvétet fejezi ki az olasz parlamentnek. Kéri a Házat, fogadja el indítványát. (Zajos tetszés, éljenzés a szélsőballal.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök arra kéri a Házat, hogy Kossuth indítványát ne tüzze napirendre. Carlo Alberto piemonti király alkotmányt adott országának, de nem az egész Olaszországnak. Nem szokásos, hogy az ilyen esetek jubileuma alkalmából a parlamentek az idegen országok belső alakulásába beavatkoznak. Becsüli a miniszterelnök a két államnak egymás iránt érzett kölcsönös simpatióját és távol áll tőle, hogy Olaszországnak a hármas szövetséghez való viszonyát kicsinyelje; de nem tartja helyesnek, ismétli, hogy ily kérdést itt fölvetnek. Amire Kossuth hivatkozott, az itt nem jöhet számításba, mert hiszen akkor egy nagy király halála fölött való részvétéről volt szó, most pedig ünneplésről. Ismételten kéri a Házat: ne tüzze tárgyalásra Kossuth indítványát. (Helyeslés jobbról.)

Kossuth Ferenc: Bánffy miniszterelnök ur most vitatkozásba bocsátkozik az olasz királylyal, az olasz állammal, az olasz képviselőházzal abban, hogy mikor van alkotmányuk ünnepe. Ezt Olaszország mégis csak jobban tudja, mint báró Bánffy. (Tetszés a szélsőballal.)

Endrey Gyula: A mienket se tudja!

Kossuth Ferenc: Az emlitemet eset igenis precedens, mert akkor az olasznak bujában vettünk részt, most örömeiben kívánunk osztályosai lenni. (Helyeslés a szélsőballal.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök kijelenté, hogy ő a kérdésben sem Olaszországgal, sem az olasz királylyal, sem Kossuthal vitatkozásba bocsátkozni nem akar. De azt az egyet hangoztatni kívánja, hogy az egységes Olaszország megalkotásának ötven évi fordulójáról ma szó nem lehet, sem az olasz alkotmány ötven évi jubileumáról. (Helyeslés a kormánypárton.)

Endrey Gyula: Mondtam, hogy jobban tudja, mint az olasz király! (Zaj.)

Lakatos Miklós: Szép hármas-szövetség.

Szilágyi elnök: Következik a szavazás. Akik Kossuth képviselő ur indítványának napirendre tüzését óhajtják, kérem, álljanak föl! (A néppártból senki sincsen jelen. A nemzeti párt a Kossuthpárttal szavaz.) A többség nem kívánja az indítványának napirendre tüzését.

A pénzügyi-budget.

Következik a pénzügyi tárcza részletes tárgyalása.

Mócsy Antal kérdéseire

Lukács László miniszter kijelenti, hogy az adóreform dolgában a fõszempont az adó arányos és igazságos megosztása. A kis egzistenciáknál azonban le kell szállítani az adót. (Helyeslés.) A jelenlegi általános jövedelmi pótló nem igazolt adónem. El kell törölni! helyette progresszív kulccsal új adónemet kell statuálnunk. (Tetszés.) Az adópótlékok teszik elviselhetetlenné a terheit. A megyei és községi pótlékok szabályozása a parlament kezében van, de az egyházi adóterhek szabályozása más faktorok jóakarától függ. (Helyeslés.)

A tételt elfogadják.

A regálejog szabályozásánál Bolgár Ferenc azt fejtegeti, hogy rendkívül méltányos volna, ha a szőlõsgazdák számára a saját termésük kimérésére valamelyes engedelmet adnának. A módját ennek már bemutatták azokban a kerületekben, amelyek kormányparti képviselõt küldték a Házba. Ezekben összeállították a szõlõsgazdák s úgy kérték és kaptak boraik közös kimérésére engedelmet. Bezzeg Kismarton városnak nem adtak. Méltányosságot és fõképp igazságosságot kér a pénzügyminisztertõl, aki minderre azt válaszolta, hogy Pozsonyban, Sopronban, Kõszegen csakugyan adtak ki ily engedelmeket egyes bortehermelõk szövetségének. Az méltányosságból történt. Azt hiszi, Kismartonban azért nem adott ily engedelmet a kormány, mert igen csekély számban folyamodtak érte.

A tételt elfogadják.

Az *adók kivételére* fordított költségek tételénél Olay Lajos hangoztatja, hogy az adókivételek terén hallatlan visszaélések követték el és soha a sérelmet szenvedett felek elégtételt nem kapnak. A szõnek több mint tíz éve törvényjavaslatot nyújtott be. Am a dolgok most is a régi ben vannak. Kérde a pénzügyminisztert: hajlandó-e ezen a téren valamely reformra?

Lukács László miniszter azt feleli, hogy ha követték el hibék; azokat igyekeznek az adminisztráció orvosolni. A helyeg- és jogilletékek reformja tényleg szükséges; de amíg a polgári perrendtartás nincs meg: addig nem lehet az illetékek reformjához hozzáfogni. Nem adhat tehát kilátást arra, hogy az Olay kívánta reformot mostanában a Ház elé hozza.

A tételt megszavazzák.

Az *osztálysorsjátékok* tételénél Pichler Gyõzõ szõl. Nem tesz szemrehányást a kormánynak ez intézmény meghonosításáért, mert már husz esztendőre, amíg a szerzõdés tart, befejezett és lekövött dologgal állunk szemben. A panasz tehát hiábavaló volna. De mert õ az osztálysorsjáték ellenzõi közé tartozott, kötelességének tartja rámutatni azokra a káros eredményekre, amelyek az õ aggodalmait most már tényekben igazolják. Az osztálysorsjáték aránytalanul több pénzbe kerül az országnak, mint amennyit itt e Házban erre preliimináltak. Az elsõ húzásra megvásárolt sorsjegyet — ha az illetõ nem veszi meg a következõ húzásra is — megint teljes árban adják el annak, aki az elsõ húzásban részt se vett. Mikor a kis lottót megszüntették: az állam 1,200,000 forint jövedelemlõl mondott le, amelyet a pénzügyminiszter pedig szükségesnek jelzett. A részletületekkel foglalkozó bankok és pénzintézetek 105,000 forintot fizetnek az államnak illetéki díjában; tehát 100—103,000 forinttal kevesebb jön be, mint azelõtt. Fejtegeti, hogy amióta az osztálysorsjáték bejött: a nagy sorsjegyek értéke leesett.

Lukács László miniszter kijelenti, hogy reményei, amelyeket az osztálysorsjátékhoz kötött, az elkövetkezett eredményekben egytõl-egyig beváltak. A miniszter elõre tudta azt, hogy be fog következni ez az eset, hogy ha valaki csak az elsõ húzásra veszi meg a sorsjegyet, ez a sorsjegy a második húzásra egész árban fog eladni. Ez nem nagy szerencsétlenség, hogy az osztálysorsjáték csökkentette a Bazilika- vagy a Vörös kereszt-sorsjegyek árfolyamát, ez lehet, de országos csapást ez sem jelent. Lehet az is, hogy a helyegilleték címén 100,000 forint eszik, ez sem számvehetõ haj, mert postabélyegek címén bejön 300,000 forint, az üzleti adó is több százezer forint. A kezelés precíz.

Pichler Gyõzõ fejtegetni kezdi, hogy az állam nem vehet be helyegdíjakat . . .

Szitágyi Dezsõ: Képviselõ ur, nincs másra joga, csak félremagyarozott szavainak helyreigazítására.

Pichler Gyõzõ: Csak két szõt. Az osztálysorsjáték . . .

Szitágyi Dezsõ: *Megvonom a képviselõ urtõl a szõt.*

A tételt erre megszavazzák.

A Rábaszabályozás.

A Rábaszabályozás tételénél Rakovszky István igen csekélynek találja az e czímen fölvetett összegét. Kérde a minisztert, tett-e lépéseket arra, hogy a Jelzálog-Hitelbank valamely könnyítéseket adjon a társulatnak? Mondja meg a miniszter: mily összeget enged el az említett bank és mikor? Bécs város egy négyszeres kölcsönnel alig fizetett többet 100,000 forinttal. Mikor az elsõ hatmillió kölcsönt ráparancsolták az érdekeltségre, Darányi volt az eladó és miniszter lett belõle. Mikor a második kölcsön került tárgyalásra: akkor báró Dániel volt az eladó. Most õ is miniszter. Mostanában Neményi az eladó, 1895-ben a pénzügyi bizottság jelentését Széll Kálmán írta alá, mint elnök. A jelzálogbank ezen az üzleten három milliót nyert. Viszont az érdekeltek három millió kamatvesztésnek lettek a szenvedõ részesek. Ez a kölcsön, ez a szabályozás végekpen eladósította a Rábidék érdekeltségét.

Széll Kálmán elismeri, hogy a Rábidékra a kölcsön tényleg súlyos terhet képez; de ennek az az oka, hogy a nagy jelzálogkölcsönöknél soha nem adnak készpénzt, hanem kötvényeket az intézetek s aztán ezeknek kurzusa van és aszerint számolják el a kamatokat. Hogy Bécs kitünõ kölcsönt csinált, ez érthetõ, mert most 1898-ban csinálta; de a Rábaszabályozás kölcsönét 1885-ben csinálták. Igen súlyos föltétele ennek a kölcsönnek az, hogy fölmondhatatlan. De 1885-ben ez a kölcsön nem volt drága. A jelzálogbank akkor harmincz millió kölcsönüzletet kötött s ezek közt legolcsóbb volt a rábaszabályozási kölcsöne; a többi mind drágább kölcsön . . .

Rakovszky István: De fölmondhatatlanok!

Széll Kálmán: A magyar állam által kötött kölcsönöknél is olcsóbb volt a Rába-kölcsön. Amikor ezt a kölcsönt kötötték: a szõnek nem volt tagja a pénzügyi bizottságnak. Most pedig õ diktálta be a pénzügyi bizottság jelentésébe azt a passzust, hogy a miniszter igyekezzen a régi Rába-kölcsönt a mostani viszonyoknak megfelelõen új kölcsönre átalakítani. (Helyeslés.) Neki az intézetével betöltött állása nem színe-kura. A Rába-kölcsön kötvényeit csak sorsolás és nyereménnyel lehetett megkötni, s ezt másként nem lehetett csinálni, mint a fölmondhatatlanság föltételével.

Rakovszky István félremagyarozott szavait helyreigazítja s kijelenti, hogy le van gyõzve: Széllnek sikerült behozni, hogy mikép lehet egy egész nagy vidék népét szabályszerûen tönkretenni. (Zaj.)

Az elnök öt percze felfüggeszti az ülést.

Miniszteri válaszok.

A szünet után miniszteri válaszok következnek.

Báró Dániel Ernõ kereskedelmi miniszter a postai alkalmazottak ügyében azt válaszolta Molnár Jánosnak, hogy a vidéki levélhordók járhatnak a vasárnapi istentiszteletre, a fõvárosi levélhordóknak is van erre idejük. Újabb intézkedésre tehát nincs szükség.

Molnár János elmondja, hogy a kereskedelmi miniszter téved, mert a levélhordóknak akkora az elfoglaltságuk, hogy semmikép sem marad idejük a templomba menésre. A választ nem veszi tudomásul.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Erdély Sándor igazságügyminiszter Zmeskál Zoltánnak, a csaczi bírósi végrehajtónak korteskedési dolgában válaszolja, hogy a néppárti választók kihallgattatván, kitünt, hogy a végrehajtó nyolcz napig távol volt hivatalából és korteskedett, de arra, hogy terrorizált és vesztegetett volna, nem adtak bizonyítékot. A miniszter, ha fegyelmi vétség forogna is fönn, nem büntetheti meg, hanem átteszi az ügyet a fegyelmi bírósághoz.

A választ egyhangulag tudomásul veszik.

Kronawetter közállapotainkról.

Kronawetter Ferdinánd (az utolsó osztrák demokrata) tegnap tartotta 60-ik születésnapját Bécsben. Ebbõl az alkalmából együttesen rendeztek neki óvácziókat a bécsi demokrata, a szabadelvűek és a szociáldemokraták; az ünnepségre meghívott budapesti *Demokrata Kör* pedig táviratilag üdvözölte Kronawettert, aki ezt az üdvözlést ma hosszabb levélben köszöni meg a budapesti demokrataknak. A magyarok lelkes barátja ebben a levélben szigorú kritikát mond közállapotainkról; látja a reakziót és gyógyszerül a radikális-demokrata áramlatot ajánlja, ideális lelkében a bajt is tulbecsülve, meg a remé diumot szintén. Sorai így szólnak:

Nagyon köszönöm, hogy hatvanadik születésnapomon szívesek voltak rólam megemlékezni. Ha valaha, ugy most szükséges, hogy minden neazet szabadság szerzõ elemi nagy szövetségbe egyesüljenek, leküzdeni így a népek békéjének alapján a szabad törekvések legnagyobb ellenségét, a nemzeti gyűlölséget és felszabadítván minden nemzetben az elnyomottak és üldözöttek nagy sokaságát a társadalmi és gazdasági nyomorúságból.

Nem hallgathatom el, hogy azt az olbánást, melyben az õnök legújabb mezõgazdasági törvénye a munkásosztályt részésti és a személyes szabadságnak, a magánlak szentségének durva megsértését a szociáldemokrata párt hívéivel szemben itt minden szabadság szerzõ ember csodálkozással fogadta és elítéli. A magyar alkotmány nem engedi meg, hogy így járjanak el a rendõri hatóságok és az ügyészségek. Ami most történik, arra az õnök hazájában magyar hatóságok részérõl még nem volt példa; ez a Bach-rendszer sötét korszakára emlékeztet.

Eszméket sohasem szabad erőszakos eszközökkel támadni és a szociáldemokratáknak, mint politikai pártnak épen annyi joguk van elveik terjesztésére, mint a többi pártnak. Magyarország szabadság szerzõ polgárainak nem szabad eltérniük, hogy így üldözzék a szociáldemokráciát. Vajha mielőbb megalakulna és akcióba lépne tehát a magyar radikális demokrata párt. Védelmezvén a szabad intézményeket a reakció ellen, nemcsak minden kulturnemzet haladásának és szabadságuk közös ügyének tesz szolgálatot, hanem Magyarországot is megmenti az erkölcsi pusztulástól. Magyarország a haladásért vívott évszázados küzdelmeinek köszönhetette a kulturnemzetek rokonszenvét, ha ez a róla vallott nézet semmivé lesz, akkor Magyarországon kívül senki se törődik többé Magyarországnalállóságával, vége van a rokonszenznek, mely küzdelmeit, még ha vereséggel végzõdtek is, kísérte. A legjobb sikert kívánom a magyar radikális demokrata párt-nak és demokrata üdvözlettel és kézszorítással maradok hû elvtársuk Kronawetter Ferdinánd.

KÜLFÖLD.

Az új nyelvrendeletek.

(Távirati tudósítás.)

Márczius 15-ikével megszûnik a hatályuk a híres nyelvrendeleteknek, amelyek Ausztriában oly példátlan izgatottságot teremtettek, kufjei lettek parlamenti botrányoknak és utcái tüntetéseknek, maguk után vonták a Badeni-kormány bukását és ádáz haragot szítottak németek és csehek közt.

Egy esztendõ kellett ahhoz, míg az osztrák kormányférfiak rászánták magukat az odiózus nyelvrendeletek visszavonására, illetõleg módosítására. Az osztrák hivatalos lap, *valamint a cseh és morvaországi törvények és rendeletek téra holnap teszi közzé az 1898. február 24-én kelt új nyelvrendeleteket*, amelyekkel egyidejűleg az 1897. április 5-én és 22-én kelt eddigi rendeletek ez évi márczius tizenötödikével hatályon kívül helyeztetnek.

Az új rendeleteket kifejezetten a törvény útján való rendezés föntartásával és csak ideiglenesen bocsátják ki.

A Csehországra vonatkozó rendelet, annak az alapelvnek a kimondásával, hogy Csehország minden lakosa, a rendeletben megnevezett hatóságok mindegyikénél, jogát a két

tartományi nyelv egyikén keresheti és érvényesítheti, lényegében a következőképen intézkedik:

A hatóságok hivatalos és szolgálati nyelve az a tartományi nyelv, amelyet az időnként megtartandó népszámlálás eredménye szerint a hivatalos kerületek jelenlévő lakossága érintkezési nyelvnek vall. A vegyes nyelvű hivatalos kerületekben mind a két tartományi nyelv használandó.

Vegyes nyelvű hivatalos kerületeknek tekintendők az előző pont értelmében:

a) Azoknak a hatóságoknak és községeknek a hivatalos kerületei, amelyeknek kerülete csak egy vagy több községet ölel föl, ha a hivatalos kerületnek legalább egy községében az utolsó népszámlálás eredménye szerint a jelenlévő lakosságnak legalább egy negyedrésze a másik tartományi nyelvet vallja érintkezési nyelvnek.

b) Azoknak a hatóságoknak a hivatalos kerületei, amelyeknek kerülete egy egész bírósági kerületet ölel föl, ha a bírósági kerület községeinek legalább egy ötödrésze oly lakossággal bír, amely a másik tartományi nyelvet vallja érintkezési nyelvnek, vagy pedig vegyes nyelvű az a) pont értelmében.

c) Azoknak a hatóságoknak a hivatalos kerületei, amelyeknek kerülete több bírósági kerületet ölel föl, ha csak egy bírósági kerület más nyelvű, vagy a b) pont értelmében vegyes nyelvűnek tekintendő is.

d) A Prága tartományi főváros részére rendelt hatóságok hivatalos kerületei.

E szerint Csehországban a jövőben egynyelvű és vegyesnyelvű hivatalos kerületek lesznek.

A nyilvántartó könyvekbe való bejegyzést illetően az az új intézkedés történt, hogy abban az esetben, ha a szóbeli vagy írásbeli megkeresés nyelve az egynyelvű hivatalos kerületekben a bejegyzést eszközölő hatóság hivatalos nyelvével nem megegyező, a bejegyzéshez hivatalos nyelvű fordítás csatolandó.

Az eddigi rendeletekben már megállapított külön nyelvi intézkedések az állami pénztárakat és pénzt kezelő hivatalokat, továbbá a posta- és távirószolgálat menetét és kezelését, a katonai hatóságokkal és a csendőrséggel való érintkezést, az országon kívül székelő hatóságokkal, valamint a központi helyekkel való érintkezést stb. illetően változatlanul érvényben maradnak.

Míg az utóbb említett intézkedések Morvaországra nézve is megtartják érvényességüket, az ez országra vonatkozólag kibocsátott rendelet abban különbözik a Csehországra vonatkozó rendelettől, hogy tekintettel az egészen más jellegű néprajzi viszonyokra, a rendeletben megnevezett összes hatóságok kétnyelvűségének foltéveséséből indul ki. De az eddig érvényben levő intézkedésekkel ellentétben, a jövőben az a kényszer, hogy a tanácskozásoknál a nyilvános tárgyalás nyelvét használják, megszűnik és pörösködéseknél a tárgyalási jegyzőkönyv, szükség esetében. ezután is mind a két nyelven lesz vezetendő.

Ezenkívül a 7. §. 2-ik bekezdése azt a rendelkezést, hogy oly hivatalos eljárásoknál, amelyek nem valamelyik fél kezdeményezésére indítatnak meg, a tárgy minőségének megfelelő tartományi nyelv használandó, azokra az esetekre szorítja, amelyeknél a hivatalos eljárás célja az, hogy a felek megegyezésére vezessen. Más enemi hivatalos eljárásra tehát a nyelvrendelet intézkedései nem alkalmazandók.

Ugy Csehországra, mint Morvaországra nézve azonosak a tisztviselők nyelvi kvalifikációjára vonatkozó rendelkezések, amelyek kötelezik a hatóságokat, hogy a szóban forgó rendeletek elvi intézkedéseinek szigorú szemmel tartásával az egyes hivatalos állásokat tisztán a tényleges szükségletnek megfelelően töltsék be. E szerint minden tisztviselőnek oly nyelvi ismeretekkel kell bírnia, amelyeket az illető hatóságnál való szolgálat tényleg megkövetel. Csehországban már a pályázatok kiírásánál ily értelemben kell eljárni.

Bécsi tudósítónk a következőket telefonozza nekünk: Ausztria ama válsága, amelybe gróf Badeni nyelvrendelletei jutatták ez országot, a mai

nappal új stádiumba lépett. Báró Gautsch a régen megígért módosított nyelvrendelleteit most kibocsátotta és a hivatalos lap holnapi számában közzéteszi.

A bécsi lapok csakis a kivonatokat kapták meg. Amennyire ilyen kivonathól ítéletet alkothatni és amennyiben ezek a kivonatok nem célzatos fogalmazványok, már most is a következőket mondhatni az új nyelvrendeletekről:

A Csehországra vonatkozó módosítások a németek álláspontjának kedveznek, a Morvaországra vonatkozók azonban kedvezőtlenek. A Csehországot érintő módosítások ezek: Első sorban ki van mondva Csehországnak az a hármas nyelvi felosztása, amelyet dr. Pfersche német professzor hozott javaslatba. Azután elismeri a rendelet általánosságban a nyelvkérdés törvényhozási uton való szabályozásának szükségét. Ebből pedig kiviláglik, hogy az új nyelvrendeledek is csak ideiglenes jellegűek. Végül a régi nyelvrendeleteknek határozományai, melyek a németekre nézve nagyon nyomasztók voltak, most visszavonattak.

A német képviselők ezekhez a rendeletekhez fűzött megjegyzéseiket egy communiquében küldték meg a szerkesztőségeknek.

Egyes német képviselők azt hiszik, hogy a csehokból most ellenzék lesz, mások viszont nem osztják ezt a nézetet.

Bécs, márczius 4.

Ujabb verziók szerint a Reichsrathot márczius 21-ére hívják össze.

Prága, márczius 4.

Ma este nyolcz óra tájban egy csehokból álló nagyobb embercsoport a Narodni Listy szerkesztősége elé vonult, miközben Slava Nazdar kiáltásokat hallattak és az ismert Hej Slovane kezdetű cseh dalt énekeltek. A szerkesztőség előtt őrít álló rendőr azonban segítséget kért, mire a tömeget szétkergették. A tüntetés okát és célját nem tudják.

Az olasz alkotmány ünnepe.

Róma, márczius 4.

Az alkotmány kikiáltásának ötven éves jubileumi ünnepélye alkalmából a város díszesen fel van lobogóva. Sok üzlet zárva van. Az utcákon az élet igen élénk és ezt az országból folytonosan érkező küldöttségek még élénkebbé teszik.

Reggel 8 órakor kezdték meg az ünnepi harangozást a Capitoliumon. Délelőtt 9 órakor a király lóháton, a torinói gróffal, a hadügyminiszter, az idegen katonai attasék és fényes törzskar kíséretében, az Esplanade del Macao-ra ment, hogy a csapatok felett szemlét tartson. A királyné kocsijából nézte végig a szemlét. Az óriási néptömeg a királyt és királynét ovációban részesítette.

Miután a király az öt csoportba felállított csapatok arcvonala előtt ellovagolt, a király és királyné a Piazza del Independanza-ra mentek, hogy jelen legyenek a csapatok diszvelonulásánál, amely fényes lefolyású volt és a lakosságban nagy lelkesedést keltett. A királyi párt és a csapatokat élénk ovációban részesítették.

Őfelségeik ezután visszatértek a Quirinálba és később megjelentek az erkélyen, hogy megköszönjék a nép lelkes tüntetését.

Umberto király a Capitoliumon a szenátorok, a képviselők, Olaszország valamennyi nagyobb városának polgármesterei, a diplomáciai kar és sok más meghívott személyiség jelenlétében beszédet mondott, amelyben így szólt:

„Ezen az emlékezetes napon, ezen a hatalmas dicsőség szentelte halmon első gondolatom felséges őseimhez és a haza atyjához száll, akik a nemzeti feltámadás művét megkezdtek és befejezték.

A király ezután köszönetet mondott a hődelátért, amelyben részesítették és így folytatta:

Lelkem örömtől repes a nekem és őseimnek szent intézményeink eredetére való emlékezésnél. Az Olaszország ujjaébredésébe vetett hit vezetett bennünket Rómába. Ennek a hitnek a nevében, amely még magasabb rendeltetésre is viend bennünket, üdvözletemet küldöm mindama nagyszívű férfiaknak, akik a hazának szentelték életüket. A Capitoliumra hívtam önöket, ahonnan csodálhatjuk az örök város szépségeit, két civilizáció mű-

vét, amelyek Rómából bevilágították a világot és imádkozhatunk Istenhez, aki Olaszország egységét akarta, hogy a haza legyen nagy és szerencsés, közepette a régi nagyság fenséges maradványainak, amelyek azonban nem tűntek fel szemünkben csekélynek az új nagyságot.

A régi nagyság a kor szelleméhez képest egyetemes volt, az új, nemzeti. Amaz római Olaszországot teremtett, emez megalkotta az olasz Rómát. Az első az erőszak műve volt, az utóbbi a jog kifejezése és miként minden jog, sérthetetlen az olasz Róma is. Ez a magasztos emlékezés nem hódításra, nem uralomra hív fel bennünket. A modern jog minden nemzetnek kijelöli a maga határait. Ez a szent elv hozta létre politikai ujjaszületésünk epopeáját, hogy befejezzük polgári regenerációunkat, szem előtt kell tartanunk azt a két magasztos célt, amelyet a modern eszme a szabad népeknek kijelöl: a tetters életet és a szellem képzését.

Tőrekedjék népem fáradhatatlanul a minden polgári haladás e két tényezőjére, legyen bizalma bennem és szilárd akaratomban, hogy megvalósítom szerencsémét, higgyen ifjui tetteirejében és nagy értékében. Királyi szivemből az az óhajlás tör elő, hogy miként ujjaszületésünk hajnal-pirkadásakor egyesült a polgárság minden osztálya a haza megmentésére, úgy egyesüljön ma is minden jónak elmozdítására.

A felbonthatatlan szövetség házam és a nép jövője között — így végzi a király — amely az eszmék és kivételük összhangzásán alapul s amelyet szerencsétlenségek és dicső tettek acéloztak meg, lesz az olasz haza véd-bástyája!

Róma, márczius 4.

Mikor a király a csapatzemlérről visszakerkezett, a pályaudvar közelében egy öreg, szikár ember állt a kocsija elé és azt mondta:

— Felső, ősenek Károly Emanueltnek műve nagy és nemes, de a jezsuiták elrontják. Addig nem lesz itt béke, amíg ezek az ellenségeink az országban fognak időzni.

Az öreget Desimone-nak hívják és már egyszer magára vont a figyelmet azért, hogy a képviselőházban a karzatról a szöszekre iratot dobott, melyben a jezsuiták kiűzését kérvényezte.

A király jót mosolygott az öreg olasz heveskedésén.

A király hazatértekor néhány szociálistát elfogtak, mert a „munkásdalt” kezdtek énekelni.

Fiume, márcz. 4.

Olaszország 50 éves alkotmányának évfordulója a fiumei olasz kolónia is megünnepelte. Ma délelőtt az olaszországi jótékony-egyesület küldöttségileg tisztelettel Lebrecht olasz konzulnál és kifejezte Umberto király iránt való tántoríthatatlan hűségét. Délelőtt és délután még sok olasz alattvaló tiszteletet az olasz konzulnál, kinek lakására ki volt tűzve az olasz nemzeti lobogó. Ugyancsak lobogódiszt öltöttek a fiumei kikötőben időző összes olasz hajók.

Este az Európa-szálló nagytermében, mely olasz nemzetiszinü drapériakkal volt díszítve, 80 teritkü banket volt, melyen Lebrecht consul Olaszország boldogságára és Umberto király egészségére üritette poharát.

A Dreyfus-ügy rejtelmiei.

(Távirati tudósítások.)

Soha, soha se lesz vége! Mindennap valami új bonyodalom támad, mindennap valami rejtelmét fedezik fel, minden istenadnanap találnak valamit, ami ébren tartja, vagy újra fölébreszti az érdeklődést. Soha se lesz vége!

S már mennyi áldozata van! Hány millió vagyon pusztult el érte, hány ember került börtönbe, mennyi vér folyt miatta. Ma ismét egy öngyilkosa van a Dreyfus-ügynek, holnap párbaft vívnak miatta, ami megint egy vagy két halál.

Mikor lesz már vége?

A mai nap eseményeit a következő táv-
irati jelentések hozzák hírül:

Egy titokzatos öngyilkosság.

Páris, márczius 4.

Egy regényes öngyilkosságról beszélnek itt nagy izgatottan, mely bár még nagyon sok tekintetben rendkívül homályos, a Dreyfus-Esterházy-ügyet egész új mederbe terelheti és feltámaszthatja ujult erővel.

Négy hónap óta élt Leontine B... kis-asszony, egy, a Rue Sévères-en levő szállóban, egy Roberty D... nevű ural, aki azt mondta magáról, hogy ügynök. A leány előtt az egész ismeretség ideje alatt rejtély volt a fiatal ember életmódja. Roberty D. csakis este ment ki a szállóból, néha-néha egész napokra el is utazott. Soha egy szót nem szólt arról, hogy mivel keresi a kenyerét.

Amikor tegnap este belépett a leány a közös szobába, az ablak keresztfáján *felakasztva találta lakótársát*. Az esetet azonnal feljelentette a rendőrségnél, amely eddig a következő felfedezésekre jutott, amelyek az egész ügyet még titokzatosabbá teszik.

Először talált a rendőrség a fiatal ember-nél egy levelet, amelynek aláírása csak egy név kezdőbetűje volt.

A levélben értesítik arról, hogy egy vizsgálóbíró, aki a Dreyfus-ügyben hivatalból szerepelt, maga elé fogja idézni. A levél azzal az intellemmel végződik, hogy a vizsgálóbíró minden kérdésére konok tagadás legyen a válasza.

Az ön boldogsága függ ettől — mondja végül a levél írója.

Találtak a halottonál egy névjegyet is. A névjegyen egy párisi orvos neve áll, aki kevésszéval ugyanazt az utasítást adja a fiatal embernek, mint az említett levél.

A kártyán szó van pénzbeli jutalomról is, Roberty D.-t arra kéri, hogy menjen el Rue D'enfers Rochereau-ra, ott majd kap pénzt.

A fiatal ember 1897. december 24-dikén *Brüsszelben* volt, ahol egy párisi lap szerkesztőjével jött össze. Márczius 2-dikán a hadügyminiszteriumban járt; barátai állítása szerint *Raizon* intendáns hívta oda, állítólag azért, hogy az általa kért nyugdíjat az intendáns közbenjárására számára folyósítsák.

Az öngyilkos teljes nevét a rendőrség még nem tudta meg.

Az öngyilkos kabátja gomblyukában egy vörös éremszalagot hordott. A hadi érdemek bir-tokosainak névsorában azonban olyan név, a mely a Roberty D.-nek megfelelő, egyáltalában nem található.

A Piquard-Henry párbaj.

Páris, márczius 4.

Holnap lesz Piquard és Henry közt a párbaj. Henry gyors véleményének gyors megváltoztatását csakis azzal lehet indokolni, hogy illetékes helyen attól tartanak, ha el nem fogadja a kihívást, Piquard bepereli. A kormánynak pedig egy csöpp kedve sincs arra, hogy még egyszer kémügyek, hamisított táviratok és levelezőlapok kerüljenek a bírak elé, nehogy esetleg a „hires fátolyból” megint egy csücsköt felleb-bentsenek. A választások előtt erre semmi szükség-e sincs a kormánynak.

A Zola-ügy a bécsi község-tanácsban.

Bécs, márczius 4.

Strohbach és dr. *Neumayer*, Bécs város alpolgármesterei ebben a minőségükben küldtek a Zola-ügyből kifolyólag a „Libre Parole” szerkesztő-ségének egy üdvözlő táviratot.

Ma dr. *Wrabetz* község-tanácsos intépellált e miatt és azt kérdezte a két „üdvözlő” férfítól, hogyan képesek a maguk álláspontját igazolni, amikor mint Bécs város képviselői egy olyan lap üdvözlésében tudtak megegyezni, amely *ő Felső-személyének galád megsértése miatt Ausztria területéről ki van tiltva*.

A Zola—Dreyfus-ügy előfordult a község-tanács mai ülésén még egyszer, de valamivel mulat-ságosabb kiadásban.

Az ülésen ugyanis egy kisebb fontosságú ügy miatt nagy veszekedés támadt a többség és az ellenzék között. A kisebbség vezérszónokát, dr. *Mittler*-t az antiszemita többször felbeszakitották.

Egyszer csak valaki ezt a közbeszólást koc-kázta:

— A maga indokolása épen olyan, amint a Zola-Dreyfus védője.

Erre aztán *Mittler* egy magyarra le nem fordítható, goromba szójátékkal vágott vissza, azt mondván:

— *Sie Vierfuss!* (Maga négy lábú.)

A tárgyalást folytatni és a szavazást elrendelni azonban a mai ülésen nem lehetett, mert a kisebbség elhagyta a termet.

TÁVIRATOK.

Háborúra készülődés.

Köln, márczius 4. *Cettinjből* írják a „Kölnische Zeitung”-nak, hogy Skutariból érkező hírek szerint, a hadsereg skutarii szállítói megbízást kaptak, hogy 16.000 főnyi török csapat számára élelmiszert szerezzenek. *Törökország ezt a sereget Albániába szándékozik küldeni*. Az egész gabonakészletet már megvették a szállítók. Montenegrói politikai körökben a törökök háborus készülődései nagy elkedvetlenedést szültek, mert meg vannak győződve róla, hogy *azoknak éle Montenegro ellen irányul, amely Albániában zavarokat idézett elő*. Ezek, valamint a macedonok fészkelődése a portának nagy gondokat okoznak.

A clotire.

Zágráb, márczius 4. A tartománygyűlés mai ülésén dr. *Kiss* és társainak indítványára az igazoló bizottsági jelentés tárgyalásánál *kimondják a cloture-t*. Beszéltek a vezérszónokok: *Modrusan* ellene és dr. *Silovics* mellett, továbbá az indítványtevő dr. *Baugarics*, dr. *Tomasics* és *Egersdorfer* előadó, mire az ülést délután 5 órára elhalasztják. A délutáni ülésen titkos szavazás útján igazolják: dr. *Gavranics* brodi, dr. *Schwartz* kapronczai, dr. *Silovics* bosnjaci-i és *Martinec Ignác* vrbovskoi választását, dr. *Vrbame* novigradi választását kétesnek találták és ez ügyben vizsgáló-bizottság kiküldetését határozták el. A többi pótválasztást igazolták. Legközelebbi ülés holnap lesz. Napirendre kerülnek: *A regnikolaris küldöttség választása* és *Brestyenschky* indítványának tárgyalása *ő Fel-sége uralkodói jubileuma* ügyében.

Antiszemita-heccz a tartománygyűlésben.

Bécs, márczius 4. Az alsó-ausztriai tartománygyűlésen *Schneider*, *Gregorig* és társaik sürgős indítványt adtak be, hogy a tartományi bizottság a jövő ülészakig terjesztszen elő új tartománygyűlési választási törvényt, amely kimondja a közvetlen, általános, egyenlő választójogot *s a kikeresztelkedett és ki nem keresztelkedett zsidóknak a választójogból való kizárását*.

Philippovich kérdésére, hogyan engedhette meg a tartományi marsall, hogy felolvassák ezt az indítványt, amely az állami alaptörvényekbe ütközik, a tartományi marsall azt válaszolja, hogy *Schneider* képviselőnek és társainak csak egy óhaj-tásáról van szó.

Schneider képviselő az ülés végén kijelenti, hogy sem *ő*, sem az *ő* barátja *Gregorig* nem *Paprika* Jancsik, akik agyonütnek egy bábuzsidót, hanem ezeltudatosan törekednek arra, hogy a zsidók egyenjogúságát megszüntessék...

Gregorig (közbeszól): Nagyon jól van!

Schneider (folytatva): De nemcsak erre tö-rekszünk, hanem arra is, hogy a zsidók javai elko-boztassanak...

Gregorig (újra helyeselt): Jól beszél!

Schneider (fokozott lelkesedéssel): Sőt arra is, hogy a zsidók és keresztények érintkezése a büntető törvénykönyv 122. §-a alapján tilos legyen.

Gregorig: Kitűnő! Nagyon jól van!

Schneider (kitörő dühvel): Végül pedig arra, hogy minden zsidót kipszüttsanak a föld színéről.

Az elnök rendreutasítja *Schneider*-t, mire az ülés véget ért.

A özárné betegsége.

Berlin, márczius 4. A Wolf-ügynökség *Péter-váról* arról értesül, hogy az orosz czárné a kanyaró következtében gyenge *tüdőgyulladás*-t kapott. A czárné állapota azonban most már javulófélben van.

A görögök szerencsekívánata.

Athén, márczius 4. A király ma a kamara elnökségét fogadta. A kamara elnöke az egész nemzet szerencsekívánatait tolmácsolta abból az alkalmából, hogy a király szerencsésen megmenekült.

A francia pénzügyi ujjászervezése.

Páris, márczius 4. A kamara pénzügyi bizottságában *Cochery* pénzügyminiszter nyilatkozott a pénzügyi törvényhez benyújtott különböző indítványokat illetően, amelyeknek célja a pénzügyi ujjászervezése és kijelentette, hogy *Fleury-Ravarin* képviselő indítványát elfogadja. Ennek értelmében mindenki, aki tőzsdei értékeket vételre vagy eladásra kínál, a lajstromozó kívánságára mindig köteles a váltóügynök illető köteleit bemutatni, ha olyan értékekről van szó, amelyeket hivatalosan jegyeznek. Olyan értékek után azonban, amelyeket hivatalosan nem jegyeznek, személyesen kell az adó összegét letenni. A pénzügyminiszter kijelentette továbbá, hogy az állami költségvetés kihirdetésének napján leiratot terjeszt *Faure* elnök elé, amely *saportítja a váltóügynökök számát, a tőzsdei korlátokat az egyes ügyletek szerint osztja be és az alkuszdiákat leszállítja*.

Páris, márczius 4. Mint a Havas ügynökség kifejti, a kormány, ha a kamara *Fleury Ravarin*-nak a tőzsdeügyletekről szóló indítványát elfogadná, kénytelen volna a pénzügyi piacot következő módon ujjászervezni:

A tőzsdeügynökök monopóliuma érvényben marad, de számuk 75–80-ra emeltek; a két leszámolási hatánap megmarad, mert az alkuszdiák leszámolása szükségtelenné teszi az egyik leszámolási hatánap eltörlését. A szállítási határidők redukáltak és minden járadékfaj (a külföldi érték-papírok is) külön csoportba kerül.

A sorsolási jegyzékeket hivatalosan közléteszik és bizottságot küldenek ki ez értékek birto-kosainak védelmére. A személyes ügyletkötési jogot, ezután sem adják meg.

Vasuti jegyek reformja.

Zürich, márczius 4. Az összes svájci vas-utak igazgatóságainak ma tartott tanácskozásában elhatározták, hogy a térti jegyeknek a legközelebbi nyári időszaktól kezdve *nem három, hanem tíz-napi érvényük legyen*.

Szegény emberek baja.

Palermo, márczius 4. *Vibonati* községben ma délelőtt, midőn a község házának termében a község szegényeinek kenyereit osztottak szét, a terem padlózata beszakadt, mely alkalmossal *két asszony meghalt, 30 ember pedig súlyosan megsebesült*.

HIREK.

A királyfi özvegye.

Legelőször a laekeni királyi kert fehér porondos utjain láttam.

Rózsaszín ruhában, aranyos haja vállára omolva, maga is olyan volt, mint egy rózsaszínű, szép álom.

Hat éves volt akkor *Stefánia* belga királyfi hercegnő és vidám apró pajtásokkal játszva egy régi, naiv francia gyermekjátékot, énekelte hozzá a monoton dalt:

Au claire de la lune
Mon ami Pierrot —
Préte moi ta plume
Pour écrire un mot.

Aztán jött édes anyja, *Mária-Henriette* belga királyné, a nagy palatinus leánya, gyönyörű négylovas fogaton, maga hajta bravúros ügyességgel a remek állatokat.

Mindenki megbámulta ezt a készséget akkor-tájban *Brüsszel* utcáin.

A tűzvárú, pompás négy fakó, csupa szemenedett *Dávid-ivadék*, a *Halász-féle* híres méneshől való volt, szerszámjuk is sallangos, magyaros.

Alicuthon jártában vásároltatta a királyné, aki a messze idegenbe szakadva, mindent egy szertét, úgy megbecsült, ami hazulról való volt.

A kis hercegnő fölzállt a nyalka fogatra, — aztán bucsut intett játszó pajtásainak, utolsó üdvözlétül oda szórva nekik egy csomó bársonyos levelű Bourbon-rózsát, fehér szegfűt, égő piros verbenát.

A fehér por magasra szállt a vágató paripák nyomában, — elfölte a bájos kis hercegnőt, de a virágokból talán még most is akad vagy egy égő piros verbená, megfakulva, elhalványodva, — örök emlékezettel a laeckeni parkra, — verőfényes, soha vissza nem térő időkre.

Évek múlva, mint az osztrák-magyar monarchia trónörökösét láttam, mikor násza után bevonulását tartotta Budapestre, ifjan, ragyogón, népek milliójának öröme, reménye.

Mint égzengés, mint tenger moraja vonult utczáról-utczára az éljen-riadal, mikor József nádor unokáját fényes, aranyos hintóban, daliás, bogláros leventék kísérték fel Budára.

A várlak lépcsőzetén fehérhúsb leányok szórtak elébe virágot. Csupa orgonaágit, gyöngyvirágot, nefelejcsét. Kedvenc virágait a királyfi ifju feleségének.

Halavány, szeptemberi nap alkonyatán láttam ismét. A mayerlingi tragédia után volt ez már. Özveggy lett a szép fejedelmi asszony, mély gyászba volt öltözve, aranyos szöke haján hullámozó fekete fátállal, szemében mély bánattal.

Ott sétált a laxenburg park hervadó lombjai közt és szomorú mosolyal fogadta a járókelők közönséget.

A remények porba omlottak, a rövid szerelmi tavasz édes virulására örökös fagy, dermesztő enyészet következett.

Bejárta Európát a szép szomorú asszony, és elment a távoli szent földre is, fölkeresve Jeruzsálemet, hogy erőt merítsen annak a tragédiájából, aki a Golgotha kopár szikláján halt vértanuhaltáért.

És elment a szép fejedelmi nő a „Mária sir“-jához, oda a Jozafát völgyébe, és vitt magával nefelejcsét és rózsát — és odaszórt a szüzanya sírjára.

Talán a hét fájdalmu anya sírján enyhe béke és nyugalom szállt szívébe.

Lassan gyógyultak aztán a szív sajgó sebei.

A bájos, fiatal özveggy ismét visszakapta arcza rózsáit, az életkedv újra visszatért lelkébe. Kápolna áll most azon a helyen, ahol egy rémes éjszakán vér folyt, tömjénfüst és zsolozsmák szállnak ott ég felé, ahol egy borzalmasan titokzatos tragédia utolsó felvonására gördült le a függöny.

Stefánia özveggy trónörökösé visszatért a világra és rózsaszínű ruhában, virágos hajjal, röpült tova csillárfényes termek béli éjszakáin.

Mulatott mosolygó arczzal, vidám szívvel, de lelke mélyében hűséggel a császári kriptában alvó daliás levante iránt.

Hiába jegyezték el a kül- és belső lapok, hol a braganzai herceggel, majd egyik-másik főherceggel — az *álomtalan álmodót* nem feledtette el élő. Babérfa enyhe árnyában, az ajlantos lomb buja zöldje alatt sétálva hallgatta a tenger melódiáit — és évről-évre nagyobb örömmel szemlélte, hogy nő, hogy fejlődik egyetlen reménye, szép kis leánya, *Erzsébet* főhercegnő.

Ennek szövik már ma holnap a menyasszonyi fátyolt — és fénséges édes anyja, aki tudja, hogy a nő élete sokszor nem egyéb, mint lemondás, szenvedés, önmegtágadás — a boldogságról már csak az ő számára álmodik!

És most beteg, égő, lázas homlokossal fekszik a messze császárvárosban Stefánia özveggy trónörökösé.

Magyarország részvéte osztatlanul keresi föl a távol szenvedőt és gyógyulást kíván az elfelejtettben királyfi özvegyének.

— A beteg hercezegasszonyok. *Bécsből Stefánia* özveggy trónörökösé állapotáról a következőket jelentik: A király ma reggel megérkezése után meglátogatta Stefánia királyi hercegnőt és félórán maradt nála. Az özveggy trónörökösé az éjjelt meglehetősen jól töltötte. Láza csökkent és csak keveset köhög. Ma délelőtt a következő orvosi jelentést adták ki:

A tegnapi nap folyamán csak időnkint lépett föl igen csekély láz. Ma reggel a hőmérséklet 36,3 fokra szállott alá. A bal tüdőben a gyulladás oszlófélben van; a jobb tüdőben még kiterjedt bronchitis konstatálható. A gyötrő köhögés még mindig tart.

Éjjel azt a hírt kapjuk, hogy Stefánia özveggy trónörökösé állapotában ma lényegesebb változás nem állott be. — *Klementina* hercegnő állapota — mint *Bécsből* táviratozzák — ma lényegesen nem változott.

— Az igazságügyminiszter és az újságírók. A Budapesti Újságírók Egyesülete — mint már megírtuk — holnap délelőtt testületileg tiszteleg Erdély Sándor igazságügyminiszternél, hogy a rendőrség eljárása ellen való beadványukat átnyújtsák neki. Ma délelőtt a képviselőház folyósóján be is jelentették már a tisztalgezt az igazságügyminiszternek. A folyosón nagyobb csoport újságíró állott s a holnapi tisztalgestről beszélt, amikor arra ment az igazságügyminiszter. Az egyik újságíró ekkor elmondotta neki, hogy holnap vagy száz újságíró jelenik meg nála és átnyújtsa neki azt a beadványt, mely Mezőfi Vilmos hirlapírónak a rendőrség által történt erőszakos lefenykézéséről szól.

— Ejnye, ejnye, hová teszek én annyi újságíró?

Egyik újságíró kollegánk erre azt felelte:

— Hová tesz bennünket a kegyelmes ur, azt nem tudjuk, de hogy hová szeretne bennünket tenni, azt nagyon jól tudjuk.

— A török nők mozgalma. *Konstantinápolyból* írják: *Nassli-Hanum* egyiptomi hercegnő agitálására nagy lépésre szánták magukat a török kormányférfiak. Alakítottak egy hivatalos bizottságot a *török nők jogi viszonyainak tanulmányozására*. A bizottság az igazságügyi és a rendőriminiszterium egy-egy főbb hivatalnokából, egy udvari hivatalnokból és *Nassli-Hanum* hercegnőből áll. A bizottság mindenekelőtt a következő reformokat óhajtja: 1. Tanítási kötelezettség az összes 7—12 esztendő mohammedán leányokra nézve; 2. hogy a nők szabadon rendelkezhesenek hozományukkal és családi vagyonukkal a házasságban is, 3. hogy azok, akiknek háremük van, ne rendelkezzenek felelősség nélkül a háremhölgyek életével és halálával.

— A portugál királyné nem doktorkodik. Nemrégiben az egész európai sajtót bejárta az a hír, hogy a portugál királyné komolyan tanulja a mediczinát és orvosnak készül. Erre a hírre a párisi „*Chronique médicale*“ élelmes szerkesztője hosszú, hízlelgő levélben kérte meg a királynét, hogy legyen kegyes lapja részére egy „legmagasabb orvosi értekezést“ írni. Erre a levélre a királyné udvarmestere utján a következő választ kapta:

— Ó felsége a királyné megbízott, hogy nevében megköszönjem önnek kedves sorait; sajnálattal kell azonban értesítenem, hogy ó Felsége nem tehet eleget kívánságának, mivel sohasem foglalkozott tudományosan orvosi tanulmányokkal. Az ó érdeklődése az orvostudomány iránt nem nagyobb, mint bármely más intelligens emberé és ezzel a féltudással még nem lehet orvosi értekezést írni.

— Magyarellenes tüntetések Bécsben. A bécsi egyetem román hallgatói kedden a *Ronacher-szállóban* bált rendeztek, amelyen sok buharesti vendég vett részt. A terem ez alkalomból fekete-sárga és román nemzeti színű zászlókkal volt díszítve; a hölgyek közül többen nemzeti színű öltözékben jelentek meg. A táncrenden nemzeti és körtáncok voltak. Csárdást nem táncoltak. A vacsoránál pohárköszöntőket mondtak *Károly* román királyra és az osztrák császárra. Tartottak politikai beszédeket is, amelyekben a legsötétebb színekben ecsetelték a magyar nemzet barbarizmusát és a nemzeti ségek elnyomatását. A bál a „*Románia Junia*“

czimű egyeletnek, mely azt rendezte, 1986 frt 19 kr. tiszta jövedelmet hozott, mely összeghez a buharesti liga maga és annak tagjai jelentékeny adományokkal járultak hozzá. A pénzt a nagyszebeni Albina-nál helyezték el. A vacsoránál aztán megállapodtak egy második tüntetés rendezésében is, *melynek napját márczius 15-ére tűzték ki*. E napon a hírhedt lipcei tanár *Weigand*, a Károly-színházban népgyűlést rendez, amely az elnyomott magyarországi nemzetiségek helyzetével és a magyar kormánynak a szocialistákkal szemben tanusított barbarizmusával fog foglalkozni. Hogy milyen irányu lesz a népgyűlés, kitűnik már abból a tényből is, hogy azon buharesti és jászvárosi egyetemi hallgatók és tanárok szintén részt fognak venni.

— Párba. *Ábrányi* Kornél országgyűlési képviselő és dr. *Ganz Hugó*, a *Frankfurter Zeitung* budapesti levelezője — akiknek ügyéről már megemlékeztünk — ma délután 3 órakor kardpárbajt vívott. Vezetősegéd *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselő volt; párbajorvosok dr. *Gerber* Béla és dr. *Boros* Ernő. A párbajban dr. Ganz a jobb hüvelykujján jelentéktelen sebet kapott. A párbaj előzményeiről, majd a lefolyásáról, a következő két jegyzőkönyvet vették fel;

Jegyzőkönyv.

Felvételett a dr. *Ganz Hugó* és ifj. *Ábrányi* Kornél urak közt felmerült becsületbeli ügyben. Jelen voltak az alulírottak:

Hentaller Lajos és *Dienes* Márton, urak mint *Ganz Hugó* ur megbízottai, lovagias elégtételt kértek felük számára ifj. *Ábrányi* Kornél urtól a *Pesti Hirlap* folyó évi márczius hó 3-iki számában r—r. jegyű vezércikkért, amely a *Pesti Hirlap* felelős szerkesztőjétől vott értesítés szerint ifj. *Ábrányi* Kornél ur tollából ered.

Vézi József és *Braun* Sándor urak, mint ifj. *Ábrányi* Kornél ur megbízottai, kijelentik felük nevében, hogy ez a kért lovagias elégtételt feltétlenül kész megadni.

A két fél megbízottai ezután megállapodnak abban, hogy az elégtételadás fegyveres lesz.

Fegyver: kard.

Idő: folyó évi márczius 4-ike délután három órakor.

Hely: Arlow-féle vívóterem.

A párbaj minden kötéssel, orvosilag megállapítandó harcoképtelenségig fog megtörténni, *Hentaller* ur vezetése mellett.

Budapest, 1898. márczius hó 4.

Vézi József.
Braun Sándor.

Hentaller Lajos.
Dienes Márton.

A párbaj, a szokásos kibékítési kísérlet eredménytelen maradván, megtörtént és *Ganz Hugó* megsebesülésével végződött.

Párbaj után ifjabb *Ábrányi* Kornél részéről az a kijelentés történt, hogy a kérdéses cikk nem a maga kezdeményezéséről, s nem a saját közvetlen tudomása alapján írta, s amennyiben a cikkben foglalt premissák helytelen információ alapulnak, az ügy felmerüléseért sajnálatát fejezi ki.

Erre dr. *Ganz* kijelenti, hogy a „*Fr. Zeitung*“ illető cikkét nem ő írta, magát jó honpolgárnak vallja s magyar hazája ellen nem írt.

E nyilatkozatok váltása után a felek kibékültek.

Ezzel az ügy lovagiasan el van intézve.

Budapest, 1898. márczius 4-én.

Vézi József.
Braun Sándor.

Hentaller Lajos.
Dienes Márton.

— A gyanus olasz. *Madridból* táviratozzák: A rendőrség letartóztatott egy gyanus olasz embert, aki *Sagasta* miniszterelnök palotája körül ólakodott. Jölehet kihallgatása alkalmával összefüggés nélkül való válaszokat adott, mégis fölismerték benne azt az embert, aki két hónappal ezelőtt megtámadta a miniszterelnök kocsiját és *Sagastát* botjával tenyegette. — *Sagasta* miniszterelnök egy interview alkalmával kijelentette, hogy semmi jelentőség nem tulajdonítandó annak az esetnek, hogy ma egy olaszt letartóztatnak, *Az illető elmebeteg*

— Megmérgezett munkások. Tömeges mérgezés történt tegnap a fegyver- és gépgyár-részvénytársaság külső soroksári-úti gyártelepén. Ugy történt a dolog, hogy a gyártelep kantinosa e hónap 1-én paradicsomos burgonyát adott a munkásoknak ebédre s a munkások közül mintegy hatvanan mérgezési tünetek közt rosszul lettek. Dr. *Liget*, a gyártelep orvosa, megvizsgálta a betegeket és konst-

ta, hogy nem nagy a veszedelem. A mérgezőst okozó eddelből az orvos egy üvegre valót elküldött az országos vegyészeti állomásnak analizálás végett. A vizsgálat eredménye már a tisztü főorvos kezében van, aki az esetről jelentést is tett az illetékes hatóságnál. — *Wild* József, a gyártelep kántosza, azt állítja, hogy ő a paradicsomot a *Mayol*-gyár volt igazgatójától vette, aki azért adta azt el, mivel családjával Bécsbe költözött. A munkások már mind beálltak munkába, egynek kivételével, akinek állapota komoly. Ezt még most is soroksári-úti lakásán ápolják.

— **Az Isten keze.** Rémregénybe illő eset történt a héten Szerbiában. Egy öreg ember nyolcz éves unokájával *Pozserovácza* ment vásárra és ott eladta harmait. Még napval volt, amikor kocsin hazafelé tartottak. Az öreg ember — mintha valami sejtés sugl volna neki — attól félt, hogy az uton kifosztják az utonállók, a vásáron bevett pénzt hát kis unokájának adta, aki a szegényes kis vagyont övébe elrejtette. Mikor egy sűrű erdőhöz értek, egy fölfegyverkezett ember ugrott elő és követelte az öreg embertől a vásárról hozott pénzt. A kis fiu csalatt a kocsirol leosont és befutott az erdő mélyébe. Annyit azonban látott, hogy a fegyveres ember öregapját *baltával többször fejbevágta* és az összeesett. Az öreg, a szenvedett ütések következtében, ottazon meghalt, a gyilkos azonban a pénzhez természetesen nem jutott. A fucska hosszas barangolás után kiért az erdőből, fázva és fáradtan egy faluba jutott, ahol mindjárt az első házba bekérédkedett. Ott a ház asszonyának elmondotta, hogy egy ember öregapját az uton agyonverte és ő félt és megszökött. Különös véletlen volt, ez a ház, ahova a fucska oltalomért betért, épen öregapja *gyilkosának háza volt.* Késő este volt, mikor az utonálló gazda hazatért. Az asszony mindjárt kérdezte, hogy volt-e valami szerencsése? A férj nagy szidalmak között elmondta, hogy fogott egy öregot, ki a vásárról hazatért, azt meg is gyilkolta, „de a vén bitang úgy elrejtette a pénzt, hogy ő meg nem találhatta.” Ekkor az asszony figyelmeztette férjét, hogy itt van a szobában egy kis fiu, aki neki elpanaszolta, hogy öregapját megölték. A gyilkos most felkelt ágyából, baltát vett elő és a sötétben a szoba sarka felé tartott, mert felesége azt mondotta, hogy ott fekszik az öreg unokája. Meggyilkolni akarta a kis fiut, hogy őt el ne árulja. A fucska azonban a nagy félelemtől és izgatottságtól elaludni nem bírván, hallotta a házastársak között lefolyt párbeszédet és észrevétlenül kiosont. A férj a sarokban talált egy gyermeket, akinek fejét szétzúzta a baltával. A megszökött fiu ezalatt a falu belsejébe ment, ott fellármázta a lakosokat és elmondván az esetet, a gyilkos házát hamarosan körülvették. Mikor a szobában világosságot gyújtott a gyilkos, látta csak, hogy az idegen fiu helyett *saját gyermekét ölve meg.* A gonosztervöt elfogták és börtönbe kísérték.

— **Honpolgári eskü.** Ma délelőtt hárman tettek le a polgármester előtt a magyar honpolgári esküt: *Berger* Ottó Dezső, *Rippel* Adolf és *Gregór* Eugénia; az utóbbi a telefonhálózat budai központjának a vezetője.

— **A „Nádor” balesete.** Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk a *Nádor* magyar gőzös balesetéről. Ma *Konstantinápolyból* azt táviratozzák, hogy a „Nádor” magyar gőzhajót valószínűleg kizsabadítják. A szerencsétlenség csak a hajó előrérszét érte. A kár nagyságát még nem állapították meg. Már megkezdtek a hajó rakományának kihordását, amelyben nem esett kár.

— **Rablógyilkos a vasuton.** Borzasztó rablógyilkos merényletről kaptunk hírt *Cap-St-Martinból*, onnét a francia tengerparti kedves furdőhelyről, ahol királyunk és királynénk is gyakran megfordult. A merénylet a Mentone és Roquebrune között közlekedő vasut egyik második osztályu kocsiában történt a cap-martini alagut előtt. *Brucke* Fanny ötvenöt éves londoni tőkepenzes asszony *Monte-Carloba* utazott Mentone-ból. Mikor beszállt a kocsiába, mindjárt nem tetszett neki az a mord külsejű férfi, aki eddig magányosan ült a szekaszban. Nem elegetek diskurzusba, hanem

mikor a vonat Cap-St-Martinól az alagut elé érkezett, a férfi odaszólt Bruckennek:

— Nézzé asszonyom azt a rettenő nagy tüzet!

Az asszony erre abba az irányba nézett, a merre az idegen mutatott. A férfi csak arra várt. Rávetette magát a nőre, leleperste a kocsi fenékre és meg akarta fojtani. Az asszony tusakodni kezdett vele. Legyőzni persze nem tudta, de azt megakadályozta, hogy a bandita megfojthassa a nyakára vetett hurokkal. Mikor a merénylő látta, hogy már csak fél munkát végezhet, egyezséget kötött az asszonnyal, hogy kifosztja mindenétől és nem lesz semmi bántódása. A birkozásban kifaradt öregasszony beleegyezett ebbe. A bandita lelkiismeretesen elszedett tőle minden értékesíthető tárgyat és pénzt, hanem az alagut torkánál lelökte a kocsirol a semmit sem sejtő unót. Hogy meddig fektűt ott több sebből vérző fejjel az agg hölgy, azt ő maga sem tudja. Mikor magához tért, még nagyon kora hajnal volt. Távolból lámpafényt pillantott meg. Egyenesen arra tartott, árkon, bokron, kerítéseken keresztül. Végre odaért, ahol a viláosság fényelt, a kaszárnához. Ott a katonák bekötözték nem sulyos természetű sebeit és beszállították a Saint-Georges szalóba, ahol nyomban orvosi ápolás alá vették. A mentonei rendőrség elfogott tegnap egy elzűllött, rovott multu csavargót, akire tökéletesen ráillik a megtámadott asszonytól megadott személyleírás. Az elfogott konokul tagadott mindent, de többször ellenmondásba keveredett. A rendőrség biztosra veszi, hogy ő az igazi bűnös. A merénylőt *Erikson* Antalnak hívják, svéd származásu és Párisban, a rue de Constantinople lakik. Megmotozásakor egy vérfoltos zsebkezdőt, egy patkót és egy pénztárca-találtak nála, amelyben kisebb összeg volt. Erikson még akkor is tagadott, mikor a vasuti felügyelő tiszt egészen határozottan állította, hogy látta őt arra a bizonyos vonatra fölszállni, még pedig abba a szekaszba, amelyből Bruckéné kinezett. A sebesült asszony, akit a viaskodás, a sinek mellett való fekvés és az árkon-bokron át való mázkálás roppantul fölizgatott, sulyos betegen fekszik Cap-St-Martinban, noha sebei, mint már említettük, nem veszedelmesek.

— **Az „Esperanto” dícsérete. Kolozsvárról** írják: Míóta híre ment külföldön, hogy az Esperanto világnyelv Magyarországon is terjed, a földgolyó minden részéről érkeznek az üdvözölő levelek *Barabás* Ábelhez, ki az akciózt hazánkban megindította. A dolognak most már az új világban is híre ment. Híre ment annak is, hogy dr. *Bálint* Gábor, akit mint nyelvészt világszerte ismernek, az Esperanto nyelv terjesztése érdekében fáradozik. E híre következő levelet intézték a magyar tudóshoz:

Tacoma, Washington, Norda Amerika

la 6 Februario 1898.

Altestiminda sinjoro professoro!

Legante Vian nomon honoratan en la lasta numero de la gazeto „Lingvo Internacia”, mi kurag’as sendi al Vi linieton de gratulo pri Via aligo al la gloria kauzo de la lingvo internacia. Uzante „Esperanto”-n jam pli ol nau jarojn, mi c’iutage pli kaj pli miras je g’ia genia konstruo kaj mirinda taugeco. Volu akcepti, plej estimata sinjoro, la saluton de la Esperantistoj de la nova mondo per Via humilaga.

R. Geoghagan.

(Magyarul: Nagyabecsült profesztor ur! Olvasván becses nevét a „Lingvo Internacia” című újság legutóbbi számában, bátor vagyok üdvözölő soraimat küldeni, a nemzetközi nyelv dícső ügyéhez való csatlakozásáért. Több, mint kilencz éve használván az „Esperanto” nyelvet, naponta mindinkább csodálatos használatosságát. Fogadja, nagyabecsült uram, általam az új világ Esperantáinak üdvözlétét. R. Geoghagen.)

— **Egy kereskedő eltűnése.** *Bács-kulai* levelezőnk jelenti. A helybeli piacon majdnem ötven éven keresztül a legjobb hírnévnek örvendett kereskedőczég tulajdonosa: *Baumgarten* Gyula február 12-én azzal a szándékkal utazott Bécsbe, hogy hitelezőitől fizetési halasztást kérjen; de ez idő óta semmi életjét sem adott magáról. Hátrahagyott családjá előtt Baumgartennek két heti távolléte és

hallgatása nagyon gyanusnak tűnt fel és veje az elmúlt héten keresésére indult, amde a legszorgosabb kutatásai sem vezettek eredményre. Baumgarten Gyulanak sem Budapesten, sem Bécsben nem tudtak nyomára akadni és ottani hitelezőinél nem is mutatkozott. Baumgarten nyomtalan eltűnése az egész környéken nagy feltűnést keltett.

— **Hajóhadunk hadgyakorlatai.** *Polábol* táviratozzák lapunknak: Hosszabb pihenés után ez évben ismét nagyszabásu tengeri hadgyakorlatok lesznek az Adrián, amelyeket ezuttal elsőizben fog báró *Spaan* altábornagy vezetni. A gyakorlatokban részt fognak venni legkülönbözőbb hadihajóink, torpedó-cirkáló hajóink és egy kombinált torpedó-flotilla is. Természetes dolog azonban, hogy a gyakorlatok altól függenek, vajjon a krétai vizekben állomásozó hadihajóink idejében visszatérnek-e, mert a mi hajóhadunknak nincs annyi hajója és legénysége, hogy egyidőben tarthasson tengeren gyakorlatokat és szolgálatban is több hadihajót.

— **Agyonlőtte a fivére.** *Kievből* táviratozzák: A déli vasut első osztályu várótermében *Gerassimenko* ezredest hosszabb szováltás után *Mihály* nevű fivére *revolverrel agyonlőtte.* Az ezredes állomáshelyéről, Skitomból jött Kievbe, hogy elvigye fiát a kievi kadétiskolából. *Gerassimenko* Mihályt letartóztatták.

— **Lökötők az Andrassy-uton.** Az Andrassy-ut egy élénk forgalmu helyén, az Oktogon közelében, ma éjjel vakmerő tolvajok ellopták egy szegény bérkocsis komfortáblóját lovastul együtt. *Singer* József bérkocsis az éjjel vendéget szállított az Andrassy-uti Millennium-kávéházba. A vendég azonban kissé sokáig időzött benn s a künn várakozó kocsis, megunva az ácsorgást, bement a kávéházba megnézni, mit csinál „passasér”-ja. Ez idő alatt eddig ismeretlen lökötők egyszerűen elhajtattak a konflissal. A meglöpt ember panaszt emelt ma délelőtt a rendőrségnél, amely nyomban megindította a nyomozást. Az ellopott jószág leírása ez: A ló fakó és mindkét szemére vak, a koci feketére lakkozott ajtaján G. A. monogrammal.

— **Nők életpályája.** Abban a nagy áradatban amely a nőket az élet, a kenyérkeresés felé terelte, nagyon sokan vannak, akik valamely közönséges, amugy is túltömött pályára léptek és nem tudtak boldogulni. Berlinben több olyan nő van, aki ezzel a hagyománnyal szakított és új pályára lépett. Egy fiatal hölgy például butorrajzolónak állott be. Szerződést kötött több előkelő butorasztalossal a szükséges rajzok elkészítésére és nemokára olyan nagy tekintélyre vergődött, hogy most már ő maga tart munkásokat. Finom angol és francia stílű butorait a legelőkelőbb körök vásárolják. Van továbbá egy másik hölgy, akinek műkereskedése van. Ez a kisasszony sok évig volt a berlini művészegyület pénztárosa és ez idő alatt nagy művészeti képzettségre tett szert. Kicsiny tőkével kezdte üzletét, de nagy bizalommal. A leghiresebb festők siettek hozzá, hogy összekötésbe lépjenek vele. Azóta megerősödött vállalata és ma már kevés szebb műkereskedés van Berlinben az övénel. Legújában két hölgy képsokszorosító műintézetet alapított, amely a legfinomabb rézkarczokat, aczélmetszeteket és fénynyomatokat készíti. Ezeknek a hölgyeknek a műtermékből kerülnek ki a legszebb képes levelezőlapok és könyvillusztrációk. A hölgyek azzal az eszmével foglalkoznak, hogy műintézetükben kizárólagosan hölgyeket fognak foglalkoztatni; eddigi tapasztalataikkal arra az eredményre jutottak, hogy az olyan munkákhoz, amelyekhez finomság és jó ízlés kell, sokkal alkalmasabbak a hölgyek, mint a férfiak.

— **Kétszáz ezer pakli gyufa.** Enyyi pattogós szegedi gyufa gyuladt meg ma délután a Csengery-utca 84. szám alatt levő *Löwy és Topf*-féle gyufaraktárban. Az eset úgy történt, hogy a tágas bolt-helyiségben, amely telisteli volt gyufával, ledőlött egy állvány s a rajta volt nagyhalmaz gyufa az ütődés, surlódás következtében tüzet fogott. Fojtó füst öntötte el a helyiséget, akik bent voltak, mind kirohantak s eszközbe se jutott, hogy a tüzet eloltásák. Arra valók a tűzoltók, gondolták. Kis vártatva megérkeztek ezek is, elárasztották a raktárt vízzel s ami benne volt kihányták az utca közepére. A

vészedelem hírére, amely sokkal nagyobb volt a valóságnál, kivonult a katonaság is, a rend fenntartására azonban elégségesnek bizonyult a jelenvolt lovas és gyalogrendőr-szakasz is. A kár néhány száz forint, ezt is fedi a biztosító intézet. Oltás közben egy tizenhárom éves csavargót lopáson kaptak rajt, s be is kísérték a kerületi kapitánysághoz. — Este 10 órakor az összehányt gyufa izmát kigyuladt, de nem sokáig égett.

— **Az elnök gyilkosa.** Prágából írják, hogy Guatemala köztársaság elnökének gyilkosa, egy *Zollinger* nevű tizenhét éves angol, egy ideig Prágában időzött. A prágai angol szerfőző-társaságnál dolgozott. Múlt év előtt hagyta el Prágát. Míg Prágában élt *Zollinger*, azt beszélt, hogy Guatemalába kell mennie, ahol egy barátjának segédkezet akar nyújtani abban, hogy elnök lehessen; ez a barátja aztán — úgymond — nagy állásba juttatja őt. Később Guatemalából, ahol ezukorgyárban dolgozott, irt is leveleket egyik prágai barátjának.

— **Szerencsétlenség a bányában.** *Temesvári* levelezünk táviratozza, hogy a józseffalvai kőbányában nagy szerencsétlenség történt. *Novák* Lázár hamarabb kezdett a munkához, hogy nagyobb kötömmel számolhasson be. Egy meglazult részt kezdett aláásni s ekkor az egész óriási sziklatömb megmozdult és eltemette *Novák*ot. Remió kiáltására odasietett *Tamás* Pál nevű társa, de vesztére tette, mert őt is lesújtotta a lezuhant kötömmeg. *Novák* meghalt, *Tamás*nak pedig mindkét lába eltört.

— **A jó barát.** *Noga* János szabómester a napokban értékes téli kabátot vitt a Rökk Szilárd-utcán végig. Utközben találkozott *Szabó* János borbélylegénygyel, aki neki jó barátja s együtt folytatták az utat. Közben *Szabó* levelet vett elő és azt mondotta *Nogának*, vigye el valamelyik ismerőséhez, ő majd addig vigyáz a téli kabátja. *Noga* hűségese el is vitte a levelet, de a czimzettet se-hogy sem tudta megtalálni. Végre is visszament, de ekkor barátja a téli kabátal együtt eltűnt. A rendőrség *Szabó*t ma délelőtt kinyomozta s letartóztatta.

— **Egy elzúllott élet vége.** *Pécs* batorában — mint levelezünk írja — egy kőhid alatt halva találtak egy ötven éves vándorlőlegényt. *Gál* Dánielnek hívták az illetőt, Vas megye körmenői járásában levő Szőcske községben volt kovácsmester, de 1895. óta — mivel rosszul ment a mestersége — felhagyott a kovácsmesterséggel és faluról-falura vándorolva, tengete életet. Ilyen vándorútjában igyekezett most Pécsre, ahol a város alatt egy hidról az árokba fordult és ott halt meg. Holttestét felbonczolták és halála okául a mértéktelen szeszélvezet következtében beállott szívszélhűdést konstátálták az orvosok.

— **Elfogott betörő.** *Simkó* Henrik, rajcsányi illetőségű kocsislegényt, kit betöréses lopás miatt már régóta körözött a nyitrai törvényszék, ma a pozsonyi rendőrség elfogta. Gazdájának, *Rosenbaum* Dániel gépkereskedőnek, kinél már hosszabb idő óta kocsis-kodik, szintén meggyült most a baja, mert ellejeltette bejelenteni, mikor megfogadta.

— **Halál a kenderfőromalomban.** *Kuláról* írja evezünk: Torzsán *Lehnbach* Henrik kenderfőromalmában tegnap nagy szerencsétlenség történt. Stolec Frigyes husz éves legény kenderfőrommal volt abban elfoglalva és a fiatal ember nagyon is közel jutott a szédítő sebességgel forgó kerékhez. A kerék elkapta és oly erővel csapta a legényt a kőfalhoz, hogy a boldogtalan szétronsolt koponyával holtan terült el a földön.

— **Álarozos rabló.** *Kohn* Jakab baranya-keői lakoshoz — írja *pécsi* levelezünk — álarozos rabló hatolt be és kést szögezve mellének, pénzt követelt tőle. *Kohn* hiába állította, hogy alig van egy pár forintja, a rabló mindent összekutatott és egy szekrényből 8 forintot elvérvén, távozni akart. *Kohn* akkor viaskodni kezdett vele, mire a rabló mellbe szurta és otthagya. A kirabolt ember sebe nem volt életveszélyes s így még maga mehetett a csendőrséghez jelentést tenni a vakmerő rablásról. A csendőrök csakhamar elfogták az álarozos rablót *Gyulai* Ferencz keői lakos személyében s még a pénzt is megtalálták nála. A rabló most a siklósi járásbírósg börtönében ül.

A szabadság ünnepe.

Az egész országban erősen készülődnek a 48-as törvények ötvenedik évfordulójának megünneplésére. Világos most már, hogy két ünnepnapja lesz ennek a nevezes évfordulónak: az egyik hivatalos, a másik nem az. A hivatalos ünnep ügyében a közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben elrendeli, hogy az iskolákban április 11-ikét ünnepejék meg és a főváros is hivatalosan azt a napot teszi ünneppé. De azért az ország és a főváros lakossága március 15-ének megünneplésére is készülődik, amint az a következő tudósításokból kiténik:

A fővárosban.

A tanács mai ülésén tárgyalták, miképp ünnepejék meg a szabadságharc 50 éves évfordulóját. *Halmos* János polgármester javaslatára végre a következő előterjesztést tette a tanács a közgyűlésnek:

Április 11-én tartassék díszközgyűlés, melyen a polgármester vagy a főjegyző mond ünnepi beszédet. Este ő Felsége tiszteletére fáklászenét rendezzenek és másnap, 12-én, délelőtt az előre megszerkesztendő üdvözlő feliratot egy, az előző napi közgyűlés által kijelölendő bizottság vigye a király elé. Ezzel kapcsolatosan a jubiláris ünnepély nagy szervező bizottsága által a tanácshoz beterjesztett azon kérvényére, hogy a tanács hívja fel a főváros lakosságát házaiknak feldíszítésére, továbbá, hogy ünnepeiket e napon zárva tartásák s a hivatalok szüneteljenek. — a tanács kijelentette, hogy nem érzi magát hivatottnak, hogy e kérelmet teljesítse és intézkedést ez irányban nem is tesz.

Végül igen érdekes a tanácsnak az a határozata, hogy miként ünnepejének az iskolák. A közgyűlés ugyanis már régebben megállapította, hogy március 15-ike, mint nemzeti ünnep, az összes iskolákban megünnepeleendő; most azonban a közoktatásügyi miniszter leirt a kereskedelmi iskoláknak, hogy április 11-ét mint 50 éves évfordulót ünnepejék meg.

A tanács tehát elhatározta, hogy a fővárosi összes iskolákban úgy március 15-én, mint április 11-én ünnep tartassék, annyival is inkább, mert április 11-ike husvét hét-főjére esik s az iskolák amugy is szünetelnek.

A fővárosi polgárok a budapesti függetlenségi polgári kör helyiségében tegnap este tartott nagy értekezletükön elhatározták, hogy a március 15-én délelőtt tartandó gyűlésen, valamint a délutáni ünnepélyen a muzeumkertben, a dísz-téri honvédszobor és a Petőfi-szobor előtt a rend fenntartására rendező-bizottságot küld ki. A lovardában gróf *Károlyi* István elnöklése alatt tartandó gyűlésen *Bartha* Miklós, *Beöthy* Ákos, *Győry* Elek és *Szemenyey* Kornél fog beszélni. Ezután bejelentették, hogy gróf *Festetics* Andor március 15-dikére *II. Rákóczy* Ferencz fogsága című szindarabot tűzte ki a Nemzeti Színház műsorára, egyuttal felkéri az igazgatót arra is, hogy előadás közben a „Szózat”-ot énekeljék és a „Talpra magyar”-t a Nemzeti színház egy tagja által szavaltsassa el. A bizottság ez uton kéri fel az összes budapesti hazafias dalegyleteket és dalköröket, hogy március 13-dikán délután 3 órakor a nemzeti lovardában az összpórában jelenjenek meg. A dalárdák március 15-én a délutáni nagy felvonulás alkalmával fognak énekelni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, az összes állami felekezeti és községi iskolákhoz, melyben intézkedik április 11-ikének megünneplése tárgyában.

Elrendeli, hogy ezentul minden április 11-én, vagy ha az, mint az idén ünnepnapra esik, valamelyik rákövetkező napon iskolai ünnepet kell tartani. Az ilyen ünnepen a tanári kar egyik tagja méltatja a 48-as törvényeket, március 15-ike vívmányait, a szabadsajtó és a jogegyenlőség kivívását, az ifjuság pedig hazafiú dalokkal és szavallatokkal szerepel az ünnepély műsorán.

A vidéken.

Borsodvármegye főispánja, báró *Vay* Elemér, tegnap 25 tekintélyes bizottsági taggal értekezett a szabadságharc miként való megünnepléséről. Abban állapodtak meg, hogy Borsod vármegye március 15-ét egy ünnepi meg, hogy *Szemere* Bertalan sínjára koszorút helyez; április 11-ét pedig díszközgyűléssel és hálaadó isteni tisztelettel fogják megülni.

Miskolcz város képviselőtestülete tegnapi közgyűlésén nagy és általános lelkesedéssel fogadta el *Soltész* Nagy Kalmán királyi tanácsos polgármester indítványát, hogy március tizenötödikét ünnepejék meg a város polgársága.

Szolnokon, a csata színhelyén, az elesett harcászok emlékére emelt díszes szobrot leplezik.

Szentesen március 15-én leplezik le a *Kossuth*-emléket, mely az 1848-iki *Kossuth* Lajost örökíti meg. Az emlék felírata így hangzik: „*Kossuth* Lajos 1848. szeptember 26-án e helyen mondta *Szentes* népének: Eljöttem, hogy megkérdezzem a magyar nemzetől, meg akar-e hát halni rabszolga módra, gyalázatosan, vagy élni akar szabadon és dicsőségesen?”

*Balmaz-Ujváros*on szintén *Kossuth* Lajos szobrát leplezik le e napon, mely e nagy hazafit agg korában tünteti fel.

Bihar-Tordán március 20-án leplezik le *Kossuth* Lajos szobrát; a leplezési ünnepélyen megjelenik *Kossuth* Ferencz, *Illyés* Bálint és a függetlenségi párt számos tagja.

Március 15-ikén a román nemzetiségi izgatók nagy tüntetésre készülnek. E napon a bukaresti liga vezetőembereinek, valamint a magyarországi oláh izgatók megállapodása szerint, minden egyetemen az oláh ifjuság tüntetni fog Magyarország ellen. Ilyen tüntetések lesznek nemcsak a román egyetemeken, mint *Bukarestben* és *Jászvárosban*, továbbá Magyarországon *Budapestben*, *Kolozsvárt* és *Nagyszombenben*, hanem az osztrák egyetemeken is, különösen *Bécsben*, *Prágában* és *Grúzban*, valamint tüntetni fognak *Párisban* is a magyarok ellen. Ezenkívül nagyarányú tüntetés készül különösen *Balázsfalván*, melynek programját a bukaresti liga főbb emberei már meg is állapították. Eszerint március 15-én a *Campu de Libertate* mezőn leplezik *Barbu* emlékszobrát nagy ünnepséggel, amelyen *Romániából* is igen számosan részt fognak venni. Tervebe van véve, hogy az ünneplők román nemzeti zászlók alatt kivonulnak az emlék színhelyére, a községet román nemzeti jelvényekkel díszítik, az urak és hölgyek pedig román nemzeti kokárdákkal fognak tüntetni. Nemcsak a magyarországi románok, de a bukarestiek nevében is készülnek tüntető beszédekre.

A szociálisták ellen.

A budapesti szociálista vezetők folytatják az aknamunkát a felbujtogatott mezei munkás nép között. Ennek tulajdonítható az, hogy több vidéken a mozgalom nem akar még csak le sem csillapodni, hanem ki-kitör, mint aféle teljesen el nem oltott tűz. A rendőrség és megyei hatóságok birkóznak ezekkel a jelenségekkel s előreláthatólag hamar urai lesznek a helyzetnek.

A mai nap eseményeiről szóló tudósításunk a következő:

Parázs a hamu alatt.

Nyiregyháza, március 4.

Kovács István rendőrkapitány ma a vasúti állomásnál ötven szociálistát letartóztatott. Mindannyian *Török-Szent-Miklósra* akartak utazni a kongresszusra. Többnyire megyebeli emberek voltak, kiket azután hazatolonczoltak. Basahalmán gróf *Pongrácz* három cselédjét a csendőrség letartóztatta, a többi cseléd ellenszegült a csendőröknek. A főkolomposokat a nyiregyházi törvényszék fogházába szállították.

Bürger Mihály gazdag pozsonyi földbirtokos névtelen levelet kapott, melyben felszólítják, hogy egy bizonyos helyen 10.000 forintot deponálja a szociálisták számára. Ha ezt nem tenné, úgy azzal fenyegetik, hogy a kutyaikkal fogják felitatni a véréit.

Sátoralja-Ujhely, március 4.

A Bodrogközön nem lesz egyhamar rend. Bár a múlt hó 25-én közhírré tették, hogy miniszterileg jóvá nem hagyott alapszabályokkal bíró szociálistikus és egyéb egyesületek öt napon belül fel kell, hogy oszoljanak, eddig csak három ilyen egyesület felelt meg ennek az intézkedésnek. Ezek a cigándi, nagy-rozvágyi és bodrog-szerdahelyi szociálistikus egyesületek. A többiek, habár titokban, de folytatják összejöveteleiket s agitációjukat. *Dókus Gyula* vármegyei főjegyző ennek következtében meghosszabbította a szociálista szervezetek feloszlására kitűzött határidőt. Akkor az egész vonalon megkezdődik az ellenszegülő szervezetek előjáróságok ellen a közigazgatási hatósági eljárás és pedig oly módon, hogy *Bencsik* járási főszolgabíró, mint elsőfoku és erre nyomban *Dókus* főjegyző, mint felsőfoku bíróság fog dönteni. — *Bencsik* főszolgabíró tegnap a páczini és lukai szociálistaelnökököt és a tisztikar többi tagjait pénzbírságra ítélte, mert a tilalom dacára gyűléseztek és szociálista célra (a török-szent-miklósi kongresszusra) pénzt gyűjtöttek. De mielőtt hazaérkeztek a járás főszolgabírói hivatalából, ismét tartottak gyűlést és a pénzügytést is folytatják. A páczini szociálistaelöljáróságot ma letartóztatták.

A munkásigazolványok kiváltása.

A szociálisták vezérei az utóbbi időkben tudvalevőleg arra izgatták a mezei munkás népet, hogy ne váltsák ki igazolványaikat. Békésmegyében — mint tudósítónk jelenti — ennek az izgatásnak kevés sikere volt. *Csabad* Kőrösy László főjegyző összehívta a munkásokat és ismertette az új munkástörvényt, a munkások éljenzésbe törtek ki, annyira megtetszett nekik a törvény, mely érdekeiket megvédelmezi. S azóta nem képesek az igazolványokat kiállítani. Eddig 800 igazolványt állítottak ki. A szükséglet 4500-ra tehető. Hasonló jelentések jönnek Békésről, Szeghalomról, míg az orosházi járásban eddigelő sporadikus módon jelentkeznek, de seholsem mutatkozik oly magatartás, melynek tünetje jellege megállapítható lenne.

Gróf Wenckheim Frigyes pórtelki uradalmában ma 102 dobosi arató-pár a szerződést, melylyel fölöttébb meg vannak elégedve, aláírta.

Országos földmivelő-kongresszus.

A szociálista vezetők 6-ikán, 7-ikén és 8-án országos földmivelő-kongresszust hívtak össze Török-Szent-Miklósról. A kongresszust a következő tárgysorozattal tervezték:

Jelentés a földmivelő munkát végző nép mozgalmáról. A földmivelő munkásság helyzete. A kisgazdák helyzete. A független szociálista földmivelők álláspontja és nézete: a) köz- és magántulajdonok tekintetében; b) szociális reformokra nézve; c) a demokráciáról. A földmivelő nép joga és kötelessége a mai rendszerben. A földmivelő foglalkozás szerint való szervezkedése és annak szüksége. A földmivelő szakszervezetek által hozott munkadíjakra vonatkozó határozatok és iratok. A földmivelők lapja s a szociális irodalom. A földmivelők tanak. Indítványok.

A hatóság tudvalevőleg ennek a kongresszusnak a megtartását nem engedte meg.

A lefoglalt Népszava.

A szociáldemokraták politikai heti lapját, a *Népszavát*, a budapesti királyi ügyészség ma ismét lefoglalta. Ez az aktus különböző nehézségekkel történt meg, mert a szociálisták a rendőrség és az ügyészség éberségét ki akarták játszani. Ez azonban csak részben sikerült. A postánál feladott példányokat ugyanis lefoglalta az ügyészség, de vagy ezer példányt egyszerű postacsomagokban küldtek szét s ezt a rendőrség természetesen nem ellenőrizhette.

A szociálisták és a nemzetiségek.

A bukaresti oláh liga megbízásából *Xeopol* A. D. jászvárosi egyetemi tanár most röpiraton dolgozik, mely román, német, francia és olasz nyelven fog megjelenni. A röpirat a magyarországi szociálista-mozgalmat fogja megvilágítani, de tárgyalni fogja a nemzetiségi kérdéseket is, melyhez *Drapei Ludovic*, a párisi „La Revue de Geographie“ szerkesztője és *Weigand* tanár, a két hírhedt magyarfalu, fogják a cikkeket írni. A könyvet azután szétküldték Európa minden tájára.

Szociálista népgyűlések.

A budapesti szociáldemokrata párt vasárnapra több helyen tervez népgyűlést. Valamennyit délután 2 és fél órakor akarja megtartani s mind egyiknek a tárgya a sajtószabadság lesz. A gyűléseket a következő helyeken fogják megtartani: II. kerület fő-ut 74. szám alatt a Payer-féle vendéglőben, III. kerület föld-utca 18. szám alatt a Schlosser-féle vendéglőben, VI. kerület király-utca 89. szám alatt a Német-féle vendéglőben és Ujpesten a Bocskai- és István-ut sarkán levő Feuerstein-féle vendéglőben. Ezenkívül ugyanabban az időben több szakegylet külön is tart gyűléseket.

A községi munkássegélyalap.

A földmivelésügyi miniszter oly községi munkás segélyalapokat és segítőegyesületeket akar életbe léptetni, ahonnan a munkások munkabérek esetében igen olcsó kamat mellett fognak kölcsönt kapni. Hogy ezek a segítőegyesületek mielőbb megalakulhassanak és hogy a létesítés költségei részben fedezve legyenek, 100.000 forintot tart készen erre a célra. A földmivelésügyi miniszter, habár bizton számít arra, hogy a munkaadók és munkások részéről ezen segítőegyesületek megalakításában kellő támogatásban fog részesülni, szükségesnek tartotta mégis ezzel az összeggel a segítőegyesületek mielőbbi megalakulását előmozdítani, már csak azért is, hogy maga az állam egyrészt iránnyt mutasson az érdekelteknek, másrészt azért is, hogy az egységes, tervszerű vezetésre az állam befolyást biztosíthasson magának.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Ujházi és a Nemzeti színház. Néhány nap óta az a hír kering, hogy *Ujházi* Ede „haragszik“ és *április elsején megvált a Nemzeti színházról*. Okául pedig a következőket emlegetik: Még gróf Zichy Géza intendánsága idején Ujházi számára az Operaháznál játékmesteri állást kreáltak 1500 forint évi fizetéssel és bizonyos személyes pótlékkal. Báró Nopcsa Elek Ujházit ebben az állásban változatlanul meghagyta, de *Huszár* Kálmán, a jelenlegi kormánybiztos — hogy ő is tegyen valamit — januárban az állást eltörölte. Ujházinak ez tudomására jutván, még januárban levelet írt gróf *Festetics* Andornak, a Nemzeti színház igazgatójának, melyben értesíti, hogy a megélhetés kényszerűsége alatt április elsejétől fogva a Nemzeti színházat elhagyja s idegen helyen keresi meg kenyerét. — Maga Ujházi is így adja elő a dolgot. Gróf *Festetics* erre vonatkozólag egy újságról elött kijelentette, hogy Ujházi Ede és a Nemzeti színház közt semmiféle differenzia nem merült fel, hanem igenis az Opera és Ujházi közt, épen az említett operajátékmesteri állás eltörlése miatt. Ujházit különben még 4 évre szóló szerződés köti a Nemzeti színházhoz, gróf *Festetics* mindazáltal méltányolván Ujházi követelését, még januárban javaslatot terjesztett *Huszár* Kálmán miniszteri tanácsos elé, mely javaslat a napokban talán kedvező elintézését nyer s mely Ujházit esetleg szándékának megváltoztatására fogja bírni.

Amit pedig javasol, bizonyos rekompenzáció lenne Ujházinak az elvesztett játékmesteri fizetésért és terhelné úgy a Nemzeti színház, mint az Opera költségét. A művésznek ezért bizonyos ellenszolgáltatást kellene teljesítenie. Ujházinak ma 3000 forint évi fizetése van, ezenfelül mint a színakadémia tanára, 1200 forintot kap, a vasárnap délutáni előadásokra való felügyeletért pedig 600 forintot.

* Ujjonozás. Az országos színészegyesületben a jövő hónap 4-ikén kezdődik a színészjelöltek felvétele. A novícius lányok és ifjak március 15-ikéig adhatják be kérvényüket.

* A művészek köszönete. A múlt vasárnapi Lotz-ünnep sikere körül egy hölgybizottság is buzgókodott. A rendezőség most a hölgyeknek ki akarja fejteni háláját és evégből *Márk* Lajos díszes oklevelet készített, amelyet minden rendező aláír és a hölgybizottság tagjai egy-egy példányt kapnak belőle. — Az iparművészeti múzeumban különben a sétatangversenyeket nagy és előkelő közönség látogatta. A belépti díj 50 krajczár, vasárnap azonban, amikor 3-tól 11-ig tekinthetőek meg a múzeum di-

szítései, csak 30 krajczár. A honvédenekar gondoskodik a közönség szórakoztatásáról.

* Amerikai bohózat a Vigszínházban. A Vigszínház elfogadta előadásra a *Feri kisasszony* című 3 felvonásos bohózatot, amelynek *Morton* amerikai író a szerzője, A darabot dr. *Mihály* József fordította s még ebben a szezonban fog színi kerülni.

* Pályázat balletszövegre. *Bécsi* tudósítónk telefonálja: A *Wage* című hetilapban ma *Strauss* János négyezer koronás pályázata jelent meg, melyet a zeneköltő a *legjobb balletszövegre* tűzött ki. Bírálok: *Dumba*, *Hanslick*, *Mahler*, *Strauss* és *Lothar*, a „Wage“ szerkesztője.

Egy elmaradt premiére.

— Szociálisták a színházban. —

A Népszínházban *Gerő* Károly darabjának, a *Felhőszakadás*-nak mára hirdetett első előadása elmaradt. A színház igazgatósága ezt a következő kommunikében adja hírül:

Műsorváltozás a Népszínházban. *Küry* Klára hirtelen közbejött betegsége folytán *Gerő* Károly népszínművének, a *Felhőszakadás*-nak mára hirdetett első előadása elmarad s elhagyott *Konti* József operette-je, *A talmi hercegnő* kerül színi. *Küry* Klára betegsége szerencsére nem komoly természetű s a művésznő a jövő héten remélhetőleg már fel fog lépni. A *Felhőszakadás* premiéreje mindazáltal hosszabb időre elmarad, miután március 15-én *Verő* György „1848.“ című darabját adják elő s ez „A talmi hercegnő“-vel, a „Varázsgyűrű“-vel és a „Baba“-val együtt hosszú időre betölti a repertoirt s nem nyílik tér újdonságoknak.

E kommunikével szemben színházi körökben ma este azt beszélték, hogy a „*Felhőszakadás*“ bemutatójának ad calendar graecas való olnapolása más dologgal függ össze. A darabban ugyanis egy lázongó munkáscsapat is szerepel, melynek járása-keleése a színpadon a mai szociálista hangulat mellett esedeg alkalmat adhatna színházi tüntetésekre. Állítólag e skrupulusok miatt vették le a darabot a műsorról, mielőtt még rákerült volna.

Érdekesnek tartjuk elmondani a „*Felhőszakadás*“ meséjét:

Egy mátravidéki faluban vagyunk. A pünkösdi előtti napok illatos varázsa ömlik el a természetben. A falubeli gyárba is nemsokára új, friss élet költözik. Egy idő óta nem zakatol benne a gép, mert a gyáros megbukott és munkásainak pénz helyett utalványokat adott, amelyeket azóta sem váltott be. A munkások koplálnak és zugolódnak. A gyár új gazdája, *Kócsi* Gábor csak pünkösdi után kezd dolgozni, addig a fűrészmalom és a dongagyár tájékán minden csendes, csak egy-egy éhes munkámagzat nyöszörgése hallatszik.

Az új gyáros kezére került a nemes *Balajthy* Máté lakóháza is. *Balajthy* egy tönkrement földesur, akinek feje fölött a hitelezők apránként ellicizáltak mindent, jóformán anélkül, hogy az öreg ur valamit észrevett volna. Utoljára a háza is újra került, ő azonban gondtalanul tovább vadászgat és imádja kutyáit. Van egy *Boldizsár* nevű vén szolgája, ez tudja, hogy a *Balajthy*éknak nincs többé egy árva garasuk sem, de gyöngédségből hallgat és megtakarított pénzecskéjén tartja az egykor híres familia fejét.

Azon a napon is, amelyen *Kócsi* Gábor bevonul új otthonába, az öreg *Balajthy* vidáman, füttörőszve tér haza a vadászatról. Nem sejt, hogy az ősi lakóház már nem az övé többé, s hogy *Kócsi* Gábor vette meg harmadkézből az eladogatott földesur valamelyik hitelezőjétől. Mikor *Balajthy* be akar menni a házba, ahol már az új gazda szolgánépe rendezkedik, a vén *Boldizsár* csak egyre tartóztatja. Éjjeli szállásra azonban kikönyörgött a maga és gazdája számára egy szobát, ott fognak meghálni.

Már esteledik, mikor egy szekér fordul be az országúton. *Kócsi* Gábor leánya, *Lidike* érkezett meg és vele jött az ifjú *Balajthy* Péter, az öreg Máté uram fia. Péter két esztendővel töltött külföldön, tanult és dolgozott és most hazajött apjához. Néki sincs halovány sejtelve arról, hogy a *Balajthy*ek nem a régi urak többé.

*Lidike*vel az uton ismerkedtek össze. Nem sok idő kellett ahhoz, hogy mélyebben nézzenek

egymás szemébe és mire együtt megérkeznek, már ugy találjuk őket teljes virágfakadásban. Boldogságuk azonban nagyon rövid ideig tart. Péter a vén szolgától megtudja, hogy apja tönkre jutott és hogy idegen küszöb az, amelyet átlépni készül. Büszkesége most föllázad az ellen, hogy Lidike atyjától kegyelemhajlékot fogadjon ei. Nem fél a munkától, dolgozni fog. Van még néhány ezer forint anyai jussa is. Atyjával együtt a gáti malomba fog költözni, amely azóta, hogy beléütött a villám, üresen áll; a nép azt is tartja róla, hogy kísértetek járnak benne.

Kócsi Gábor meghívja Balajthyékat, ne vesék meg vendégszerető hajlékát és tartsanak vele a vacsoránál. Az öreg ur azonban, aki most már tisztán látja katasztrófájukat, keményen rámondul és elkeseredésében még bucsukezet sem nyújt a gyárosnak. „Csak tiszta kezet szoritok meg!” kiáltja elrakult göggel és Péterrel együtt elvonul a gáti malom felé. Lidike a holdvilágos éjszakában bánatosan néz utánuk.

Balajthy Péter ugy tesz, amint megfogadta. Dolgozik szorgalmasan, felgyürt ingujjal. Ujra jár a gáti malom kereké; a nép azt hiszi, hogy a kísértetek indították el. Közben pedig a gyári munkások gyomra egyre jobban korog, a nép zugása egyre hangosabbá válik. Már nem győzik bevárni, hogy az új gazda pünkösdt után megkezdesse a munkát. Rajta követelik azokat a munkabérekét, melyekkel a régi gazda adósuk maradt. Követelésük okatlan, de ők nem nézik a gyárost, csak a gyárat. Fizessen a gyár!

Balajthy Péter, aki most maga is két keze munkájából él, szintén azt tartja, hogy a népet nem szabad éheztetni. A munkások ezért lelkesednek is érte. Az elégtelenség utóbb nyílt zendülésé fajul, ugy, hogy Kócsiék élete is veszélyben forog. Mikor a tömeg rájuk akar törni, Péter lecsendesíti őket. De rosszul fizetnek meg néki érte. A gyáros üzletvezetője Valkó Mihály, aki maga is pályázik Lidike kezére, mindenki fülehallatára meggyanusítja, hogy csak azért adja a lovat Kócsiék mellett, hogy elnyerje a gazdag leányt. Balajthy Péter erre ünneplésesen megfogadja, hogy soha Kócsiék felé egy lépést nem tesz.

Mint felhőszakadás, ugy éri a két familiát a nagy szomorúság. De Lidike ötletes szivecskéje megtalálja ebből a helyzetből a kivezető utat. A munkásoknak valóságos örangyala lesz, osztogatja nekik a kenyeret és a befőttet. Ki is hozza ezzel a sodrából egy öreg cselédjüket, aki siratja azt a sok eleséget, amit a kisasszony mind odaszór a népnek. „Nulla lisztet visznek el a nyomorultak!” sóhajtja a szakácsné.

Az éléskamarák így mind kiürülnek, de e helyett Kócsiék házába csakhamar beköltözik a boldogság. Lidike egy poétikus jelenetben a lakásukra csalogatja Balajthy Mátét. Az öreg ur, mintha nehéz álomból ébredt volna föl, nem tudja, mese-e, vagy való az, ami vele történt. Most ujra itt van az ősi házban, előtte terített asztal, és Lidike mosolygós arca.

Az égbolt csakhamar teljesen kiderül. Balajthy Péter az anyai örökségéből beváltja a munkások utalványait, a két öreg kibékül, a fiatalok meg már régóta értik egymást és szerelmüknek mi sem állja többé útját.

Ez a darab meséje.

Láthatni ebből, hogy a *Felhőszakadás* nagyon kis mértékben függ össze a szociálizmussal. Sokan mégis azt tartották, hogy a szinpadon ki- és bejáró elégedetlen munkáscsapat a közönség egy részét demonstrációkra bírhatná. Ezt elkerülendő *Porzsoit* igazgató a kóristáit ma este nem öltöztette fel Várkonyiaknak és Kürschner Jakaboknak, hanem hercegeknek és marquisoknak, mert ezek többnyire nem szociálisták. És színe került a *Talmi hercegnő*. Aztán *Porzsoit* és a népszínházi bizottság tagjai ez idő szerint él vannak látva arcképekkel és nem szorultak arra, hogy a rendezés lefotografálja őket. De ha tavasszal *Lassalle* eljön majd énekelni az operába, mégis szeretnék, ha nem tiltanák el vendégjátékát csupán nagy szociálista névrokonára való tekintettel.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Tagajánlások az akadémiába. Az akadémia II. osztályában a következő tagajánlások történtek:

Tiszteletbeli tagoknak ajánlották: 1. Gróf *Apponyi* Albertet, (ajánlják Tóth Lőrincz, Acsády Ignác, Asbóth János, Concha Győző, Csaplár Benedek, Földes Béla.) 2. *Kautz* Gyulát (ajánlja Földes Béla).

Rendes tagnak ajánlották *Mátyás* Flóriánt.

Levelező tagoknak A) alosztályba gróf *Andrássy* Gyulát, *Thirring* Gusztávot és *Bokor* Józsefet ajánlották, a B) alosztályba pedig *Borovszky* Samut, *Demkó* Kálmánt, *Hörk* Józsefet, *Kanova* Kabost, *Lehoczky* Tivadart, *Wosinszky* Mórt és *Szendrey* Jánost.

Kültagoknak ajánlották *Incsek* Konstantint és *Stein* Lajost.

Ajánlotta még rendes tagnak Asbóth János *Onódy* Ignác levelezőtagnak. De mivel az ügyrend értelmében mindenki csak saját alosztályában tehet ajánlatot, formahiba miatt ez az ajánlat nem volt figyelembe vehető.

FŐVÁROS.

(Lelecnház és gyermekmenhely.) Vécsey János, ezelőtt öt évvel elhalt fővárosi vagyonos polgár, több mint kétszáz ezer forint vagyonát egy, a fővárosban létesítendő lelecnház céljaira hagyományozta, végrendeletében terjedelmesen körülírva a vagyon miként való felhasználását. A főváros azóta ezt a nagy összegű hagyományt, mint *Vécsey János* és *Borbála* című alapítványt kezeli olykép, hogy a vagyon, mely az akácfa-utczában levő két ház képviselet, jövedelmezteteti s ezt tőkésítve kamatoztatja. Az alapító-oklevelet a főváros megszerkesztette ugyan, de a *lelecnház építése iránt eddig még semmi lépést sem tett*. Részben menthető azonban a fővárosnak ez a mulasztása, mert a kormány már régebben elhatározta, hogy a fővárosban egy országos és helyi jellegű lelecnházat létesít s legutóbb a belügyminiszter felhívására a főváros részletes jelentést is tett a kormánynak az általa kezelt lelecnházi alapítványokról. Mint-hogy azonban a nagylelkű alapítványt tevő végrendeletét oly meggyőződésben tette, hogy a lelecnházat a főváros hamarosan létesíti is, és tekintettel arra, hogy ez a terv hamarosan nem fog megvalósulni, — most gróf *Károlyi* Sándorné az elhunyt Vécsey özvegyével egyetemben közös kérvényt nyújtott be a fővárosnak, hogy a Vécsey-féle alapítvány engedtesse át a *gyermekmenhely-egyesületnek*, mint amely egyesület jelenleg tényleg vezeti a lelecnzügyet. — A főváros ezt a kérelmet jogi szempontból sem teljesítheti, mert egy végrendeletileg tett alapítványnál szorosan szem előtt kell tartania a végrendelező által kijelölt célt. Sokkal valószínűbb, hogy a főváros inkább hajlandó az alapítványt a kormány rendelkezésére bocsátani a szándékba vett *országos lelecnház* létesítésére, mert ezzel a végrendelező akaratát is teljesíti és a már elodázhatatlanul sürgős országos lelecnház létesítését is nagyban elősegíti.

(Az adóhivatali tisztviselő urak.) Nem mertük ugy írni, hogy adóhivatali tisztviselők, mert ha nem teszszük oda mi közönséges halandók az ur szót, megharagszik reánk a főváros sok adóhivatalának sok tisztviselője. Pedig ez óriási baj volna. Hiszen ha jó barátságban, békességben vagyunk velük, akkor sem szeretjük őket a hivatalukban fölkeresni, mert mindig pénzünkbe kerül, mi történnek tehát, ha akkor kerülünk a kezeik közé, amikor magunkra haragítottuk őket. Nos, hát az adóhivatali tisztviselő urak számára körlevelet intézett *Faller* Ferencz tanácsos és ebben a körlevélben elmondja mindazt, amit a szegény adófizető polgárok már régen tudunk s jól esik hallanunk, hogy most egy följobbvalójuk mondja el mind-ezeket. A körlevél többek közt a következőket mondja:

A közönség körében, közvetlen tapasztalataim szerint is, nagyon alapos panasz van elterjedve; az tudniillik, hogy a személyzet általában nemcsak nem előzékeny és szolgálatra kész, nem csak nem udvarias, hanem a közönséggel szemben gyakran illetlen, néha zsarnokoskodó, sőt nem

egy esetben durva magaviseletet is tanusít. Az ilyenfajta panaszokat a jövőben egyszer s mindenkorra teljesen kizártaknak kívánom tekinteni s főleg a székesfőváros egész tisztviselőkarának reputációja érdekében, amelyre az ily természetű panaszok megtűréséből keletkező balvélekedések szintén káros hatással vannak. Elvégre tanulja meg már egyszer minden tisztviselő, hogy nem a közönség van érte, hanem megfordítva.

Bizony, bizony igaz van a tanácsos urnak és jó volna, ha körlevelének lenne valami foganatja. Épen az adóhivatalok azok, amelyeknek alkalmazottjai a legsűrűbben érintkeznek a közönséggel és ezért ha valahol, itt kell bebizonyosodnia annak, hogy a tisztviselő a közönségért van. Ott, ahol akarva-nemakarva adót fizet az ember keservesen megkeresett filléreiből, eddig nem sok szíveséggel fogadták. Az udvariasságról nem is szólunk. Felvilágosítást, ha kér az ember, nem kap, csak ugy félváltól bánnak vele és épen nem bánnak el előzékenyen az adófizető polgárral. Hiszszük, hogy a tanácsos ur körlevelének meglesz az eredménye. De azért adót akkor sem fogunk szívesen fizetni!

(A II. kerületi községi választás.) Az igazoló választmány ma délelőtt dr. *Sacher* István tanácsjegyző elnöklése mellett ülést tartott s minthogy felszólalás nem érkezett be, a választmány a II-dik kerületben történt községi választást véglegesen igazolta és erről a törvényhatósági bizottság közgyűlésének jelentést tesz.

(A görög-katholikus magyar püspökség.) Zemplén vármegye körlevele révén került ez a kérdés a főváros közügyei közé. A körlevél arra hívja fel a köztörvényhatóságokat, hogy sürgessék a rég tervezett görög-katholikus magyar püspökség megalapítását. A jogügyi bizottság ma délután tárgyalta a kérdést és abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek a kérelem partfogását fogja ajánlani.

(A szépművészeti múzeum.) A vallás- és közoktatási miniszter a városligeti Feszty-körkép tolkéből 12.000 négyszöglet kért a fővárostól a tervezett *szépművészeti múzeum* céljaira. A pénzügyi és gazdasági bizottság teljesíthetőnek tartja a kérelmet, csak azt kötné ki, hogy a Feszty-körkép-társaságot a telekvesztéséért ne a főváros, hanem a kormány kártalanítsa.

(A régi városházát nem bontják le.) A középítési bizottság ma délután foglalkozott a régi városháza lebontásának kérdésével. A közmunkatanács már fölívta a törvényhatóságot, hogy az épületet 1900. május 1-jéig okvetlenül bontassa le. *Áun* Gyula tanácsnok javaslatára egyelőre abban állapodtak meg, hogy a lebontás helyett a városháza keleti oldalának arcadszerű átalakítását ajánlják a tanácsnak.

(Az új műgyetem.) *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszter ma délután *Czigler* Győző műépítésszel és *Warttha* Vincze műgyetemi rektorral megnézte az új műgyetem céljaira a Lágymányoson kiszemelt telket. Hogy azonban valóban idekerül-e az intézet, az még nem bizonyos, mert ujabban a közoktatási miniszter a műgyetem kérdésének más módon való megoldását is tervezi.

(Tanácsülés.) A tanács ma délelőtt *Halmas* János polgármester elnöklése alatt ülést tartott, mely alkalommal a következő fontosabb ügyekben hoztak határozatot: Elhatározta a tanács, hogy *Kossuth* Lajos sírját halálának évfordulóján feldiszi és e célra 180 forintot szavazott meg. *Schwimmer* Ernő az elhunyt egyetemi tanár hült tetemének elhelyezésére disztribútort szavazott meg a tanács a kerepesi temetőben. Azután tudomásul vették a mérnöki hivatalnak a *Benczur*-kép méreteiről s elhelyezéséről tett jelentését, mely szerint a képet sem a polgármesteri hivatalban, *sem pedig a régi vagy új városházán állandóan elhelyezni nem lehet*, mert azokban a festmény óriási méreteinek megfelelő nagyságu hely nincs; ellenben nem fogadta el a tanács azt a javaslatot, hogy a kép a józsefvárosi iskolában állítsassék fel. (Hogy végre is hova tegyék a képet, arról nem gondoskodott a tanács, valamint arról sem, hogy minek kellett nekik nagyobb kép, mint a házuk. Szóval: szabadon rátóti minta szerint intézték a dolgot.) Több kisebb jelentőségű ügy és néhány kölcsön és segély megszavazása után áttért a tanács a negyvennyolczas események 50 éves évfordulója alkalmából tartandó ünnepek miképp való megtartásának tárgyalására, miről lámpuk más helyen emlékezünk meg.

(A helypénz és a kövezetvám.) A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délután tárgyalta a helypénz-, rakodódíj-, kövezetvám-szedés jogának bérbeadását. 240.000 forint lett volna a kiküldési ár, ajánlat azonban egyetlen egy érkezett be, ez is csak 196.112 forint, holott eddig évenként 231.336 forintot fizettek. A bizottság márczius 18-ára új árlejtést tűz ki.

(A Fuchs-kaszárnya nem lesz kórház.) Azt a szerencsétlen ideát, melylyel a Fuchs-kaszárnyát kórházzá átalakítani akarták, ma végleg elejtették, mert a mérnöki hivatal javaslata szerint a kaszárnya oly elhanyagolt állapotban van, hogy azt még ideiglenesen kiegészítő-kórházzá sem lehet átalakítani. Különben sincs most már szükség kiegészítő-kórházra, mert a kútvölgyi új kórház nemsokára felépül és a Szent-János-kórház fogja ezt a kiegészítő szerepet betölteni. A Fuchs-kaszárnya értékesítésének módjára nézve a tanács e hónap 5-ére helyszíni szemlét rendelt el.

(Kivilágított házszámok.) Egy fővárosi vállalkozó a tanácshoz intézett beadványában azt az eszmét pendítette meg, hogy a házak számtábláit, valamint az utcázajelző táblákat éj idején világsíták meg. Neki van erre szabadalmazott találmánya, mely szerint a táblák fehér üveglapból készíthetők, azokon az írás fekete betűvel és számmal láttatnak el s azonkívül minden tábla fölé kis petróleum- vagy gázlámpa helyeztetnek, miáltal a nagyközönség éjjel és a legsötétebb utcában is gyorsan tájékozhatná magát. Hogy azonban a tanács ily költséges és nagy kényelemben részesítse a főváros közönségét, legalább is nem tartjuk valószínűnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— S ezt a szerelem tevő. A 14 esztendő Tibor beleszeretett a 15 esztendő Melaniéba, akivel egy emeleten lakott. Először csak fájdalmas sóhajokat, majd csókot küldött ideálja felé, végre ényelmesen elcsevegett vele, mert hiszen lakásokat csak a világitó udvar választotta el. És Melanie szívesen fogadta a szépen fészült kamasz udvarlásait, mert Tibornak tisztességes szándékai voltak. Történt egy délután, hogy Melanie mamája elment hazulról, és Tibor agyát villámként járta át egy merész gondolat. A két lakás ablakai közé oda tette a vasalódeszkát, aztán a Melanie lakásába ment. Benyitott egyik szobából a másikba; mindenütt az ő Melanie-jára vélt bukkanni, de sajnos, nem találta őt sehol. Szívében sajgó fájdalom nyíltat árt; mert édes, szép reményei hajótörést szenvedtek. A szalóban megállt a tükör előtt, és hosszu sóhaj, valami névtelen fájdalom beszéde hagyta el ajakát. Aztán egyet pódort a bajusza helyén, gondosan felsimította haját és körül nézett, hogy vajjon mit — lophatna? Ah! a fiatalok szerelem olyan megdöglő! Az egyik ablakban talált egy üveg baracklekvárt; azt fájdalmasan bekebelezte; a szekrényen volt perselyt zsebre rakta, aztán a vasalódeszkán keresztül sehajtozva szobájába tért. A perselyt feltörte és azt a két forintot, amit benne talált, az utolsó krajczárig elköltötte a kávéházban. Törvény elé került s a bíróság *Vámbéry* Ruszten védőbeszédének meghallgatása után Tibort *nyolcz napi fogházra ítélte*. És ezt a szerelem tevő.

— A százezer forintos provizió. A *Berl* és *Ollendorf* vállalkozók panaszára megújított bűnpör már befejezéséhez közeledik. A vizsgálatot befejezték s az iratok átkerültek az ügyészséghez, mely e napokban terjeszti indítványát a törvényszék elé.

— *Csekei uram esete*. Nagyon sok baja volt az adótartozása miatt *Csekei* Sándor kis-szecséni földművesnek. Folyvást zaklatták érte, ami nagyon elkésztette. Mikor tavaly *Novotni* Ödön községi jegyző megjelent a házában, a különben jámbor öreg embert elfogta a harag s fizetés helyett veréssel fenyegetődött. Vad haragjában így is kifakadt egyebek közt:

— *Agyon kellene verni a királyt is!* Feljelentették s a bíróság *Soós* bíró elnöklése alatt ma királysértésért ült törvényt felette. A jóképű vidéki atyai szörnyen szánta-bánta ma az akkori indulatoskodását, nem is tartotta hát soknak, mikor illetlen viselkedésért *hat napi fogházra* ítélték.

— Elfogadom! — ez az egy szava volt csak reá, s menten megkezdte a büntetését.

— *Bevádolt bankár*. Néhány hónap előtt *Glück* Józsefné család miatt jelentette fel *Beifeld* József bankárt, aki egy sorsjegytársaságot hozott össze s abba ötven tagot vett fel. A panasza az volt, hogy noha 6 69 forint 65 krajczárt fizetett be, a bankártól, mikor ez a 218 sorsjeggyel bíró társaságot feloszlatta, csak 31 forint 59 krajczárt kapott vissza. A többi *Beifeld* bankár — elszámolta. Mint jellemző panaszpontot kiemelte *Glück*né, hogy levelezésért is felszámították neki öt forintot, holott a bankártól nem is kapott soha levelet. A törvényszék csalást nem látott a dologban, de az 1883. XXXI. törvény *14. §-a* utköző kihágás megtorlása végett áttette az ügyet a járásbíróhoz, ahol *Baló* bíró ma vonta felelősségre *Beifeld*et. Miután a feljelentő azt állította, hogy a sorsjegyek vételekor többet, eladásánál pedig kevesebbet számított a vádlott, ez pedig tagadta a vád e részét, a védő *Beifeld* bankárt könyveinek a felmutatására kérte kötelezni. A bíró helyet adott e kérésnek és meghagyta a vádlott bankárnak, hogy a jövő tárgyalásra *üzleti könyveit* hozza el.

— *Gyilkos péklegény*. *Sztanicsek* Antal, *Gácsországból* ideszakadt péklegény a mult esztendőben *Almásy* János pékmesternél állott szolgálatban *Váczott*. Valami dolog fölött összeszólkozott az ugyanott alkalmazásban levő *Dus* Gyula péksegéddel, s midőn ez őt szidalmazta, nagy haragra lobbant. Torkon ragadta *Dus* Gyulát s egy keze ügyébe akadt konyhakéssel úgy összeszurkálta a holdogtalant, hogy az néhány perc múlva meghalt. Ma hozott *Sztanicsek* fölött ítéletet *Rónay* Kamill táblai bíró felnöklése mellett a pestvidéki királyi törvényszék. *Sztanicsek* töredelmesen beismerte tettét s azzal mentegélődzött, hogy azt jogos önvédelemből követte el. A törvényszék a vádlottat *Horváth* János királyi alügyész vádbeszéde után *szándékos emberölés* büntette miatt *hat évi fegyházra* ítélte.

— A lejtőn. Csalás és közokirathamítás miatt vonta ma felelősségre a törvényszék *Istvánffy* Árpád belügyminiszeri számtisztet, aki a nővére ingatlanáról szóló telekkönyvi kivonatot a maga nevére hamisította és ezen a révén *Journal* Ágostonnét 860 forint erejéig megkárosította. A törvényszék ezért *harmadféléstendei börtönre* ítélte és ezt az ítéletet a királyi tábla helybenhagyta.

— „Cabinet noir”? *Dr. Goldner* Adolf orvos, a szociáldemokrata párt tagja, Berlinből levelet kapott, amelyet a feladó Kispestre címzett, ahol *Goldner* ezelőtt mint orvos működött. Onnan a levelet a főpostára küldték. Tegnap este kézbesítették azt *Dr. Goldner*nak, aki a borítékon ámulva olvasta a következő kékczeruzás megjegyzést: *E levél a főkapitányságnál kézbesítendő dr. Garlathy rendőrtisztviselőnél, mert a címzett a szociálisták orvosa*. *Dr. Goldner* nyomban átadta a levelet *Dr. Vázzsonyi* Vilmosnak, aki felkereste *Pál* helyettes postai igazgatót és elpanaszolta a történeteket. Az igazgató helyettese kijelentette, hogy a dolog meglepi. Szó sem lehet arról, hogy valamely levelet másnak kézbesítenének, mint egyenesen a címzettnek. A postán nincs „cabinet noir”. Maga is kíváncsi, hogy miként juthatott az a bolond megjegyzés a levélre és ennek megállapíthatása céljából a vizsgálatot nyomban meg fogja indítani.

— *Elítelt fogtechnikus*. Közegészség elleni kihágás miatt vonta ma kérdőre a büntető törvényszék *Fux* M. fogtechnikus, aki a vád szerint fogakat húzott és plombirozott, amire pedig a fogtechnikus nincsen följogosítva. A járásbíró *Fux*ot 20 forint pénzcünetetésre ítélte.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Király* Sándor okleveles tanítót a hatvani állami elemi népiskolához rendes tanítónak, a *kolozsvári pénzügyigazgatóság* Balajti Mihály adóhivatali gyakornok-jelöltet a bánffy-hunyadi királyi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká, a *fiumei pénzügyigazgatóság* Székely Bélát a fiumei fővárnivatalhoz vámgyakornokká, a *székesfehérvári országos javítóintézet* igazgatója a vezetése alatt álló királyi javítóintézethez *Pivovarnicsek* Mátyás székesfehérvári lakost szabó-felügyelővé nevezte ki.

Pályázatok. A nagy-szebeui pénzügyigazgatóságnál irodatiszti, a brassói járásbírósnál irnokai, az egri pénzügyigazgatóság kerületében szemlézsi, a szepes-ófalvi (Lőcse) járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki, a monostorszeg-apatini ármentesítő társulatnál igazgató-mérnöki, Lisszán (Trencsén vármegye), Kasszán (Trencsén vármegye), Alsó-Licszán (Trencsén vármegye), Tótin (Bihar vármegye) és Usztyen (Árva vármegye) postamesteri, a kaposvári ügyészségnél alügyészi állás van üresedésben.

Magyar név. Klein Jakab tornallyai lakos, valamint kiskoru fia Ármín „Keleti”-re, Freund Ignác győri lakos „Fodor”-ra, Spikó János budapesti cipész, valamint kiskoru Róza, József és Julia gyermekei „Simonyi”-ra, Steinberger Dávid (Dezso) budapesti ügyvéd-jelölt „Adorján”-ra, Kohn Mór és Lajos (László) vasvári lakosok „Farkas”-ra, Terjanszki Julia bereg-surányi lakos „Perényi”-re, Stössner Gyula cseklázi római katolikus plébános „Szürényi”-re, Neumann Ignác magyar államvasuti hivatalnok brassói lakos „Nemes”-re, Herzog Jenő barcsi lakos „Herzeg”-re, Szokolovits Lukács budapesti lakos „Szakál”-ra, Feuerlösch Ármín budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Róza, Dezso és Ilona „Földes”-re változtaták vezetéknevüket a belügyminiszter engedelmével.

Árverések a fővárosban. Mautner Pál ingóságai V. Ferencz-József-tér 6. márczius 9., Kohn Mór ingóságai VII. Várnai-utca 59. márczius 7., Reisz Henrik ingóságai VI. Andrassy-ut 1. és VII. Alsó-erdősor 8. márczius 7., Somossy Károly ingóságai VI. Nagymező-utca 17. márczius 7., Gruber Antal ingóságai VI. Nagymező-utca 44. márczius 5., Grünspan Lajos ingóságai IX. Vágóhid-utca 6. márczius 8., Ellinger Katalin ingóságai VI. Uj-utca 38. márczius 5., Joszt János ingóságai X. Bányai-utca 17. márczius 7., Hauszmann Antónia ingóságai I. Alagut-utca 1. márczius 5., Svehla József ingóságai VII. Erzsébet-körút 4. és VII. Kerepesi-ut 44. márczius 5., Mayer Frigyes ingóságai VI. Andrassy-ut 39. márcz. 5., Madarassy Oszkár ingóságai VII. Damjanich-utca 35. márczius 7.

A vidéken. Szlankamenác Tósa indatlanai Nagy-Beeskereken márcz. 26. Nagy Márton ingóságai Nagyváradon márcz. 11. Bittskey Sándor ingóságai Valkon (Gödőllő) márcz. 10. Bosnyák Mihály ingatlanai Barcon (Szigetvár) ápr. 4. Schönberg Gusztáv ingóságai Herencsényben (B-Gyarmat) márcz. 15. Málnási Gergely ingatlanai Remete (Gy-Szt-Miklós) községhezánál ápr. 4. Arentschild Ottó ingatlanai Szoláth (Eger) községhezánál ápr. 1. Kalisch Manó ingatlanai Lanesuk, Kisnyárad és Rácsgöröcsöny (Mohács) községhezánál márcz. 29. Rain Gyoka ingatlanai Jarkovác (Pancsova) községhezánál júl. 18. Bajnovits Adolfiné ingatlanai M.-Vásárhelyen ápr. 6. Frietsch Károly ingatlanai Brassóban márcz. 10. Forgách József ingóságai Bánrévén (Tornallya) márcz. 23. Reisz Miksa ingóságai Mikolában (Szatmár) márcz. 9.

NYILTTÉR.

Hogy az országos gazdasági egyesület intencziójának megfelelően

a hazai magtermelést elősegítem az alant megnevezett előkelő uradalmoktól

Oberndorf répmagot

szerettem be, melyet a következő árakon ajánlom:

Kisjenő főhercegi uradalom termése	20 frt
Gróf Károlyi mágócsi	20 frt
Gróf Teleki Arvéd	20 frt
Chotek Rudolf	20 frt

azonkívül szolgálhatok mint eddig kitűnő eredeti észak-német Oberndorfi répmaggal 25 frtjával.

Haldék Ignác

563 magkereskedése
Budapest, Károly-körút 9.

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.

Kugler-féle raktár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti *bonbonniérokból*. Legjobb *ozonozó* Kecsinyben, nagyban árak mellett eladotnak. Színházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. *Schmitt* Károly igazgató.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márczius 4. (C. T. B.)

	márczius 4.	márczius 3.
	cents	cents
Buza márcziusra	106 ¹ / ₈	107
" májusra	100 ⁷ / ₈	101 ³ / ₄
" júliusra	91 ³ / ₈	92 ¹ / ₈
Tengeri májusra	35 ¹ / ₈	35 ¹ / ₈

Chicago, márczius 4. (C. T. B.)

	márczius 4.	márczius 3.
	cents	cents
Buza májusra	104 ³ / ₄	106
Tengeri májusra	30 ¹ / ₄	30 ⁵ / ₈

Mezőgazdaság.

A vetések állása. A földművelésügyi magyar királyi miniszteriumhoz az állandó gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján a vetések állásáról márczius 1-én a következő jelentést teszik közzé:

Február hó első felében még meglehetősen hideg, később azonban mindinkább enyhébb, tavaszi időjárás uralkodott, több-kevesebb csapadékkal; a hegyekben és néhol a sík földön is havazott, de a hó csakhamar elolvadt. Egyedül a keleti részeken, a magasabb hegyzágokban maradt meg a hó, ahol (Máramaros, Bereg és Ungban) most is 20—30 centiméter magasan fekszik. Az enyhe, tavaszi jellegű időjárás következtében az ország több vidékén, nevezetesen az Alföldön és a Duna jobb partján február 20—25-e között megindult a szántás és vetés munkája is s igen sok gazdaságban már el is vetették a zabot s részben az árpat is. — Néhol a tavaszi buza vetése is megkezdődött és természetesen a korai takarmánymagvakat is vetik, különösen azokon a részeken, ahol a löheréseket és a luczernásokat az egerek tönkretették. Általában az őszi vetések a februári enyhe időjárásban ismét javultak, sőt a későbbiek is nagyobbára kikelték s tükrözten állanak. Kivételt e tekintetben csupán azok a vidékek képeznek, ahol férgek és főképp az egerek jelentékeny kárt okoztak az elvetett magvakban s a kikelt vetésekben. Nagyobb mérvű egérkárt jeleznek: Vas, Zala, Sopron, Győr, Brassó, Bács-Bodrogh, Somogy, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Baranya, Torontál, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Tolna, Veszprém, Temes, Csanád, Alsó-Fehér, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Háromszék vármegyékben. A repce tulnyomó részben rosszul talált, helyenkint ki is veszett. A szőlőkben és a gyümölcsösekből is megkezdődtek a tavaszi munkálatok és minthogy az enyhe tél a szőlő talajának előkészítését jelentékenyen előmozdította, előreláthatólag sok helyen fognak az idén új szőlőket létesíteni. A szőlők és a gyümölcsfák csakély kivétellel kitünően telelték. Takarmányneműekben nincsen hiány, csak a takarmány minősége ellen merülnek fel az ország számos vidékén panaszok.

Ipar és kereskedelem.

Szabad hajózásunk segélyezése. A szabad hajózás segélyezéséről szóló 1893. évi XXII. törvényeknek a kereskedelmi miniszter által tervbe vett reformja tengerészeti körökben igen kedvező benyomást tett. Kétséget se szenved, hogy első sorban is annak az anomáliának a megszüntetéséről van szó, amelyre nemrég a „Magyar tengerészet 1897-ben” című tudósításunkban rámutattunk. Értjük azt a diszparitást, amely az osztrák és magyar szabad hajózás működési terét illetőleg fennáll. Míg ugyanis a magyar hajók, ha a mértföld-illetékre igényt tartanak, se az Adria, sem pedig a Lloyd által fenntartott rendes vonalakon nem közlekedhetnek, tehát úgy a Földközi-tengerről, mint Nyugat-Európától és a Keletről ki vannak zárva, addig a félérvel később kelt analog osztrák törvény osztrák hajóknak csakis a Lloydal való versenyzést tiltja meg. Ennek pedig az lett a következménye, hogy Fiume forgalmát Nyugat-Európával osztrák hajók látták el, mert ha azok Triesztben 500 tonnát ki- vagy beraktak és így a fiu-me-i rakományt kiegészítették, megkapták a teljes mértföld-illetéket, amely anélkül is magasabb a magyar törvény által nyújtottnál. Ahelyett, hogy hajózásuk felvirágozott volna, az utolsó években egyre stagnált s kénytelen volt a monarkia forgalmának lebonyolítását a kedvezőbb viszonyok közt működő osztrák szabad hajózásnak átengedni. Jellemző hogy pl. 1897-ben 257 (184.504 tonna tartalmu) osztrák gőzös érkezett rakományval és 58 (75.812 tonna tartalmu) gőzös üresen Fiuméba, tehát sokkal több, mint az előző években. A mondottakból könnyen megmagyarázható, miért stagnált az utolsó években a magyar tengerészet s miért építettek oszták magánvállalkozók nyakra-főre a szabad hajózás üzésére szánt gőzösöket. A nemzeti vagyon fontos részét képezi a tengeri kereskedelmi hajóraj s azért remélhető, hogy annak felsegítésére, ha már nem is megyünk olyan messzire az alkotókészségben, mint Francia- vagy Olaszország, legalább azt teszszük lehetővé, hogy gőzöseink és vitorlásaink, a keleti vizek szabadá tételével és a segélyezés eredményes versenyre.

Az önálló vámterület. Az országos iparegyesület végrehajtó bizottsága, tekintettel az önálló vámterület létesítésének eshetőségére, mai ülésén **Matiekovits** Sándor elnök indítványára elhatározta, hogy az önálló vámterület vámtarifájának megállapítása ügyében az előmunkálatokat az érdekelt iparosok körében megindítja. Ebből a célból az egyesület elnöksége szakférfitak meghallgatása után, minden egyes iparág számára megállapítandó kérdőpontok alapján írásos ankétet rendez, s a beérkező válaszokat a legnagyobb nyilvánossággal vezetendő megoktatás alá bocsátja. Ennek a nagyfontosságú akciónak előkészítésére folyó hó 8-án (kedden) délután 5 órakor **Matiekovits** Sándor valóságos belső titkos tanácsos előadást tart az országos iparegyesületben (uj-utca 4. szám). Erre a nagyérdékű előadásra az egyesület minden érdeklődőt szívesen lát.

Kőbányai sertéspiacz, márczius 4. Magyar elsőrendű: Fiatál nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 55½—56 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 55—55½ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 54—55 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 55—56 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 55—55½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 54—55 krajczárig. Sertés létszám: 1898. márczius 2. napján volt készlet 20.215 drb, márczius 3-án felhajtott 1063 drb, márczius 3-án elszállított 378 drb, márczius 4-én maradt készletben 20.900 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, márczius 4. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. márczius 3-án érkezett 291 drb. Készlet 253 darab, összes felhajtás 544 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 299 drb.; elszállított maradt 245 drb. Napi árak: 120—180 kilós 55—57 kr., 220—280 kilós 52—57 kr., 320—380 kilós 53—56 kr., öreg nehéz 50—54 kr., malacz 38—42 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti szurcmarhavásár, márczius 4. (A budapesti közbizottság és marhavásári igazgatóság jelentése.) A mai vásárra felhöztek 25 drb élő bányát, 826 drb élő borjut, 11 db leölt belföldi, 6 drb leölt bécsi borjut és 112 drb. öltött bányát. **Jegyzett árak:** Élő bány 6.25 frtig párja, élő borju 32—43 forintig, kivételesen 38 frt 100 kilónként; öltött belföldi borju 49 frt 100 kilónként, öltött bány 6—7.50 forintig páronként.

Pénzügy.

A valutaarány. Az országos valuta-bizottság múlt évi működéséről a képviselőháznak mai ülésén benyújtott jelentése szerint az 1897. év folyamán tartott ülésén meggyőződött arról, hogy a törvény értelmében ellenőrzés alatt álló műveletet a törvény rendelkezéseinek megfelelő módon vizik keresztül s az ellenőrzés alatt álló aranykészletet, mely az állami főpénztár helyiségében, a pánczélteremben tűzmentes szekrényekben őriznek, tényleg megvan s azt a legnagyobb rendben és szabályszerűleg kezelik. A valutarendezés céljaira beszerzett aranykészlet 160,892.532 korona és 58 fillér. Ebből az 1897. évi december 31-én az osztrák-magyar banknál el volt helyezve 95,400.000 korona, az 5. 6. és 7. számú vasszekrényekben pedig bizottsági zár alatt őrizetlen volt 67,200.000 korona tehát, 1,707.867 koronával és 42 fillérrel több a valutarendezési célokra szolgáló összegnél. Ez a fölösleg az állampénztár szabad rendelkezésére álló aranykészletből való s az állampénztárnak annak idején ki fogják adni.

Az osztrák földhitelintézet. Mint Bécsből jelentik, az osztrák földhitelintézet igazgatótanácsa jóváhagyta az 1897. évi mérleget és azt indítványozza, hogy a 2,990.454 aranyforint tiszta nyereségből részvényenkint 37½ frank osztalékot fizessenek; továbbá, hogy a rendes tartalékalapot 477.761 aranyforinttal, a rendkívülit pedig 400.000 aranyforinttal dotálják és 73.812 aranyforintot az új számlára irjanak.

Szelvénybevonás. A Budapesti Tégla- és Mészégetőgyár-Részvénytársaság abbeli jelentése folytán, hogy részvényeinek 4. számú szelvényét folyó évi márczius hó 4-ik napjától kezdve 6.—o. é. forinttal váltja be, elrendeli a tanács, hogy ezen részvények folyó évi márczius hó 4-ik napjának déli tizedjéjétől fogva szelvény nélkül árultassanak s jegyeztessanak a tőzsdén. — A Budapesti Bank-egyesület-Részvénytársaság abbeli jelentése folytán, hogy részvényeinek 3. számú szelvényét folyó

évi márczius hó 4-ik napjától kezdve 6.50 o. é. forinttal váltja be, elrendeli a tanács, hogy ezen részvények folyó évi márczius hó 4-ik napjának déli tizedjéjétől fogva szelvény nélkül s az 1898. évi január hó 1-56 napjától folyó 5 százalékos kamatokkal árultassanak s jegyeztessanak a tőzsdén.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, márczius 4.

Az európai import-államok sorra megnyitják vámisorompóikat az idegen gabonának. Szerbia, Olaszország, Portugalia után most *Spanyolország redukálta a beviteli vámt* felényire és hírszerint a francia kormány is ugyanez expediensthez fog fordulni, hogy a mindinkább érezhető áruhiányon segítsen. A múlt évi silány világtermés tehát nemcsak hogy nem lesz ellensúlyozva a kétség kívül megcsappant lisztfogyasztás által, hanem miután a szűkséglet mégsem csökkent olyanmnyira, mint amily mértékben csekélyebb volt a múltévi buza hozam országszerte, a következmények csak most mutatkoznak és annál inkább szembeötlőbb lesznek ezek, minél előbbre halad az idő.

Ma tette közzé a *Bradstreets* becslését az észak-amerikai buza készletre nézve, amely szerint a visible supply kitett ezer bushellekben

	márczius 2-án	a múlt héten
buzában:	46.532	48.248
tengeriben	52.457	51.845

A buzakészlet tehát 1,716.000 bushellel apadt, a tengerié 612,000 bushellel gyarapodott.

A Cincinnati Price Current szerint pedig az Egyesült-Államokban a téli buza állása valamivel rosszabbodott.

New-Yorkban és Chicagóban csekély emelkedést mutatnak az árak, míg az európai piacok kedvtelenek, az angol vásárokon némi árcsökkenés állott be. (London 3 pence, Liverpool ½ penny) Ma a *Leszámitoló és Pénzváltóbank felmondott három ezer métermázsza rozst* folyó hó 11-én való átvételre. A felmondások tehát megindultak. Rozsban különben el lehetünk készülve felmondásokra, noha a szokványos áru, illetve az egészséges, száraz, kereskedelmi szokás szerint rostált, nem dohos és nem szisszimes rozsa, amely 71 kilogrammos és 4 százaléknál több keveréket és 3 százaléknál több búzát nem tartalmaz, könnyen értékesíthető a készáruipiaczon a ma délelőtti 8 forint 53 krajczáros határidőkurzusnál magasabb áron, jöllehet épen ma nagyon csekély volt a vételkedv e cikkre nézve. Alkalmassint azonban soványszemű, alárendelt román rozsról van szó, amely mesterségesen, ha nem is kémiai úton, de mindenesetre vegyülés útján emeltetett úgy ahogy arra a színvonalra, amelyet a szokványarutól megkövetelnek. Azt halljuk különben, hogy annak a cégnek, amelynek a leszámitoló iroda a felmondást kiutaltványozta, egy helybeli malom tíz krajczárral métermázsánként többet kínált a felmondott kötésekért a napi árfolyamnál.

Buzában természetesen még nem volt felmondás, mert dacára az állítólag értéktelenné vált lisztnek, a malomok a hetvenöt kilogrammos buzáért, még ha Kamcsatkából való is, még mindig szívesen fizetnek egy fél forinttal többet, *de hiába, az üzlet irányzata ellanyhult,* valószínűleg a ma este megjelenő — azt mondják — kielégítő jelentésre a vetések állásáról.

A határidők árfolyamai ugyan ma megint emelkedtek, de ez valószínűleg csak muló jelenség. Elvégre odáig jutottunk, hogy csak *szerecsavadászok hazardjátéka folyik most a gabonatózsdén,* ily elemekkel szemben pedig nem lehet szó üzleti konjunkturáról.

Buza.

Eikelt körülbelül 6000 métermázsza 5 krajczárral olcsóbb áron, idegen búzát nem kínáltak.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség métrázsában	6 vagy 7	származás	hátítottorok kint vagy kgban	minőségi megjegyzés	átadás hely	ár polt 100 kgban	árfolyam 3 óra
100	uj	északvidéki	76	—	Budapest	13.—	3 h
100	—	—	76	—	—	13.—	—
300	—	pestvidéki	75	—	—	12.—	—
350	—	fehértományi	77	—	—	13.07½	—
350	—	—	78	—	—	13.25	—
1800	—	bajai	74	—	—	12.47½	—
8300	—	bácskai	74	—	—	12.25	—

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: FAJ, Minőség, 100 kilogr. árá, etc. Lists prices for various wheat types like Tiszavidéki, Pestvidéki, Fejérmegyei.

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 70.000 métermázsza buza és 75.000 métermázsza liszt, a Silosban 11.800 métermázsza buza.

Határidőüzlet búzában: Tavaszi buza irányzata szilárd az árak emelkedett. Őszi buza szintén emelkedő.

Előfordult határidőkötések búzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde. Shows dates and prices for wheat contracts.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok. Lists settlement rates for wheat contracts.

Rozs.

Készárúüzlet rozsan: Elkelt néhány kocsi rakomány 5 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások rozsan.

Table with columns: mennyiség, faj, minőség, átadási hely, ár netto, Kész vagy 8 óra. Lists rye sales.

Hivatalos jegyzések rozsan.

Table with columns: faj, hektoliterenkinti súly, 100 kilogramm középár, etc. Lists official rye prices.

Raktárállomány rozsan: A közraktárban 21.900 métermázsza; a nyugati pályaudvarban 3541 métermázsza.

Előfordult határidőkötések rozsan.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde. Shows dates and prices for rye contracts.

Hivatalos határidőjegyzések rozsan.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok. Lists settlement rates for rye contracts.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab 5 krrel magasabb, a kínálat gyér. Árpa változatlan, üzletlen. Tengeri szilárd, a kereslet tartós.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, faj, minőség, átadási hely, ár netto, közép. vagy 8 óra. Lists feed grain sales.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, faj, hektoliterenkinti súly, 100 kg. közép. Lists official feed grain prices.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 21.900 métermázsza árpa, 5000 métermázsza zab, 32.000 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 3492 métermázsza árpa.

Határidőüzlet. Tengeri irányzata szilárd, az árak javultak, zab változatlan.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde. Shows dates and prices for feed grain contracts.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárlata, Leszámloló árfolyamok. Lists settlement rates for feed grain contracts.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 4.

Az előtőzsde szilárdan indult, a nemzetközi értékek ára emelkedett is. A kedvező hangulat megmaradt a déli tőzsdén, minthogy Bécsből nagyobb vásárlásokat jeleztek több helyi értékekben is.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 382.75-383.25, Jelzálogbank 265.25-265.50, Leszámloló bank 256.50-257, Osztrák hitelrészvény 365.30-365.50, Osztrák-magyar államvasut 343.50-342.25, Közüti vaspálya 399.-400.-, Villamos vasut 277.-, Rimamurányi 248.-248.25, Adria 215-216.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 365.40, Magyar hitelrészv. 382.45, Aranyjárdék 122.30, Koronajárdék 99.55, Leszámloló bank 256.50, Jelzálogbank 264.75, Rimamurányi 248.-, Osztr.-magy. államvasut 342.25, Ipar-és kereskedelmi bank 104.25, Déli vasut 30.50, Közüti vasut 399.50, Villamos vasut 277.25.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Keresk. bank 1400.-, Közüti vasut 399.-399.50, Villamos vasut 277.-278.-, Magyar hitelrészvény 382.75-383, Magyar jelzálogbank 264.75-264.25, Magyar leszámloló bank 256.25-256, Osztrák hitelrészvény 365.40-366.30, Osztrák-magyar államvasut 342.50-341.75, Országos központi takarékpénztár 805.-, Általános kőszénbánya 117.50, Budapesti Villamosság 134.-, Vasuti forgalmi bank 142.-, Adria 217.50-219.75, Salgótarjáni 586.-.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2-2.50 frt; 8 napra 5.50-6 frt; február utóljára 8-9.- frt.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: március 4., március 3. Lists closing prices for various securities.

Az utótőzsdén. Osztrák hitelrészvény 365.80-366.30, magyar hitelrészvény 382.25-382.50, osztr.-magyar államvasut 341.75-342.25, Közüti vasut 399.- forintot kötetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: március 4., március 3. Lists closing prices for securities.

TERMÉNY- ÉS ARUTŐZSDEK.

Budapest, március 4. A termény üzleiben igen csekély volt a forgalom. Az árak és az irányzat nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kg. grammonként. Lists prices for various goods like sugar, oil, etc.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, március 4. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Halban csendes. Árak szilárdak. Tej és tejtermékeknel csendes. Tojásnál csendes, árak szilárdak. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, enyhé. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmiszeri cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hús. Marhahus hátulja I. 46-53 frt, II. 40-46 frt. Birkahus hátulja I. 32-40 frt, II. 23-32 frt. Borjúhús hátulja I. 50-60 frt, II. 48-52 frt. Sertésbél elsőrendű 56-57.0 frt, második 50-54 frt. (Mindenkint 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70-80 kr (kilonként). Sertésbőr hordóval 55.0-55.5 frt (100 kilonként). Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.40-1.80 frt. Csirke 1 pár 1.00-1.30 frt. Lud. Hízott kilonként 60-65 kr. Különbözők. Tojás 1 láda (1440 db) 31.0-36.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2-4.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00-4.00 frt. Leucse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-16 frt. Paprika I. 100 kiló 30-45 frt, II. 18-30 frt. Vaj közöns. kilonként 85-90 frt. Vaj-téla kilonként 9.00-1.20 frt. Burgonya-aróca 100 kiló 2.50-3.- frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.80-3.20 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.50-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50-0.70 frt.

Szesz.

Budapest, március 4. Irányzat változatlan szilárd. Finomított szesz nagyban 57.-57.25, Finomított szesz kicsinyben 57.25-57.50, Élesztő-szesz nagyban 57.-57.1/2, Élesztő-szesz kicsinyben 57.25-57.50, Nyersszesz adózva nagyban 56.-56.1/2, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.25-56.50, Nyersszesz adózatlan (eknt.) 16.-16.25, Denaturált szesz nagyban 20.75-21.-, Denaturált szesz kicsinyben 21.25-21.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendőek.

Bécs, márc. 4. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.50 frt-ig kelt el. Zárlatjegyzés 20.20-20.60 forint.

Prága, márc. 4. Adózott trippió szesz nagyban 55.25-55.50 frt-ig kelt el. Adózatlan szesz 19.-19.26 frt-ig jegyeztetett nagyban azonnali szállításra.

Trieszt, márc. 4. Kivitali szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 11 forint azonnali és 10.75 forint március-májusi szállítás.

Berlin, márc. 4. Szesz helyben 42.60 márka = 25.06 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, márc. 4. Szesz (50-es) pr. áprilisra 62.0 márka = 36.57 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 42.50 márka = 25.- frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, márc. 4. Szesz márc. - ápril 22.10 márka = 13.- frt; ápril-májusra 21.75 márka = 12.79 frt; május-juniusra 21.40 márka = 12.59 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, márc. 4. Szesz folyó hóra 44.22 frk = 23.33 frt; áprilisra 44.- frk = 23.19 frt; májustól 4 hóra 43.- frk = 22.66 frt; négy utolsó hóra 39.50. frk = 20.82 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámlítással értendőek. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Cukor.

Prága, márc. 4. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.65 frt, okt.-decz.-re 12.65 forint.

Hamburg, márc. 3. Nyers cukor 1. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.25 márka, májusi szállításra 9.42 márka, augusztusi szállításra 9.62 márka. Irányzat tartva.

Páris, márcz. 4. Nyers cukor (88 fok) kész ár 28.75—29.25 frk, fehér cukor márcziusra 32 1/4 frk, áprilisa 32 3/4 frk, 4 első óra 32 1/2 frk, 4 óra májustól 30.50 frank. Finomított készár 102.—102.50 frank.

London, márcz. 4. Jávacukor 10 3/4 shilling, nyugodt. Nyers cukor és Jeggedett cukor ártartó, finomítottakban megleherős üzlet. Kalföldi tőri ártartó, nyugodt. Jegyeztetett: készár 11.—sh., márczius-áprilisa 11.—sh., május-angusztusra 11.3 sh. Répacukor nyugodt, ártartó, de változatlan. Német (88%) márcz-ra 9.3 1/4 sh., áprilisa 9.4 sh., májusra 9.5 1/4 sh., júniusra 9.6 sh. Határidőüzlet: márcziusra 9.3 1/2 sh., áprilisa 9.5 1/2 sh., májusra 9.5 1/4 sh., júniusra 9.7 1/4 shilling.

Olajok.

Páris, márcz. 4. Repceolaj folyó óra 52.25 frk (= 24.59 frt); áprilisa 52.75 frk (= 24.83 frt); 4 első óra 53.75 frk (= 24.30 frt); 4 óra májustól 54.25 frk. (= 25.54 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 4. Repceolaj helyben 53.—márka (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, márcz. 4. Repceolaj májusra (bordóval) 55.—márka (= 32.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, márcz. 4. Repceolaj 23.—sh., lenolaj 16.7 1/4 sh., gypot magolaj 14.9—15.6 sh., terpentín 24.6 sh.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 4. Petroleum helyben 5.35 márka = 3.14 frt.

Antwerpen, márcz. 4. Petroleum fin. helyben 15.7 1/2 frank = 7.54 frt.

Bréma, márcz. 4. Petroleum fin. helyben 5.75 márka = 3.38 frt.

Newyork, márcz. 4. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.90 cents, fin. petroleum Philadelphian 5.85 cents; United Rife Line Certificates áprilisa 82.—; nyers petroleum áprilisa 6.55 cents.

London, márczius 4. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/2 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, márczius 4. Santos, határidő ártartó, jó üzlet mellett. Jegyeztetett márcziusra 30 sh., májusra 30.3 sh., júliusra 30.6 sh., szeptemberre 31 sh., decz-re 31.6 shilling. Tea: finom Ceylon ártartó, közönséges hágyadt. Rizs: szilárd, jól keresve.

Fémek.

London, márcz. 4. Réz, G. M. Brände 50 1/4—50 1/2 font sterling készár és 50 1/16—50 1/2 font sterling 3 óra; best sel. 54 1/4—54 3/4 font sterling. On: finom, külföldi, 65—65 1/2 font sterling készár és 65 1/16—66 1/16 font sterling 3 óra. Olom: angol, 12 1/2 font sterl.; külföldi 12 1/2 font sterling. Horgany: külföldi 18.—font sterling. Higanj: 7.26 font sterling első és 7.16 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiac szilárdan indult és gyengébben zárult, mérsékelt üzlet mellett. Zárlatárak: 46.3 1/2 shilling készár és 46.6 shilling egy óra. Cleveland 40.9 shilling készár és 40.11 1/2 shilling egy óra; Hematit 49.3 1/2 shilling készár és 49.6 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 51 shilling készár és 51.3 sh. egy óra. A nyersvaskészlet Glasgownban 334.038 és Middlesbroughban 46.163 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márczius 4. Az effektív gabona ára ma ismét gyengültek 5—10 krajczárral. A határidőüzletben kevés üzlet volt. Kötetett: buza tavaszra 11.83—11.81—11.84, zab tavaszra 6.88, zab máj-júniusra 6.94, tengeri május-júniusra 5.63 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11.83—11.85, rozs tavaszra 8.77—8.87, tengeri május-júniusra 5.64—5.65, zab tavaszra 6.87—6.89 frton.

Boroszló, márcz. 4. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt). Zab helyben 15.40 márka (= 9.06 frt). Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.91 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, márcz. 4. Buza holsteini 182—193 márka (= 10.70—11.35 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.23—8.82 frt). Rozs orosz 111—112 márka (= 6.53—6.59 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Rohrschach, márczius 4. Orosz buza 26—28.50 frank (= 12.38—13.58 frt). Román buza 25.—28.50 frank (= 11.89—13.58 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 frt.

Páris, márcz. 4. (Megnyitás.) Buza folyó óra 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza áprilisa 28.50

frank (= 13.58 frt). Buza 4 máj-jun.-ra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza májustól 4 óra 27.40 frank (= 13.06 frt). Rozs folyó óra 17.40 frank (= 8.29 frt). Rozs áprilisa 17.60 frank (= 8.38 frt). Rozs máj-jun.-ra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs májustól 4 óra 17.—frank (= 8.09 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 4. (Zárlat.) Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisa 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza május-júniusra 28.25 frank (= 13.46 frt.). Buza 4 óra májustól 27.40 frank (= 13.06 frt).

Petervár, márcz. 4. Rozs helyben 6.80 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, márczius 4. Tekintettel a nagyobb külföldi jegyzésekre, a mai tőzsde szilárd irányzattal indult, de csakis egyes papirokban volt élénkebb kereslet. Így az alpesi bányarészvények, Bankverein részvények Fegyvergyári és déli vasuti részvények emelkedtek. Az üzlet folyamán osztrák hitelrészvények is részesednek a hausseban arra a hírre, hogy az osztrák beruházási kölcsönt végleg eladta.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 365.35—365.75, Anglo-bank 161.50, Union-bank 303.—, Magyar hitelrészvény 383.—383.50, Osztrák-magyar államvasut 343.35—342.15, Déli vasut 80.50—80.75, Fegyvergyár 305.50—308.—, Alpesi bánya 154.25—155.—, Rimamurányi vasút 248.50, Tramway 520.50—521.—, Magyar aranyjárdék 122.25—122.30, Magyar koronajárdék 99.60, Török sorsjegy 59.40—59.80, Német márka 58.72, Adria 215.50—216.50.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 365.50, Magyar hitelrészvény 383.—, Länderbank 219, Osztrák-magyar államvasut 342.25, Déli vasut 80.50, Alpesibánya 151.80, Májusi járadék 102.50, Török sorsjegy 59.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 365.87, Magyar hitelrészvény 382.50, Länderbank 218.25, Unionbank 303.50, Anglo-bank 161.50, Bankverein 274.—, Osztr.-magy. államv. 341.75, Déli vasut 80.50, Elbevolgyi vasut 263.25, Észak yugati vasut 249.—, Rimamurányi 248.—, Májusi járadék 102.55, Magyar koronajárdék 99.55, Török sorsjegy 59.25, Német márka 58.72, Török dohányrészvény 135.— forinton kötetett.

Délután 2 óra 30 percikor jegyezték: Magyar aranyjárdék 122.05, Magyar koronajárdék 99.50, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.—, Magyar földtehermentesítési kötv. 100.50, Magyar hitelrészvény 381.—, Magyar nyeresémkölcson sorsjegy 159.—, Kassa-oderbergi vasut 192.20, Magyar kereskedelmi bank 1400.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 255.50, Rimamurányi vasrészvénytársaság 248.25, 4 2/2% papírjárdék 102.55, 4 2/2% ezüstjárdék 102.40, Osztrák aranyjárdék 123.—, Osztrák koronajárdék 102.75, 1860. sorsjegyek 144.—, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegy 202.—, Osztrák hitelrészvény 366.12, Angol-osztrákbank 161.—, Unionbank 304.—, Bécsi Bankverein 271.50, Osztrák Länderbank 218.25, Osztrák-magyar bank 990.—, Osztrák-magyar államvasut 342.25, Déli vasut 80.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Dunagőzhajózási részvény 446.—, Alpesi bányarészvény 154.75, Dohányrészvény 134.50, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 9.52 1/2, Londoni váltóár 120.15, Német bankváltó 58.70, Az irányzat szilárd.

Bécs, márczius 4. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 366.—, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 161.25, Bankver. 271.50, Union-bank 303.50, Länderb. 218.25 Osztrák-magyar államvasut 342.25, Déli vasut 80.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Északnyugati vasut 249.—, Török dohányrészvény 135.—, Rimamurányi vasút 248.—, Alpesi bánya 154.70, Májusi járadék 102.50, Magyar koronajárdék 99.50, Török-sorsjegy 59.50, Német márka azonnali szállításra 58.72, Német márka ultimóra 58.73.

Berlin, márczius 4. Májusi járadék 102.60, Ezüstjárdék 102.60, Osztrák aranyjárdék 104.40, Magyar aranyjárdék 103.60, Magyar koronajárdék 100.80, Osztrák hitelrészvény 230.50, Osztrák-magyar államvasut 145.75, Déli vasut 85.25, Bustiehrádi vasut 287.50, Osztrák bankjegy 170.25. Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 170.25, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.45 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.90, Laura-kohó 183.30, Harpeni 176.80, Olaszközponti vasut 134.75, Török sorsjegy 116.20.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 230.50, Osztrák-magyar államvasut 145.90, Déli vasut 85.25, Magyar aranyjárdék 103.60, Disconto-társaság 205.10.

Frankfurt, márczius 4. (Zárlat.) 4 2/2% papírjárdék 87.—, 4 2/2% ezüstjárdék 87.—, 4% osztrák aranyjárdék 104.30, 4% magyar arany-

járdék 103.80, magyar koronajárdék 100.20, osztr. hitelrészvény 310.25, osztr.-magyar bank 792, osztr.-magy. államvasut 295.87, déli vasut 71.50, bécsi váltóár 170.20, londoni váltóár 20.457, párisi váltóár 80.966, bécsi bankverein 230.—, villamos részvény 141.99, alpesi bányarészvény 131.—, 3% magyar aranykölcsön 91.60, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, márczius 4. (Utőtőzsde.) Osztr. hitel részvény 310.12, osztrák-magyar államvasut 295.52, Déli vasut 71.50.

Hamburg, márczius 4. (Zárlat.) 4 2/2% ezüstjárdék 86.75, osztrák hitelrészvény 310.—, osztrák-magyar államvasut 736.50, déli vasut 163.50, olasz járadék 94.50, 4% osztr. aranyj. 104.20, 4% os magyar aranyjárdék 103.80. Az irányzat tartott.

Páris, márczius 4. Uj 3% os francia járadék 108.10, 3% os francia járadék 104.25, 3 1/2% francia járadék 107.25, Osztrák földhitelintézet 128.—, Osztrák-magy. államvasut 736, Déli vasuti elsőbbség 394.75, Alpesi bánya 338, Török dohányrészvény 287.50, Török sorsjegy 111, Olasz járadék 94.75, Spanyol kölcsön 59.53, Meridional 682, Ottománbank 558.50, Rio Tinto 719.—, De-beers 716.—, Eastrand 110.50, Chartered 72.—, Randfontein 42.50, Lanya.

London, márczius 4. (Zárlat.) Angol consolok 112.5/8, déli vasut 7.75, spanyol járadék 59.5/8, olasz járadék 93.1/8, 4% magy. aranyjárdék 102.50, 4% rupia 63.5/8, Canada pacificvasut 86.5/8, leszámítási kamatláb 2.7/8, ezüst 25.—. Az irányzat nyugodt.

New-York, márczius 4. Ezüst 54.50.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirai. jelentése 1898. márczius 4-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm., 700 +, 4 hőmérséklet Celsius, szélir., Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm., 700 +, 4 hőmérséklet Celsius, szélir., Csapadék mm. Lists various cities like Arvadvarja, Losina, Sarajevo, etc.

Az időjárás helyzet bonyolultabb lett. A Keleti-tengeren levő depresszió körül Franciaországban is találni egy kis torladalmi depressziót. A magas nyomás északnyugatról és északkeletről érvezi a kontinenset.

Csapadék több volt északi mint déli Európában. A hőmérséklet pedig Közép-Európában kissé süllyedt. Hazánkban erős és havas eső volt a tegnapi nap folyamán az Alföldön, Horvátországban és részben Erdélyben. Ejjel a hőmérséklet kivételével 1—2 fokkal a fagyopt alá szállt. Ma reggel sok tájon dér és főképp az Alföldön köd keletkezett. Nagy-Szombathelyen tegnap délután zivatar volt. Enyhe idő várható, sok helyütt csobél.

VIZÁLLÁS.

— Márczius 4-én. —

Table with columns: Folyó, Vízmerés, Vízállás reggel, Áradás v. apály, Folyó, Vízmerés, Vízállás reggel, Áradás v. apály. Lists rivers like Schárding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

Magyar nyelvtan: * = Joga viz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; f = ködszeg.

Feladv. szerkesztő: Lipcsey Ádám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kézpénzben, levélhályegokban vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restalantó béri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbeli díj illetékes. — Csészort az apróhirdetést postautalványon béküléni, s a szöveget az utalvány szevélyére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindeki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére fejezetnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Özv. Balasovits Györgyné** napfényűződe,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos.** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór,** dohánytözsede,
- IV. „ Harisch-bazár **Dévai Józsefné,** dohánytözsede,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohánytözsede és újságráda,
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Löwinger Gyula,** fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos,** dohánytözsede,
- V. „ Váci-körút 6. szám **Morone Janka,** dohánytözsede,
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond,** dohány-és-écsde,
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek,** dohánytözsede,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Bohonyi Iona,** dohánytözsede,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Kalász Béza,** dohánytözsede,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytözsede,

és ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségeesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

- Azokat** az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettje el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti. **2173-1**
- 84. Megjelenése** első alkalommal mindjárt megresztegeltet, ez volna az ismeretség alapja, ezen benyomást tovább fejleszteni pedig a közölni. Igenis választást kért fizetési híve R. **235-1**
- Szöke,** 30 éves ur ember, ki tavasszal Budapestre feljön, őszint barátságát szeretné elnyerni oly fiatal özvegynek, kiváló szabad idejét köllemesen eltöltőnek s ki őt társaságba is bevezetné. Leveleket „Barátság” alatt a kiadóhivatalba kérek. **2333-1**

HÁZASSÁG.

- Fővárosban** lakó államhivatalnok 2000 frt évi fizetéssel, megfelelő hozomány felett rendelkező íz. hölgy komoly ismeretség keresi s ebből megkereséseket „Főváros” alatt kér e laphoz címezni. **2236-2**
- Csinos** 30 éves íz. özvegy, ki háromezer frt készpénz hozományával, továbbá szépen berendezett éves lakással bír, 40 éven felüli fővárosi kereskedő vagy intelligens hivatalnok ismeretség keresi házasság céljából. Szíves ajánlatokat „Csengery 1893” alatt kér e laphoz küldeni. **2233-2**
- Intelligens, előkelő** családból származó 26 éves fiatal ember ez uton óhajtt ismeretséget kötni házasság céljából egy szintén intelligens csinos leánnyal. Leveleket „Komoly szándék” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2233-2**
- Csinos íz.** özvegyt óhajtnak 8-9000 frt készpénzhozományával nővel összejárni. Hivatalnok vagyon a fővárosban 1500 frt jövedelemmel. Választ „T. J. 9” alatt kérek e laphoz intézni. **2250-2**
- Ismeretség** hiányán ez uton óhajtt házasság céljából megismerkedni egy 28 éves íz. vall. hivatalnok, csakis nővel ellátott komoly szándékú ajánlatok vételnek nyelgésbe. Leveleket „S 28” alatt a lap kiadóhivatalába küldendő. **2770-2**

ÁLLÁST KERES.

- Egy 23 évi** gyakorlati bíró és a gazdaság minden ágában járatos fiatal tetterős grófi uradalmi gazdatiszt, ki a német nyelvet is tökéletesen bírja, megfelelő gazdasági állást keres. Ezt közvetítőknek is illő jutalomba részesíti. Levélnél megkereséseket „Közvető gazda” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. **2795-3**
- Gargon lakással bíró** intelligens urak figyelmébe! Egy intelligens idős ur hölgy takarításért szobát keres, esetleg a főzést is elvállalja. Levelet „Tiszta otthon” cím alatt a kiadóba kér. **2240-3**
- Magyar** nemes családból származó intelligens, szorgalmas, szép írásmű fia ember, keres segédjegyzői állást. Szíves levélből megkereséseket kér e lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd” jelleg alatt. **2010-3**
- Házfelügyelő** állást keres gyermektelen házaspár, a férj műlakatos. Szíves megkeresést „Rendszeres” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2770-3**
- Északnémet** bonne, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik és fél év óta helyben van alkalmazva, mielőbbi helyezésre hasonló minőségben alkalmazást keres. Címre a kiadóhivatalban. **2336-3**
- Uri családból** származó fiatal özvegy, a háztartás minden ágában jártas, önállóan is képes vezetni, egy idősebb nővel hávezetőn állást keres. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. **2272-3**
- Kitűnő** nyelvismeretekkel bíró, a magyar-országi gazdasági akadémiát sikerrel végzett fiatal ember, magánitkari vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat „Bizalmi állás” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. **1408-3**
- Fiatallány,** ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végezte, a magyar és német nyelvet egy szóban, mint írásmű teljesen bírja, a gyors-és gépírásban kellő jártassággal bír, állást keres. Szíves megkeresést „R. J. 18.” jelleg alatt a kiadóba kér. **2978-3**

ÁLLÁST KAPHAT.

- Nevelőnök,** nyelvi és zenei ismeretekkel, sárgösen kerestének előkelő családok részére. Évi fizetés 400-600 frt. Német nevelőket, mindenféle nemzetiségű bonnekat lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **S. Szegheó Luitza asszony,** Budapest, VII., Andrássy-ut 28. **2653-4**

- Intelligens,** jó svédjári urak állandó és jól jövedelmű alkalmi munkát keresnek. Maazst találják Váci-körút 16., II. em. 52. Jelentkezési 9-11-ig. **6493-4**
- Egy igen praktikus** és nagy jövedelmet hajtó vállalkozás 500 forinttal kezdődik. Levélben ajánlatokat „Biztos jövő” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. **2793-4**
- Ösztályorszájatek** elárúsnitók, akik uspunkint olcsó és megbízható **üzemeltetési** akarnak, forduljanak a Pénzügyi Utmutató kiadóhivatalához. (VII., Dohány-utca 68.) **318-4**
- Egy 15 éves** ügyes fiú a technikai szakmához fizetéssel azonnal felvétetik. Címre a kiadóhivatalban. **2226-4**
- Biztosított** üzemet keres több segéd hivatalkót. Címre a kiadóhivatalban. **6487-4**
- Elárúsnitók** keresetük, ki biztosított nyújtani képes, egy vidéki nagyobb tözsede önálló vezetésére. Csak olyanok, kik a magyar és német nyelvet bírják s már huzamosabb idő óta ily üzletben működtek. Ajánlatokat „G. M. B. 71.” alatt a lap kiadóhivatalához nyújtják be. **381-4**

OKTATÁS.

- Gyakorlott okleveles gyermekkertész** órák adására elemi osztályokra is előkészít. Címre a kiadóhivatalban. **2403-5**
- Czimbalmozni!** Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általam feltalált legjobb és legkönnyebb **magyar rendszer** (methodus) szerint, házán és házon kívül, ugyaztán vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat ulján (posta fordulván). Címre a kiadóhivatalban. **2320-5**
- Fiatall** tisztviselő, ki a döntésmi órákban szabad, elvállal egy-két gimnázista tanulót oktatásra mérsékelt díjazás mellett. Címre a kiadóhivatalban. **2714-5**
- Okleveles** francia nő, ki már állami iskolában tanított, még néhány szabadórával rendelkezik. Szíves megkeresést „Alaposan” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. **2724-5**
- Kitűnő zongora-** tanító, ki még néhány szabad órával rendelkezik a t. közönség szíves figyelmébe ajánlja magát. Levelek „H. S.” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2933-5**
- Gyönyörű** fekvésű zugói villa nagyon szép kerttel azonnal szabadkésből eladó. Levelek „Arnyékos” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2972-7**

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

- Háztelek** Kossuthfalván, kétszobás lakással, 150 és 200 négyzetöb. önkénti parcellázásra, ára 2 frt 30 krajczár 4 frt, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szegednaposnál Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utca 13. **6449-7**
- Ujpesten egészen** újonnan épült ház, 1250 frt jövedelemmel, 14500 frttal eladó. 10 évig adómentes. Barktcher 8000 frt, 12% kamat törlesztéssel. Címre a kiadóhivatalban. **2601-7**
- Eladó bérház Ujpesten.** Élénk forgalmu helyen, mindkét világra megalkalmas külben, modern, csinos, újonnan épült, jól jövedelmű bérház előnyös feltételek mellett, esetleg részletfizetésre is eladó. Barktcher 6000 frt amortizáció s 4000 frt. II. helyen. Címre a kiadóhivatalban. **739-7**

ELADÁS.

- Hirdetmény.** Alulírott igazgatóság közhírre teszi, hogy 5000 fnt. hosszúságú pályából és 52 drb. oldalú 1885 köcsből álló mező vasútját szabadkésből eladóvá teszi. A pályá 4850 fnt. hosszban fevő palló talpra szerelt 5 mtr. hosszn sánparkból, továbbá 5 drb. 5 mtr. hosszn nyel-változó, mintegy 800 fnt. hosszu szabad sánparkból és a szükséges összesítő alkatrészekből áll. A köcs nyomtávolsága 60 cm., úrtartalmuk 1-70 m³, a sínek súlya 5 kgr. Ugy a sínek, mint a köcsök, teljesen jó karban vannak, a köcsök használata után kijavítottak. A megvételre vonatkozó ajánlatok alulírott igazgatósághoz I hó 16-ig beküldendő. Nagyszombat, 1898. március 5. **1-én. Feketeherósi ámentesítő-társulat igazgatósága.** **250-8**
- Butorok** alig használt, faragott háló, ebédő, ottomány, ingnóra, 8 drb. valódí borsóknál, egy varrogóp darabonként is igen jutányos árban eladotnak, Vörösmarty-utca 59. sz. I. 18. **6557-8**
- Gyönyörű bársony mantille,** bélelésű, vattázva, serpentine gyömszínor díszes, magassággal 30 frttal eladó. É felül még egyetlen egyszer sem volt használtva. Címre a kiadóhivatalban. **2903-8**
- Régi faiskola** teljes felszereltséssel mint eladó: **Díszesorok**, a legjavább fajokban, igen erősök 9 frt 100 darab. **Díszes** erők 20 frt 100 drb. alma- és körte-vadonczok, erős, 8 évesek 40 frt 100 drb. **Rözegek**, a legjavább fajokban 12 frt 100 drb. **Szárgagyűkekek** 80 kr. 100 drb. Címre a kiadóhivatalban. **2932-9**
- Sakatos és kerékpárjavító** műhely, teljesen felszerelve, jó forgalmu helyen, olcsó áron eladó. Címre a kiadóhivatalban. **2932-9**
- Valódí** Quadlingsburgi lakarmány-répmag, elsőrendű termelői, olmozva, 18 frttal 100 kg-éant helyben eladó. Címre a kiadóba. **2258-9**
- Edison** léle Fonográf valódí amerikai; óraszerkezettel még egészen új, 40 drb. viasz hengerekkel külföldi és amerikai művészek darabjaival olcsón eladó. Címre a kiadóhivatalban. **2932-9**
- Szatóciszület jó pálinkameréssel** a főváros egyik legelőkelőbb forgalmu helyén, családai kényelmén folytán azonnal **olcsón eladó.** Címre a kiadóhivatalban. **2934-8**
- Egy nyolcz lőerejű** gőcséplő garnitúra, Clayton és Shuttleworth gyártmány, három év óta használtan, jutányosan eladó, esetleg részletfizetésre. Ebből levelek „Cséplőgép” alatt küldendő e laphoz. **2842-8**
- Kávémérés,** jó forgalmu helyen, családi viszonyok miatt be rendezéssel együtt azonnal eladó. Címre a kiadóhivatalban. **817-8**
- Zongora,** rövid vasszerkezettel, csaknem új, jutányos áron eladó. VI. Deggel-utca 37. I. em. 18. **6579-8**
- Gőzmotor** hat lőerejű alig használt, egészen jókarban, azonnal eladó. Címre a kiadóhivatalban. **6489-8**
- Csukott hintó,** 3-4 ülőssel, alig használt előkelő gyártástól, esetleg egy ló is, helysűke miatt jutányosan eladó. Címre a kiadóhivatalban. **6991-8**

VÉTEL.

- Kávéházat** keresek megvételre, lehelőleg az Erzsébet-városban. Ajánlatokat kérek „Erzsébetvárosi kávéház” jelleg alatt a kiadóhivatalba. **2844-9**
- Jó karban** levő zongorát keresek megvételre. Ajánlatok „B. J.” jelleg alatt a kiadóhivatalban küldendő. **2792-9**
- Nagy könyvszekrényt** keresek megvételre. Ajánlatok a kiadóhivatalba kérek **Olcsó könyvszekrény** jelleg alatt. **2394-9**
- Házát** óhajtok venni a Krisztina-városban, földszintes kis házal, egy család részére. Ajánlatokat kérek árral „Földszintes ház” jelleg alatt a kiadóhivatalba. **2448-9**

- Nagy íróasztalt** keresek megvételre. Levelek a kiadóhivatalba küldendő. „Íróasztal” jelleg alatt. **2341-9**
- A Teréz- vagy Erzsébetvárosban** keresek egy bútorok, esetleg a cselekedés, esetleg a bútorok, a házát 18-20 szobával megvételre. Ajánlatot kérek „Könyvelés” címmel a lap kiadóhivatalába küldendő. **2931-9**
- Rákospalotán** egy nyaraló, szép kerttel, a városban közel a közeli kerékek megvételre. Ajánlatokat „Nyaraló” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2980-9**
- Pianinót** keresek megvételre. Ajánlatokat „Pianinó” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2931-9**

KIADÓ SZOBÁK.

- 25 frttal** teljes ellátást nyer egy fiatal ur külön bejáratos szobában az Erzsébet-körúton. Címre a kiadóhivatalban. **2942-10**
- Bélyvárosban** kiadó egy csinosan bútorozott szoba. Címre a kiadóhivatalban. **2942-10**
- Szépen** bútorozott udvari szoba intelligens családnál azonnal kiadó. Címre a kiadóhivatalban. **2943-10**
- Magyar színház** közelében egy 3 ablakos utcai szoba szép berendezéssel, külön bejárattal, 1600 szoba használatnál, havi 25 frttal kiadó, esetleg teljes ellátás is kapható. Címre a kiadóhivatalban. **2943-10**
- Intelligens** családnál elegánsan bútorozott külön bejáratos két ablakos utcai szoba fürdőszobával, szobával, konyhával, ugyanott egy udvari szoba is van. Címre a kiadóhivatalban. **2943-10**
- Kiadó** a Wesselényi-utcában egy külön bejáratos szép bútorozott szoba első emeleten. Címre a kiadóhivatalban. **2974-10**
- Egy szépen** bútorozott udvari szoba a Lipótvárosban egy vagy két ur részére kiadó. Címre a kiadóhivatalban. **2980-10**
- Sándor-utcában** kiadó szép utcai szoba intelligens fiatal embernek 18 frttal. Címre a kiadóhivatalban. **2979-10**
- Kiadó** egy kétablakos szépen bútorozott utcai szoba külön bejárattal. Címre a kiadóhivatalban. **2738-10**

LAKÁS KERESTETIK.

- 2 szobából** álló lakást keresek a József-városházán. Ajánlatokat az ár kitételével „N. N. 32” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2941-11**
- Május 1-ére** 6 szobából és minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel álló lakást keresek a Fencsek-városban. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Május 1” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2941-11**
- Lakást** keresek, az Üllői-ut közelében, mely álljon 4 szobából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből. Ajánlatokat kérek „4 szoba” cím alatt. **2400-11**
- Nyári lakást** keres egy család 2 kis gyerekekkel, nagy kertben 3-4 szoba és mellékhelyiségek Pesten, vagy Budán könnyen elérhető legyen 8-1000 frttal. Ajánlatot „Csendeslak” alatt a kiadóhivatalba. **6383-11**
- Péczele** keresek egy két szobából és konyhából álló lakást. Ajánlatokat az évi bé megjelölésével „Hivatalnok” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2960-11**

SZOBA KERESTETIK.

- Szépen bútorozott** udvari szobát keresek a József-városban. Ajánlatokat az ár megjelölésével „M. G.” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. **2942-12**
- Lakást** keresek teljes ellátással intelligens leveles családnál. Ajánlatokat kérek az ár kitételével „Barátság” címmel a kiadóhivatalba. **2944-12**
- Útcai szobát** szép berendezéssel lehetőleg fürdőszobával használatnál keresek a Nemzeti színház közelében. Ajánlatokat „Március 15” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. **2970-12**

KIADÓ LAKÁSOK.

- Kiadó** az Andrássy-uton, egy elegáns nagy uradalmi lakás, mely 6 szobából áll és a hozzátartozó mellékhelyiségekből. A lakás május 1-én lesz kiadó. Címre a kiadóhivatalban. **2920-13**

HITEL-PÉNZ.

- Amortizáció** kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, mindon előzetes költség nélkül, közvetlen a legrövidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorárium fejében. Telékkönyvi kivonat és kataszteri birtokviszoklás. Értekezhető d. u. 1-8-ig. Hol? mondja a kiadóhivatal. **850-14**

KÖNYVEK.

- Eladok** könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Címre a kiadóhivatalban. **1772-15**
- Jókai** összes műveit szeretném megvenni olcsó áron. Ajánlatokat a kiadóba kéreknek Jókai művel cím alatt. **2330-15**

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Kiadó** bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytözsede” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. **1690-17**
- Műhelynek** vagy raktárnak alkalmas pinco-bolthelyiséget kiadó a Váci vám közelében a Huba-utcában. Címre a kiadóhivatalban. **2852-17**
- Azonnal** kiadó a főváros egyik legelőkelőbb forgalmu helyén egy bolthelyiség. Címre a kiadóhivatalban. **2544-17**

KÜLÖNFÉLE.

- Egy ügyes** nőruha szabónő elfogad elegáns utcai ruhákat 8 frttal, esetleg házhoz 1 frt 50 krajczárért. Címre a kiadóba. **2330-18**
- A legjobb** magyar élezcslap az „Östökös”. Most sorra közli pompás karrikatúrákban a nevezetesebb írókat és művészeket. **2374-18**
- Ügyes** varró nő ajánlkozik házakhoz; elvállal otthoni munkát is szerény feltételek mellett. Címre a kiadóhivatalban. **2774-18**
- Egy igen nagy jövedelmet hajtó,** kedvelt gyümölcs termesztéshez tartal keresetűk olyan földirtokos, ki hajlandó az elterjedt előnyök ellenében földet becsúfálni rendelkezésre. Címre a kiadóhivatalban. **2936-18**
- Kerestetik egy** fodrásznő három fej jutányos áron való leszállásához. Címre a kiadóhivatalban. **2920-18**
- Igen ügyes** gyermekruha-varró nő szorgony díjazás mellett ajánlja magát házakhoz, elvállal házonkívüli munkát is. Megkeresést „Kitűnő szabás” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. **2374-18**
- Kitűnő** házi kosztól adok igen olcsón és kiadó szobában is van ugyanott. Címre a kiadóhivatalban. **1646-18**

MINDENFÉLE.

Látogatás egy exotikus főnöknél. Egy német újságot világszerte való kalandozásaiban Dél-Ausztráliának egy néptörzséhez is elkerült. Mint bátor és élelmes újságíró, igyekezett a főnök színe elé jutni, hogy őt szemtől-szembe lássa lakóhelyén, udvarában, szóval mindennapi környezetében. Az a körülmény, hogy annak a népnek sem szokásait, sem nyelvét, sem sajátosságait nem ismeri, még inkább biztatta a látogatásra. A rendezetlen utcákból álló, nagy kiterjedésű „székvárosban“ nem volt könnyű dolog a főnök „palotájára“ ráakadni és majdnem fél napig bandukolt a faházak és sátrak tömkelegében, míg egy megfeketedett koponyával és sokszínű szövettel feldiszitett nagy faházra akadt, amely előtt őt benszültött állott őrt s amelynek kötségkívül a főnök tanyájának kellett lenni.

— Ott állottam tehát — írja az újságíró — a főnök házának kapujánál. De hogyan jussak elébe? Ez nagy kérdés volt. Az örök nem valami barátságos ábrázolat néztek rám és a kezükben szorongatott dardakat, azt hiszem, minden pillanatban keszek lettek volna belém szúrni. Fő-ai járkáltam, hogy majd talán jut valami az eszembe. Egyszerre nagy tolongás támad a közelemben, aztán izgatott szóváltások hallatszanak, majd mélyszégyen nyugalmat és csönd áll be: a főnök jött valahonnét kíséretével. Mikor vagy tíz lépésnyire volt tőlem és láttam, hogy észrevettem, két kezemet törökösen a mellre tettem és földre borultam. A főnök megállt és vagy harmincz másodpercig nézett rám. Aztán odaküldött hozzám valakit a kíséretéből, az fölémelt és intett, hogy menjek a már befelé indult főnök után. Én, egy mulatságos epizód reményében, belső derűtséggel, de komoly külsővel követtem őt elfogadó termébe. A főnök leült egy alacsony, tollal töltött vánkora, kísérete pedig félkört formálva állott körülötte. Barátságosan intett, hogy üljek le. Roppant nagy zavarban voltam. Először, sohasem ültem még a földön olyan szituációban, mint a fejedelem, másodszer pedig oly szűk nadrág volt rajtam, hogy tiszta lehetetlenség volt azzal a földre leülni. A fejedelem észrevette zavaromat és egy fatöknőt hozatott be, hogy arra üljek. Mikor helyet foglaltam, a főnök barátságosan mosolyogva diskurálni kezdett. Én persze egy szót sem értettem abból, amit mondott s egy ideig nagyon röstelkedve néztem rá. Azután eszembe jutott: miért gondolja ő, hogy csak én vagyok számár? Én majd németül szólok hozzá, hadd lássa, hogy ő is az! Vagy negyedóráig beszélgettünk így, anélkül, hogy egymás szavát értettük volna. Egyszerre, mintha elvágták volna beszéde fonálát, elhallgatott. Egy szolgaféle fekete kávéhoz hasonló folyadékot hozott be valóságos porcellán-csészékben. Egy csészével a főnöknek adott, egygyel nekem. A csészét az ölnömbé tettem, míg kibűlt az ital; mikor aztán már inni akartunk, a fejedelem intett, hogy hagyjanak hennünket magunkra. Ivásközben egy szót sem váltottunk. Ezt a pauzát fölhasználtam arra, hogy kicsit szétnézzek a szobában s hogy a helyzeten gondolkozzam. A falakon köröskörül vadbőrök, szőnyegek, fadaragványok lógtak; aztán dardok, pajzsok, egyéb harci szerzők és jelvények. A földet mindenütt sokszínű szőnyegek borították s e szőnyegeknek kellő közepén volt az a vánkora, amelyen a főnök ült. A tisztelt ur magas termetű, cigányszínű, elég jókedvű ember volt, de arcára mintha rá lett volna írva, hogy milyen nagy az ő hatalma. Különösnek tartottam helyzetemet, hogy én, tetőtől-talpig berlini világfi, most az isten háta mögött egy kis néptörzsnek a főnökével, uralkodójával, fekete-kávézók bizalmas kettősében. Azt azonban nem mondhatnám, hogy nem éreztem volna magamat jól. A főnök kávé után pipára gyujtott, engem azonban nem kínált meg, pedig majd elépedtem a vágtyól, hogy én is dobányozhassak. De nem tartott sokáig epekedésem. Az ilyen civilizálatlan embernek fogalma sincs az etiketteről, gondoltam, hát miért ne gyujthatnék rá a saját szivaromra legalább? Kivettem belső zsebemből egy finom szivart, azután mosolyogva és hajlongva kérdeztem tőle, hogy megen-gedi-e, hogy rágyujtsak? Ő nyilván azt hitte,

hogy megkínálom vele, mert kivette a kezemből és szintén mosolyogva és hajlongva eltette, miután alaposan megvizsgálta volna. Aztán kopogott a csészével, mire az előbbi szolga bejött és még két csésze kávé hozott a főnöknek. Mikor ezeket is megitta, — közben csöndesen pipálgatván — akkor megint hoztak, valahányszor elfogyott. Tizenöt csésze fekete kávé ivott meg egy rövid óra alatt! A tizenötödiknél már majd megfulladt. A szolgák bejöttek, ütötték a hátát, nyomkodták a gyomrát, mindaddig, míg a sok fekete kávé orrán-száján ki nem jött. Akkor sok, sok vizet öntöttek beleje, aztán egy hordozható ágyra tették és elvitték. Az anyugodtság és gyakorlottság, amellyel ezt végezték, azt sejtette velem, hogy az ilyen jelenet mindennapos a főnöknél. Buesu nélkül hagytam el a hatalmas főnök rezidenciáját, a katonák nagy üdvözléseitől kísérve, ezt az esetet pedig, mint uti élményeim legkülönösebbjét, uti naplómba jegyeztem.

Visszaemlékezések. Ernest Blum, az ösmert francia bohózatíró a forradalom ötvenéves fordulójának alkalmából nagyon érdekes visszaemlékezéseket közöl francia lapok hasábjain. Ezekből a visszaemlékezésekből, érdekesek voltunk miatt, jónak látunk néhányat közölni.

A forradalom kitörésekor, 1848-ban — írja Blum — 12 esztendősi fiú voltam. A háborús állapotok, — nem restellem megvallani, — végtelenül tetszettek nekem; először azért, mert az utcán is lövöldöztek, másodszer pedig azért, mert mindenki tegezte a többieket. Olyan jól esett nekem, ha néhány soust kicsikarhattam otthon és bemehettem egy, reakzionárius voltárról híres kereskedőhöz és mellemel büszkén verdesve mondhattam:

— Polgártárs, adj tíz sousért fekete cukrot, ha akarsz.

A kereskedő azonban, a konok royalista, nem reflektált a tegezésre és a kért cukor átadásakor azt mondta:

— Tessék, uram, a cukor. Szolgálhatok még egyébbel is?

A színházakban sok royalista és republikánus tüntetés ment végbe akkortájt. Egy ízben, fölvonás közben, almásrétest vettem. Épen valami reakzionárius darabot adtak és nagyon tüntettek ellene. Az ellentüntetők közt én is ott voltam. Az első fölvonás után odajön hozzám egy ur és azt kérdi tőlem:

— Te fűtyöltél olyan borzasztóan?

Azzal, feleletre sem várva, kivette kezemből a rétest és elmázolta az arczomon. Ezt a rétest holtomig sem fogom elfelejteni.

Egy másik eset 1870-ben történt velem. Akkor én a forradalmi barrikád-bizottság tagja voltam. Elnökünk Rochefort, alelnökünk Floquet volt. Louis Urbachhal és Raspailal együtt ültünk akkor a hivatalnok-miniszteriumban és az volt a teendőnk, hogy azokat a jelentkezőket fogadjuk, akiknek valami eszméjük volt az ellenség elűzésére. Tovább, hogy revolverrel lássuk el azokat a polgárokat, akik Páris utcáinak rendbentartására vállalkoztak. Egy napon beállt egy fiatal ember és revolvért kér.

— Milyen jogcímen? kérdeztem tőle, mire az ifju büszkén vette meg a mellét, amelyen egy, az 1830-iki júliusi forradalomból való kintüntetés csüggött.

— Hány éves ön? — kérdeztem tőle.

— Harmincz éves vagyok, felelte a fiatal ember.

— Különös. Ma 1870-ben vagyunk és ön 1840-ben született. Hogy lehet hát, hogy már 1830-ban, tíz évvel a születése előtt, ilyen nagy kintüntetéshez jutott?

— Polgártárs, felelt a fiatal ember, ezt nem én kaptam, hanem az atyám és én átvettém az ő örökét. Ő nagyon élénken vett részt a júliusi forradalomban és halála után rám hagyta a kintüntetést a vele járó kötelességekkel együtt.

Ez az érvelés hatott reám és kiadtam neki a kért revolvért... Miért is ne? — teszi hozzá Blum — hiszen nem az én pénzembe került!

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (16)

Roppant elfoglaltsággal járt a két üzlet. Éjjel-nappal be voltak fogva feleség és férj. Pláne mind a két üzlet belenyulik az éjszakába. A polgári munka embereinek igazán örömtelen az élet. Dolgoznak, egyre dolgoznak és ha a strapától kimerülten leteszik késő éjjel fejüket a párnára, még almodni sem önkök rá. Nekik sietve kell aludniok, mert megint mindjárt virrad. Az üzlet nagy zsarnok, az felrúg-czigálja az embert legédesebb álmából: „Kelj fel, dolgozni!”

Ez óriási tevékenységben és szorgalomban, melylyel kölcsönösen támogatta egymást a házaspár, minden szaporodott, csak maga a család nem. Néhány év alatt vagy háromszáz-ezer forintot szereztek s ekkor így szólt Rózer János:

— Hallod-e, Kriska? Voltaképen miért törjük mi magunkat tovább is? Ha a patikát meg a vendéglőt eladom, vagyonunk innen-onnan egy félmillióra rug. Annak az ötperczentes kamatja huszonötezer forint. Éppen több, mint kellene. Mert én, fiam, három rostélyosnál nem tudok vacsorára megenni többet. Hát te ugyan tudsz-e?

— Nem tudok, felelte Kriska.

— Ennyit pedig ehetünk az eddigi vagyonunkból is; vonuljunk vissza az üzlettől a nyugodt polgári életbe. Nekem több pénz nem kell. A gondviselés nem adott gyereket, a pénzéből nem kérünk. Igazam van-e, Kriska?

Kriska igent bólintott s Rózerék eladván vendéglőjüket és gyógyszerárúkat, megérdemelt nyugalomba vonultak. Mert ez az igazi polgári vonás. A zsidónak semenynyi pénz se elég, még Rothschild is mindig játszik. Az arisztokratának semenynyi föld, még a királyok is új földterületekre vágnak, hanem a polgár, az megelégszik a jóléttel és a Herkó páternek se mozdul a jólétnél tovább.

Azonban mi nem történt? A gondviselés, úgy látszik, komolyan vette és megaprehendálta a Rózerék szemrehányását s ilyenformán szólhatott magában:

„Óhó! Hogy nektek nem kell pénz, mert gyereketek nincs? Hát jól van. Adok egy csomó gyereket!”

A tunya, dologtalan élet kényelmei közt egyszerre csak szülni kezdte Krisztina asszony a kicsiny Rózeréket. Első évben a Pali született, aki jelenleg önkéntes a dragonyosoknál. A második évben ikreket szült Rózeré, a harmadikban szintén ikreket.

— Semmi az, mondogatta Rózer ur, mégis mindegyiknek lesz még százezer forintja.

De mikor aztán a negyedik esztendőben harmasakat hozott napvilágra a derék asszonyság, erre mégis megriadt Rózer ur:

— No, no! Mi akar ez lenni?

A rokonok, szomszédok és az eddigi gyerekek számtalan keresztapái és mamái gunyolódni kezdtek. Mégis csak szörnyőség, hogy valakinek a felesége kabus szerint szülje az örökösöket.

Valóban csudálatos volt ez a nagy szaporaság a meddő esztendők után. Ki látott már ilyen örült gölygát! Ötödszörre egy szép kis leánykát hozott. Ez a Nina volt, aki most a sacre-coeurőknél van, de a szombati dínerekre haza eresztik.

Kilencz gyerek volt már s mind virgoncz, eleven, mint a halcsik, egyik csinosabb, mint

a másik, Rózer ur elkezdett kalkulust csinálni:

— Ötven ezer forint se jut egyre, mert elfogy a nevelésükre valamelyest a tőke is. Koldusok lesznek a gyermekeim!

Ezt a gondolatot nem bírta meg az ő puha polgári szíve és imígy szót egy napon a feleségéhez:

— Hallod-e, jó Kriska? A vagyon nem elég többé annyiunk számára. A biblia utolsó lapja tele van írva gyermekneveléssel. Ami ezután következik, az már csak a margóra juthat. Azt mondom én, Kriska, hogy újra üzlethez kell látunk.

Krisztina, aki most is áldott állapotban volt, csendes mosolygással egyezett bele az új tervekbe. Rózer ur egy parkett-koczkagyárba fektette a tőkéjét Szlavóniában és ezzel megint figyelmessé tette a gondviselést, mely ilyenformán okoskodhatott magában:

„Ördögös Rózerék! Először pénzt adtam nekik bőven, akkor gyerekek kellettek, azután adtam nekik bőven gyerekeket, most megint pénz kellene. Hát jól van, visszasedem a gyermekeket és adok nekik még több pénzt.”

A gyár káprázatos haszonnal dolgozott, az ezresek örült szaporaságban kölyköztek, mint az egerek, de míg a vagyon nőtt, nőtt, addig a Rózer-gyerekek elkezdtek egyre fogyni. A difteritisz, a skarlát jöttek-mentek egymás után, a piros czédula le se ment az ajtóról. Őt esztendő lefolyása után nem maradt életben kettőnél több: a Pali urfi, meg a kis szösze, boglyos Nina.

Oh, azok a piczi koporsók, amint kimentek sorba a kék-fehérvéges hintón messze, messze, meghökkenítették Rózer urat.

— Isten büntetése rajtam a kapzsiságomért. Nem kell több pénz, nem, nem, nem. Így is egy-egy félmillió jut már mindegyik gyermekemnek.

Megint visszavonult az üzlettől, végleg eladva a koczkagyárat két hollandus vállalkozónak.

Annyi pénzük volt így is, hogy nem tudtak vele mit csinálni. A polgári költségek akármilyen bő is, megmarad igénytelenek. Evés-ivásból áll, délután kalabriásparthie a kovácsi körben, este egy kis sörözés a József-téri „Virágbokor”-nál, karácsonykor kriszkindli a gyerekeknek, húsvétkor új selyemruha Krisztinának, pünkösdkor kirándulás a Sváb-hegyre. Ez az egész. Mi egyéb rendkívüli vágya és következtetéskép kiadása lehetne még egy békességes értesű polgárnak, aki fáradságos munkával szerezte azt, amije van?

Így éledgett a Rózer-család hosszú évekig teljes homályban — egy akkora világító lámpával, aminő egy kerek millió. Megvásárolván a zöldfa-utcai házat és egy telket a nádor-utczában, melyre csinos palotát építtetett Rózer ur; többi pénzüket betették az első hazaiba és egyéb takarékokba s a kamatokból kivettek annyit, amennyi szükségletük volt, a többit a tőkéhez csatolva. A milliommosság nem nehéz mesterség. Az ur roppant nehéz arany óraláncot viselt nyakában, az asszonyosság gyémántfüggöket a fülén. Az urnak három pénz-tárczája volt a zsebében, az egyik a nagybankokra, a másik a kishankokra, a harmadik az aprópénzre; az asszonyosság pedig abban üzött nagy luxust, hogy tartott egy fehér pineskutyát, kék selyempántlikával a nyakan. Rózer azonféül burnótszelenczét is hordott magával s minden nyári vasárnap elvitte feleségét a Margitszigetre uzsonnálni, ahol rántottésirkevel laktak jól.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (44)

Nalhanov erősen, jelentősen szoritotta meg az odanyujtott kezét. Szergejevna Nagyezsda könnyedén elpirult, aztán elfordult.

— Egy hiszem, amott van az ön kalapja — mondá, oda mutatva tekintetével az erkély könyöklőjére.

— Látom! Köszönöm.

Nalhanov elbucsuzott Sztepanics Pétertől és Vjérától, fogta a kalapját, pálezáját s lement a kertbe.

— Milyen illat! — mondá egy virágágy mellett elhaladva — kegyed olyan virág-barát, Szergejevna Nagyezsda?

— Én is . . . a többiek is! — felelt Rynyájevné.

— Öszintén irigylem önöket, hogy élvezhetik a nyári este minden gyönyörűségét, én pedig megyek port nyelni! A viszontlátásig.

S kiment az utcára.

— Miért vagy te olyan különös, Vjéra? — kérdezte Rynyájevné.

— Én? Semmi különöst nem találok magamon.

— Mintha fel volnál izgatva. Igazán, Sztepanics Péter, te nem veszed ezt észre?

— Határozottan nem látok semmi különöst rajta — felelt az.

— Furesa . . . Nekem meg úgy tetszett . . .

— Ha tudni akarod, hát igaz! — felelt Vjéra s arczát elfutotta a pirosság — kissé izgatott vagyok . . . S ki kell jelentenem, hogy nem jól folytak a dolgok.

— Mi? Mi az? — nyugtalanodott a nővére.

— Miért nem mondtad te azt meg nekem, hogy Olga férjhez megy?

— Annak nagyon egyszerű oka van: először is azért, mert magam is csak nem régen tudtam meg, azután —

— Nos, azután?

— Mama és Olga is kértek, hogy ne beszéljek róla. Te kitől tudtad meg?

— Az mindegy, akárkitől. Ez mellékes. Hát mama miért akarja, hogy ne beszélj róla?

— Tudom is én! Valószínűleg azért, hogy téged meglepjen velem.

— Nágya, ez ostobaság! Miért mondasz te nekem ilyeneket? S még nevensz hozzá. Te nagyon jól tudod az igazi okot s ha te nem akarod megmondani, hát megmondom én. Mama is, Olga is szégyenlik ezt a házasságot, ez az igazi ok.

— Szégyeljük? Nem értelek.

— Ne tettesd magad, Nágya! Te mindent tudsz, én is. Az a házasság ki van erőszakolva. Bargyint kényszerítik a házasságra! Pfúj, mily csunyaság!

— Nos, ha úgy volna is? Miért volna az csunyaság? Nem értem.

— Nem érted? Ismered a részleteket? Tudod-e azt, hogy a mama elment valami nagybácsihoz, elmondta ott az Olga egész történetét s a nagybácsi ráparancsolta öcsésére a házasságot?

— No, jól van; hát aztán? Hálstennek! Olga szégyene el lesz takarva. Bocssás meg, Vjéra, én téged nem értelek. Mintha két különböző nyelven beszélnének.

— Eltakarja a szégyenét! — gondolta magában Vjéra, eltűnődve. — Ah, Nágya, Nágya! Hát azt hiszed, hogy a szégyent valaha és valamivel el lehet takarni? Férjhez menni olyanhoz, akit nem szeret s aki őt nem szereti, férjhez menni kényszerűségből olyan emberhez, akire a házasságot ráerőszakolják, hiszen ez rosszabb minden szégyennél, ez olyan, mintha valakit élve eltemetnének.

— No, Vjéra, gondolj felőlem, amit akarsz, de én nem tudok neked igazat adni, mert te szörnyű naivságokat mondasz. Hahaha! Kitalálád: élve eltemetve! Légy nyugodt, Majd meglátod, hogyan fognak élni.

— Nágya! nem tréfálsz te? Komolyan beszélsz? — kérde csöndesen Vjéra, felemelve nővérére nagy, fényes szeméit.

— Ő? — szólt közbe váratlanul Sztepanics Péter — oh, ő egész komolyan beszél.

Aztán felkelt s megkorlívta azt a széket, amelyen Vjéra ült, bement a szobába.

— Látod, ő felelt helyettem — szólt Nagyezsda nevetve — s ha tudni akarod, hogy miért titkoltuk el előtted a dolgot, hát tudd meg, hogy a mama kívánságára. Ő ismeri a te természetedet, tudja, hogy te rögtön indulatoskodol, ellenkezel —

— S még elrontom a dolgot? — vágott közbe Vjéra.

— No, azt nem. A dolog, tudniillik Olga férjhezmenetele, most már abban az állapotban van, hogy itt te már semmit sem tehetsz; mama csak általában nem akart téged idő előtt felingerelni, ki akar kerülni minden jelenetet.

— Jó. Mikor lesz a menyegző? Nem tudod?

— Azt hiszem, a jövő héten.

— S hol van Olga?

— Ott van, ahol eddig volt.

— Istenem, mily csunyaság, mily vérlezítő mindez — suttogott Vjéra, összekulcsolva kezeit.

Nyugodj meg, Vjéra — mondá nővére, szépen összerakva az asztalkendőket. — Akasznya! Jer, vidd el a szamovárt! Nincs abban semmi vérlezítő! A czukortartót tedd be a kredenczbe. Nem mindenki, oh, nem mindenki megy szerelemből férjhez — tette hozzá halkán — „Olganak pedig bármi módon rendbe kellett jönnie. Tudod, hogy ő érdekes állapotban is van. Nehéz helyzet s én ismételem, hálstennek, hogy így fordult a dolog.”

— De hiszen Bargyint nem szereti őt! Zsarnokoskodni fog fölötte.

— Ki felett? Olga felett? Ugyan hadd el. Nem olyan ám Olga.

— Egész életök tönkre lesz téve.

Ej, Vjéra, Vjéra! Nézz körül figyelmesebben: kinek az élete nincs tönkre téve? Kinek nincs oka panaszra? De mit tegyünk!

S mintha ez a kérdés részint őt is érdekelné, Szergejevna Nagyezsda felsóhajtott, lassan felkelt a székeről s bement az erkélyről.

Tizenkét óra volt. Vjéra nem tudott elaludni. Felvett egy nagy kendőt, kiment a kertbe s leült egy szögletbe a löczára. A lég meleg volt. A virágágyak felől erős illat szállt fel. A fák mozdulatlanul álltak. Itt-ott a nyaralókban világosság látszott. A kerítésen kívül időközönként sétáló nyaralók mentek el. Valahol messze hamonika hangjai hallatszottak.

Vjéra busult, Olgára gondolt, elképzelve Olgát és magát mint gyerekeket, játékaikat. Elmult az ártatlan gyerekkor. S mentől jobban nőtt Olga, annál inkább eltávolodott nővéreitől; barátnékat szerzett magának, akikkel egész napokat töltött s Vjérát fel sem vette. S mégis sajnálja őt, sőt még az ismeretlen Bargyint is sajnálja. Irt is már Olgának, de felelet nem jött s ő most kételkedik abban, hogy Olga megkapta a levelet.

A terrazon feltűnt Sztepanics Péter alakja az ő rendes dolgozó ruhájában, vagyis viseltes nyári kabátjában és papucsban.

— Vjérácska, te vagy? — szólalt meg.

— Én.

— Mit csinálsz te itt? Ábrándozol? Mi?

— Nem biz én. Csak nem tudok elaludni.

— Én pedig ellenkezőleg nagyon álmos vagyok. Csak azért jöttem ki a szabad levegőre, hogy egy kissé felfrissüljek. Szeretném még ez éjjel elvégezni a dolgomat. Holnap aztán nem megyek be a hivatalba s egész nap szabad kozák leszek.

Odament a fához, amely alatt Vjéra ült s ő is letelepedett ahhoz.

— Nos, min tűnődik az én kis gondos tubiczám? — kérde Sztepanics Péter, gyöngéden mosolyogva. — Még mindig nem tudsz megnyugodni az Olga házasságán? No, az bizonyos, hogy ezt ugyan megsínálták.

— Sztepanics Péter, ön tudott a dologról, hát miért nem beszélte le a mamát? — kérdezte Vjéra.

Rynyájev csendesen törülgette az orrcsüptető papaszemét.

— Nézd csak kedves galambocskám, azt nem lehet mondani, hogy a mama engemet valami nagyon kegyelne.

(Folytatás következik.)

színházak.

Budapest, szombat, 1898. márczius 5-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 52. Havi bérlet 4.

Honthy háza.

Színma 3 felvonásban. Írta: Herceg Ferencz.

Személyek:

- Honthy Nemere Pál, Sandor, Éa, Sas Miklós báró, Elelka, neje, Margit, leányuk, Honthy Ida, Sas Irán báró, Udvari pap, Gyöcs, kapus, Hajdu

Kezdeté 7 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 40. Havi bérlet 4.

Bohéme.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Murger nyomán) írta és zenéjét szerzezte Leoncavallo Ruggiero. Fordította Radó Antal.

Személyek:

- Marcel, Rudolf, Schaunard, Colkae, Barbeuche, A kis gróf, Célestine, Musette, Mimi, Eulalia néni, Hivatlanok, Fűszerkereskedő

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha L. asszony mint vendég.

A gyimesi vad- virág.

Pályadíjat nyert népszínmű 3 felvonásban. Írta: Géczy István.

Személyek:

- Balánka János, Orzse a felesége, Inre, Mária, Özv. Fábrián Julia, Gyurka, Rab-Prezmer Péter, Magdolna, Pébános, Torpe Csura, Csarane, Marci, Blgyó, Csörgő István, A völgyény

Kezdeté 7 óraker.

Színházi műsorok a 20. oldalon.

Pénz nélkül építetek Budapesten

bérházakat telektulajdonosoknak.

Felvilágosítást szolgál úgy szóbelileg, mint levélileg

Reich József,

Budapest, Csokonai-utca 10/a. szám,

kávéház- és szálloda-tulajdonos.

VERESCSAGIN kiállítás. A városlegelő új mű-csarnokban. L. NAPOLEON Gőszerszékész 112-ben. 1898. feb. 28-ig - márc. 2-ig. Nyitva van az egész nap 10 óráig.

Karikás vendéglője. Kerepesi-ut 36. (A népszínházzal szemben). Minden nap hangverseny. Blcskey Ferkó Ferencz hírneves zenekara. Színház után friss és kőss étel.

Hangverseny és bál

a fővárosi hírlapkiadói hivatali tisztviselők segítő-egyesülete javára

vasárnap, 1898. márczius 6-án

a Royal nagyszálló dísztermében (Erzsébet-körút 45.)

A hangverseny műsora:

- I. Rubinstein, Trio (B-dur). Előadják: Sebes Vilma zongorán, Szigeti Dezső hegedűn, Horváth Irma gordonkán. II. Broulik Ferencz, Leoncavallo Giulian nagy áriája az I Medeciből. III. A fuzóitus muzikus, magánjelenet, előadja Gabányi Árpád, a nemzeti színház művésze. IV. A fehér szegfű, operett jelenet, szövegét ez alkalomra írta Rákosi Jenő, zenéjét Kern Aurél. Személyek: Lilla - Bilkey Irén k. a., Lili - Felhő Rózi k. a. V. Beáthy Zsiga, 1. Madárka, ha elszáll, Massé Pál Virginiájából; 2. Rajta kurucz! régi kurucz nóta. VI. Thomán István, 1. Liszt, orosz dalok; 2. Moszkovszky Tarantella. VII. Komáromy Mariska asszony, 1. Ave Maria, Verdi Ottelójából; 2. Gavotte, Messager, a Michulányok; 3. Keringő, a Toll király.

Az előadás kezdete pontban fél 9 óraker.

A hangverseny után tánc.

Személyre szóló jegy 2 frt. Családra szóló jegy 5 frt. Este a pénztárnál személyjegy 2 frt 50 kr., családijegy 6 frt. Jegyek kaphatók minden hírlapkiadói hivatalban és este a pénztárnál.

AGATOL fog-paszta szappan nélkül. Legújabb fejleményhatatlan fogtisztító szer. Szab. zárral ellátott köcsőgben. Mindenütt kapható. Société de produits hygiéniques. STAPLER & Co., Bécs, XVIII., Gentsgasse 27. Raktár: Dr. Egger Leó és Egger I. gyógytérában a „Nádor”-hoz, Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot. A modern vegyészeti hatalmas haladása és az ebből származó számtalan közméletű készítmények sem voltak képesek a 20 éven át bevált után ön forgalomba. Ezen folyadék hatására, hogy a bőr felületén lebegjen és az által az alsó tisztított bőr felületén az édesgömbön jön napvilágra, megzúrtat mindenemű kitést, szepit, vére foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a himlőhelyeket lassan-kin teljesen elosztja és az arcbőrnek ád és egészséges színt kölcsönöz.

Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot. elnyomni, a legjobb bizonyíték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyújtott széplőszerekről van szó. Ezen nyirfa-balzsam egy százéves 80 évi gyakorlati vagy eljárás alapján preparálták és csak az után ön forgalomba. Ezen folyadék hatására, hogy a bőr felületén lebegjen és az által az alsó tisztított bőr felületén az édesgömbön jön napvilágra, megzúrtat mindenemű kitést, szepit, vére foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a himlőhelyeket lassan-kin teljesen elosztja és az arcbőrnek ád és egészséges színt kölcsönöz.

A tavaszi és nyári idősakra való tekintettel áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áram oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. a New-York palatával szemben.

Parfumerie Royale Erzsébet-körút 54. „Pate Ninon” Szépség-kenőcs biztos eredménnyel, Egy tégely 1 frt használati utasítással együtt; hozzá „Ninon” víz üvegenként 50 kr, és 1 frt. Ugyanitt Manicure (kézapolás) és amerikai arcfürdők. Megnyitás február 1-től kezdve.

VÉRVÖRÖS faj-narancs. Eredeti ladákban 180-200 db legfinomabb vérvörös 5.80. Messinal válogatott nagy 1 láda 3.50-4 frt drbja helyben 2 1/2, 3 és 4 lád. 5 k. postakoszorúkban: Vörösvirág fajnarancs 1.70, Vörösvirág közönséges 1.96, Messinal fajnarancs 1.36, Jafa óriási narancs 1.44, Citrom, szép tartós 1.12, Cardoi olasz 5-6 róza 1.45, Tirői hérsalma 2.38, Groszhal 1 h. 78 ár 1.88, Frágis szalma 1 ko. 1.10, Feszegbőr 1 nagy üveg 1.50, Szalámí legfin. kilója 1.60, Szardínia dob. 16, 22, 30 és 40, Datolya kilója 50 és 1.40, Citrus gyümölcs kilója 1.80, Malaga asztó ko. 1 frt és 1.80, Francia héjas Mandula kja 1.85, Feltöltött Magyaró kilója 1.80, Szalon bonbon 1.20 és 1.00, Angol teakenyér vegyesen 1.50, Tokai aszúbor 1.50-1.60, Jam, rum n. üveg 1 fttól 2.80, Brazília rum 90 król 1.20. Valamint mindenemű bel- és külföldi csemegék, csomagok és likőrök nagy választékban, ingyen csomagolás mellett gyorsan és pontosan szállít.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemű bajokat. Szépségi hibákat: szepit, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok, hajkórpa, hajhullás, sebek; szakszerű tanácsokkal szolgál az arcz és kézpolásra. Felitendő eredménnyel gyógyítja a tilkos betegségek nev alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit. Rendel: d. e. 8-12, d. u. 3-5, este 7-8 óráig. Levelékre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszeréről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkréció.

Sanitas-szikkviz az egyedüli, mely sterilizálva bakteriummentesen kerül forgalomba. Sanitas paradicsom-kivonat francia rendszer szerint konzerválva. Sanitas-mustár Kapható minden jobb élelmiszerboltban és a gyártótelepen Giszella-ut 51.

Fernolend-t-czipómáz egész feketé fányt ád és meg tartja a bőr epéjét. Fernolend-fény-kréme világos cipőnek szép fény ád és épen tartja a bőrt. Fernolend-Nigrinjé, szabad, finom fényt ád és még nedves időn sem vesztí a színt, nem piszkítja a ruhát, a bőr puhává, vizálhatatlanná és elpusztíthatatlanná tesz. 1 nagy-czim-köcsög 10 kr. Fernolend-Wixinje, szabadalmazott folyékony pom-pás fénymáz, mely kefével nélkül sült-feketé, lakkszerűfényt ád. Üvegen 10 és 25 kr-ért. Wixint világos cipőnek is készíttetnek. Fernolend Wandolja szabad- elsöranгу talpvédő-szer. Impregnált talpak három annyi ideig tartanak, mint mások és nem vesznek föl nedvességet. Legjobb védelem hideg és nedves lábak ellgn 1 üveg 25 kr. Kapható a hasonló szakmájú üzletben, valamint a gyári raktárban: Wien, Schulerstrasse 21. Cs. kir. szab. vegyi gyár, alapítottatt 1832-ben.

GUMMI Külölegességék, valódiak jóállítás mellett. Buzla eredeti dobozban, tucztaja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tucztaja 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (róvid), fehér színű, tucztaja 3 és 4 frt, narancssáín 5 és 6 frt. Viktória, tucztaja 3, 6 és 8 forint. Halhólyag (hossz) tucztaja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tucztaja 4 és 6 frt. Pely Porus Hossz drbja 2 frt. Pely Porus Messingur darabja 2 frt 50 kr. Pártai öv-spongya tucztaja 4 és 6 frt. Nőknek legújabb DIANAÓV Tenfal-féle 3-8 forintig. Pollitzer Mór és fia es. és kir. kőtszerészek Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 10. szám kapható útkártárak mellett.

Női divat,
Női divat-pipere,
Női fehérnemű,
Női divat-keztü,
Női divat-fátyol,
Női divat-harisnya,
Női ruha-kellékek.

(Szabónők előnyben részesülnek).

valamint

minden háztartási cikket
ajánl

LUSTIG EDE,
Kerepesi-ut 2.

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger biztos hatású**

Mellpasztillái

veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor”-gyógyszerár Budapest, Váci-körút 17.

Diszkrét betegségek ellen.

Fáratlan sikerű gyógyhatással folytán legmeglehetőbben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körút 44. I. em.

Az ideg- s nemi betegségek elnevezése alatt rejő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok, ifjúkori könnyelműség folytán fellépett bármily nagyfokú **gyengeségi állapotoknál** az általam alkalmazott **Kataphorose** gyógy mód **összes gyógymódot hasonlíthatatlanul s messze felülmúlja,** a mennyiben gyógyszerként menten **nehány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosít.**

Intézetem a modern higiénia és orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint nagy szabású gyógytermekkel van berendezve. **Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Külön váratlanok. Külön b... Ámenet. Rendelés naponta d. e. 9-1-ig. d. v. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszoltatik.

Gummis
és hathólyag elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és legfőbbként ártalmatlan övszer az ideg- és hólyagok számára. Ár mindenkor eredeti csomagolásban 80 krtól 8 frt. Diszkrét szállítás.

Dr. G. J. ...
cs. és kir. ud. orvos és orvosi tanácsos, Budapest, Koronahéreg-utca 17.
Arjeny-zókat bérmentve. Csak borítékban. 1051

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vég Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Vasárnap d. u.	Elektra	—	—	Coullisset ur	Ezer év	A kikapós patikárius
Este	Folt, amely tisztít	—	A próféta	A nőszabó	Talmi hercegnő	A Mielu-lányok

Kávé

olvámolva és bérmentve.

- 4 1/2 k. Portoricó-kávét . 5.80
- 4 1/2 k. Cuba-kávét . 6.20
- 4 1/2 k. Mocca-kávét . 6.50
- 4 1/2 k. Jáva-kávét . 6.50
- 3 1/2 k. Gyöngy-kávét . 6.80

Belák Stefano
Finna, Mlakka 113.

Szíves figyelemztetésül

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy horája mindig a **„VOLTA-KERESZTET”,** mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szer. A következő betegségek ellen: Köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkor, asztma, bénulás, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorhajók, influenza, köhögés, sükettség, frizugás, fáj- és fogfájás stb. stb. Az életérő önkénytelen elvezetése, tehetetlenség és elgyengülés a „Volta-kereszt” folytonos viselése által gyógyíthatók.

Fiolgyek és leányok

a kritikus időkben csak a Volta-Keresztet hordják, mert az egyszerűen, mindenkor csillapítja a fájdalmat, villanóáramát megóvja, kellenetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Számtalan köszönő és elismerő levél áll rendelkezésre. 352

1 drb ára 1 frt 80 kr.

2 frt beküldésével (bélyegeken is) bérmentve. Utánvét mellett 20 krtól 15bb. Valódi minőségben csak

REIF MIKSA

Hygiénikus központi raktárban Budapest,

Erzsébet-körút 6. I. em. ajtó 10.

A Magyar

Aszfalt-összanyag

Budapest, Andrássy-ut 30. sz. elvállalja jótállás mellett, legolcsóbban 587

Aszfalt-burkolatok

teketés és nedves lakások, pincék stb. gyökere szárazza tétel.

TELEFON.

„1848 márczius 15—1898”

A szabadságharcz 50 éves

évforduló ünnepére

ajánlom zászlógyártmányomat a fenti felirattal, ruddal, aranyozott lándzsával, rojt- és bojttal és díjmentes csomagolással az alanti árak mellett:

150 cm. hosszú zászló 1 frt — 250 cm. hosszú zászló 2 frt —
200 „ „ „ 50 300 „ „ „ 2 „ 50

Levelek vagy sürgönyök: 689

„ZÁSZLÓ-GYÁR”

VIII., Hunyadi-utca 27. sz. (LINHART VILMOS házában.)

TELEFON.

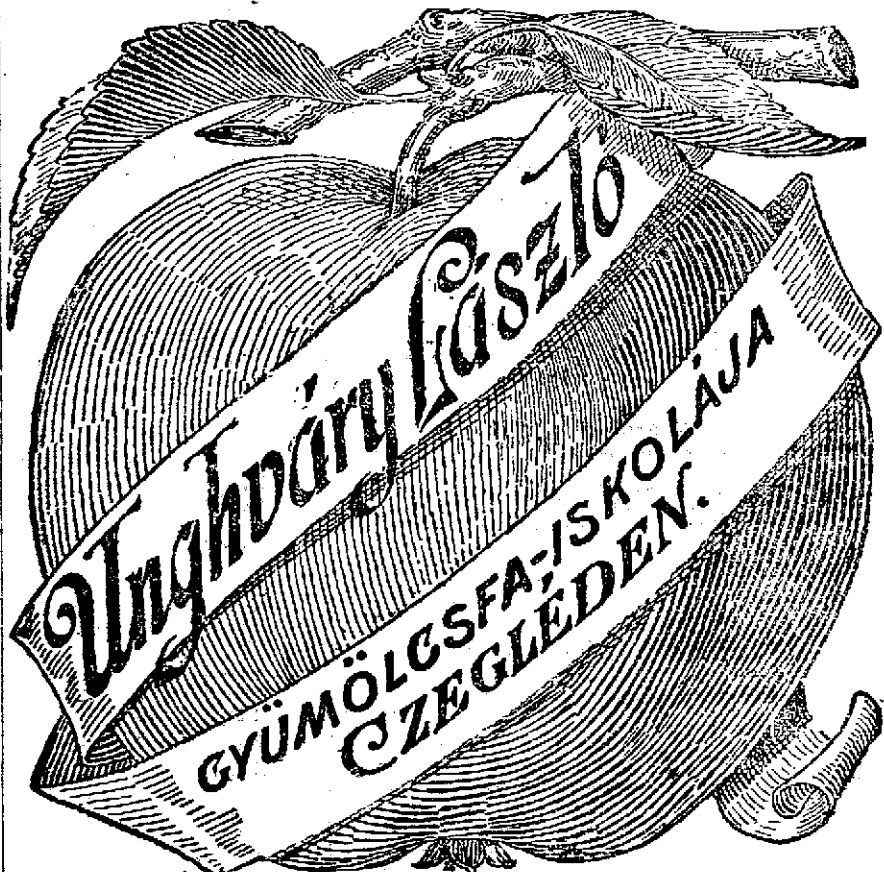
TELEFON.

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII. ker., József-körút 65. sz.

Hcmoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 16 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, a mennyiben ma már sok némes és vadoncz eseményt szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nevezetesen az uttal 700,000 drb. valonez-állománya 10 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelésnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen honoktalanon létezik, mert mint tudva lesült s így az foként a **homoki szőlőtelepítőknek kínese háza** van a honoktalanból kiküldött fa a honoktalanban éppen úgy, mint az agyagos, kőveses talajban, nemkülönben a lapos- és magas (hegyes) fekvésű minden birtokosban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakadásu, vagy túlságosan kővesített talajban állították elő. A gyümölcsfák boldogult Bereczki Máté mezőgazdasági tanácsos telepeiről valók. Ugy magasderékü, valamint töpke csontok megrendeléseket küld, alma, szilva, őrsi barack, kajszinbarack, csereanya, meggy, aszponya, birs, dió és eperbél. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérü, fajhiteles, igen szép események darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krtól. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák darabja 45-50 kr. Nagybaui vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fontos gyümölcsfajokból tábla-ültetés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű események is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérzetükkel fogva fokent nagyban telepitéshez alkalmasok folytán igen ajánlatosak. Pentú minőségű események vadonczai is barmily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégünél. A gazdag gyökérzetü vadonczok 1000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedélyez. Levelezni:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája Czepléden.

Tessék árjegyzőket kérni!

a t. közönség figyelmébe!

Az összes készletünket saját árban adjuk el, ne mulassza senki megtekinteni. Mérték szerint gyönyörű szép öltönyt 25 frtért készítettünk. Tisztelettel **Gál Ignác és Társa** férfi-szabók, IV. Váci-körút 19. Május 1-től O-utca sarok (Pár-udvar) Váci-körút 21. sz. alá helyezték át üzletünket. 594

Helyiség-változás miatt